

Volksbank super depoziti
samo v decembru
z do 4,6 % p.a.

VOLKSBANK
SUPER DEPOZITI
www.volksbank.si

Elektronski varčevalni račun
z odlično obrestno mero in
brez vezave!

VOLKSBANK
Več na www.e-obresti.si

Primorski dnevnik

NEDELJA, 4. DECEMBRA 2011

št. 287 (20.302) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Idealen čas za ribarjenje v kalnem

DUŠAN UDOVIČ

Benečija ima o 150-letnici Italije veliko povedati, njena zgodovinska izkušnja je izvirna in nad vse poučna, žal tudi polna dramatičnih odtenkov. Bolj kot na drugih delih obmejnega območja, ki ga imenujemo zamejstvo, je življenje več generacij Benečanov težko zaznamovalo dejstvo, da so se znašli na kritični točki nacionalnih trenj, nasprotujočih si teritorialnih ambicij in z njimi povezanih konfliktov. Zaradi vsega tega je zgodovina čeznje šla kot valjar. Včerajšnji posvet Inštituta za slovensko kulturo v Špetru je bil tehten prispevek k razmišljanju o teh vprašanjih.

Bil pa je tudi priložnost za peščico skrajnih desničarjev, da so pred špetrsko dvorano, v kateri je bil posvet, uprizorili demonstracijo proti slovenskim organizacijam in dvojezični šoli, ki da jim država v trenutku restrikcij namenja neupravičene privilegije. Ni manjkala niti solidarnost z županom, ki naj bi bil kot branitelj italijanstva deležen napadov. O »sodobnosti« poglobila, ki ga imajo ti demonstranti na svet, so pričala tudi nekatera gesla, kot denimo »Tito boia« in podobna.

Do tod nič pretresljivega, saj vemo, da je mati bedakov vedno noseča. Dokaj nenavadno pa je, da se je med podpisniki letaka demonstrantov znašel tudi odbornik občine Dreka, ki se je javno izrekla za zaščitni zakon in torej za vse, kar sodeči zraven. Občinska uprava se je sicer s pisnim sporočilom takoj distancirala od demonstracije skrajnežev in opredelila odbornikovo odločitev kot pobudo osebnega značaja. Najbrž pa to ne bo dovolj, saj je jasno, da odbornik s takimi stališči v Slovincem sicer naklonjeni upravi nima česa iskati.

ITALIJA - Naporen delovni konec tedna za Maria Montija v palači Chigi

Mrzlična posvetovanja o ostrih varčevalnih ukrepih

Načrtovani paket vreden najmanj 24 milijard evrov

ŠPETER - Posvet na pobudo Inštituta za slovensko kulturo Zgodovinarji analizirali posledice zedinjenja Italije na vzhodni meji

Ob robu posveta provokativni protest desničarjev - Med njimi tudi odbornik Občine Dreka

ŠPETER - Posledice Risorgimentata ter zedinjenja Italije na vzhodni meji so bili tema posveta, ki ga je priredil Inštitut za slovensko kulturo. Analiza dogodkov ob vzhodni meji pred in po ustanovitvi kraljevine Italije 17. marca 1861 so podali zgodovinarji Branko Marušič,

Liliana Ferrari, Tomaž Simčič in Giorgio Banchig, zaključne misli pa je podal Alberto Buvoli, direktor Furlanskega inštituta za osvobodilno gibanje. Konferenco je povezovala Bruna Dorbolo.

Ob robu posveta je skupina desničarjev izvedla grob provokativni

protest. Med njimi je bil tudi odbornik Občine Dreka, čigar početje sta obsodila župan in vsa uprava. Provokacijo je obsodila tudi SKGZ in izrazila solidarnost Slovincem v Videmski pokrajini.

Na 3. strani

RIM - Na včerajšnjih pogovorih s predstavniki strank, ki ga podpirajo v parlamentu, jim je premier Mario Monti pogljal strah v kosti. 24 do 25 milijard težak varčevalni sveženj jim je orisal le po poglavjih, ob tem pa jih opozarjal, da se hudo mudi in da v igri ni samo rešitev Italije, ampak vse Evrope. Na politike je očitno naredil močan vtis, a je tudi pozorno prisluhnil njihovim dvomom in predlogom, saj si je očitno pustil nekaj maneverskega prostora. Danes se bo v palači Chigi posvetoval še s predsedniki deželnih uprav, delodajalci in sindikati, ki grozijo z uporom, če bodo ukrepi nepravilni.

Na 2. strani

Silovit trk vozil na nekdanji cesti 202

Na 4. strani

Umrli gost doma Skupnosti Milcovich

Na 5. strani

Na stičišču kultur Trst ni obroben

Na 6. strani

Občini Doberdob in Kranj pobrateni

Na 11. strani

Drago Štoka še naprej predsednik SSO

Na 14. strani

V Trstu slavnostni dan civilne zaščite

Na 14. strani

NAŠA PRODAJALNA

RUBNER
CASA CLIMA

Geom.
Giuliano Biondini

Corso del Popolo, 54
34074 TRŽIČ (GO)
tel. & fax 0481 46 336
mob. 3495939706
trieste@haus.rubner.com
www.haus.rubner.com

GRADBENO PODJETJE IN
GRADBENE OBNOVE

FRANDOLI GROUP S.r.l.

OBNOVE MONTAŽNE HIŠE
GRADNJA BAZENI

Nabrežina Kamnolomi, 23/H - 34011 - Devin Nabrežina (TS)
tel/fax 040 200083 - mob. 335 284754
www.frandoligroup.it - frandoligroup@alice.it

30 let 1981 2011

popusti do
-30%

Sail Sistiana
SPORT & TEMPOLIBERO

S.S. 14 Sesljan 59, Ts. 040.291074
www.sailsistiana.it
OB NEDELJAH ODPRTO
10.-13. / 15.30-19.30

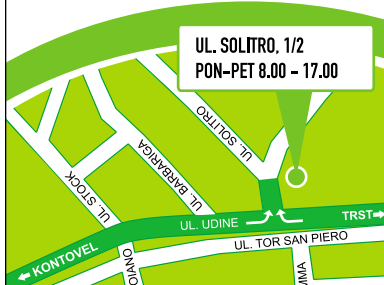
do 30. decembra

Preveri zapadlost tehničnega pregleda
tvojega vozila!

TELEFON 040 412399

CENTRO REVISIONI
ROIANO

TEHNIČNI PREGLEDI ZA
osebna vozila, tovorna vozila do 3.5t,
motorna kolesa, kolesa z motorjem,
trikolesnike in štirikolesnike.

ITALIJA - Intenzivno delaven konec tedna za prvega ministra

Monti prestrašil stranke, ki ga podpirajo v parlamentu

Bolj kot govoril, je poslušal - Danes na vrsti bojeviti sindikati - Seja vlade morda že drevi

RIM - Varčevalni paket, ki ga pripravlja vlada premierja Maria Montija, bo »težak« najmanj 24 milijard evrov, a se bo lahko podražil tudi na 25 milijard. Z ukrepi, ki jih bo vseboval, je premier včeraj seznanil delegacije treh največjih parlamentarnih skupin, ki ga bodo podprle - Ljudstvo svobode, Demokrasko stranko in Tretji pol. »Zdravilo bo zelo grenko, a ga bomo morali pogoltniti,« je po srečanju z Montijem komentiral vodja središinske UDC Pierferdinando Casini.

»Trenutek je resen«, z mnogih gledeč tudi »dramatičen«, kajti trgi ne bodo več čakali, »v igri pa ni samo Italija, ampak vsa Evropa«, je Monti prepričeval svoje sogovornike med posvetovanji v palači Chigi. Ukrepati je treba hitro, a tudi dobro in brez iskanja neobstojećih bližnjic, je dejal premier, ki pa si je vseeno pustil nekaj manevrskega prostora za pogajanja o najbolj bolečih ukrepih, kot sta zvišanje stopenj davka na osebni dohodek in zaostritev upokojitvenih pogojev.

Hitrost ukrepanja ob tem ostaja imperativ, zato ni izključeno, da bo premier sklical ministre za odobritev varčevalnega paketa že danes zvečer, potem ko bo končal še pogovore s sindikati, delodajalci in deželnimi upravljavci. Tudi njim bo ponovil več ali manj enake koncepte: potreben je oster varčevalni sveženj, ki bo zajamčil takojšnje in zajamčene prihodke. Montija namreč skrbijo odziv finančnih trgov in pričakovanja evropskih partnerjev. Ne bi hotel povečati vznemirjenja prvih in niti razočarati drugih. Ni naključje, da je predstavnike strank včeraj spomnil na besede nemške kanclerke Angele Merkel.

Po odzivih politikov je bil Monti učinkovit, saj je na njih naredil močan vtis. »Jasno nam je dal razumeti dramatičnost trenutka,« je dejal eden od udeležencev posvetovanj v palači Chigi. Izvedelo se je tudi, da je premier navedel le poglavja svojega paketa, ne da bi šel v večje podrobnosti. Bolj kot govoril, je poslušal, saj so ga stranke, ki so tudi same v škripcih, zasule s svojimi dvomi in naveti. Ljudstvo svobode se boji zvišanja davčnih stopenj za srednji sloj, Tretji pol se zavzema za večjo pozornost za družine, Demokrasko stranko pa najbolj skrbi zaostritev kriterijev za upokojitve. V odgovor jim je Monti ponovil svoje načelo treh stebrov: strogosti, gospodarske rasti in pravičnosti.

Tistih skoraj 25 milijard evrov za znižanje javnega dolga namerava vlada zbrati z davki in zmanjšanjem javne porabe. Poleg že omenjenega zvišanja dav-

čnih stopenj in uvedbe davka na prvo stanovanje naj bi uvedli tudi tiket na hospitalizacije in davek na plovne priveze. S prihodnjim letom naj bi bilo za odhod v pokoj potrebno imeti 41 do 43 let delovne dobe, upokojitvena starost za ženske pa naj bi se zvišala od 60 na 63 let.

Anticipacije, ki močno vznemirjajo vladne stranke, pa so za sindikate popolnoma nesprejemljive. Generalna sekretarka Cgil Sussana Camusso je včeraj na nekem sindikalnem zborovanju opozorila, da je njena organizacija pripravljena na protest proti nepravilnim odločitvam, medtem ko je vodja Cisl Bonanni kriziral dejstvo, da je Monti organiziral le posvetovanja s socialnimi partnerji, ne pa pravih pogajanj z njimi. Poleg tega vsi trije splošni sindikati - Cgil, Cisl in Uil - odločno nasprotujejo kakršnemu koli poseganju na področje socialnega varstva, pri čemer so v popolnem sozvočju s Severno ligo. Ta namreč posvetovanja v palači Chigi bojkotira, saj se jih danes njena predsednika Piemonta in Veneta ne bosta udeležila.

Predsednik italijanske vlade Mario Monti

ANSA

MEJA - Po tridnevni maratonskih pogajanjih v Bruslju

Priština in Beograd potrdila dogovor, a vsak s svojo različico

BRUSELJ - Potem ko sta Beograd in Priština vendarle potrdila, da so na zadnjem krogu pogovorov o Kosovu v Bruslju dosegli dogovor o skupnem upravljanju mejnih prehodov, si obe strani še naprej različno razlagata doseženi dogovor. Vodja kosovske delegacije Edita Tahiri je tako dejala, da naj bi vse mejne prehode med Kosovom in Srbijo poslej nadzorovali tako kosovski kot srbski cariniki in policisti, vodja srbske delegacije Borislav Stefanović pa je dejal, da bodo glavno vlogo imeli Srbi, Kosovci pa bodo imeli vlogo opazovalca.

Dodal je še, da se bodo tako na Kosovu vrnil srbski cariniki in policisti, njihovi kosovski kolegi pa bodo po njihovi vrnitvi ostali brez pooblastil. Kosovska vlada na mejnih prehodih tudi ne bo smela izobesiti nacionalne zastave ali oznak o državnem ozemlju.

In medtem ko albanska stran meni, da je Srbija s tokratnim dogovorom na področju upravljanja mejnih prehodov prvič priznala Kosovo kot enako-

BORIS TADIĆ

ARHIV

pravnega državnega partnerja, srbska stran ocenjuje, da je kosovska stran storila korak nazaj, ker bodo kosovski organi na meji podrejeni srbskim organom.

Po besedah Stefanovića naj bi srbska stran od EU tudi dobila zagotovila za svobodno gibanje kosovskih Srbov in v iz Srbije s srbskimi avtomobilskimi registrskimi oznakami in dokumenti.

Tudi srbski predsednik Boris Tadić je ob robu mednarodne konference nemških socialdemokratov v Berlinu za

nemško tiskovno agencijo dpa včeraj potrdil, da je bil dosežen dogovor o mejnih prehodih. »Obstaja rešitev, podprli smo jo,« je dejal Tadić. Dodal je še, da je sedaj na vrsti uresničitev mehanizmov.

Po poročanju srbske tiskovne agencije Tanjug je srbski predsednik v Berlinu tudi poudaril, da dogovor iz Bruslja razume izključno kot dogovor o administrativnih prehodih in nikakor kot dogovor o meji med Srbijo in Kosovom. Ponovil je, da Srbija ne bo nikoli priznala samostojnosti Kosova.

V mednarodnih krogih pa se medtem utrjuje prepričanje, da bi uspešen izid dialoga med Beogradom in Prištino lahko odprl pot za nadaljevanja približevanja Srbije Evropski uniji. Do dogovora je namreč prišlo le nekaj dni pred petkovim vrhom EU, na katerem bo tekla beseda tudi o podelitvi statusa kandidatke za vstop v EU Srbiji, in potem, ko je Angela Merkel v petek izjavila, da Beograd na ta korak še ni pripravljen. Zdaj bi lahko kanclerka to stališče omilila. (STA/Ansa)

V Budimpešti množični protesti proti vladnim varčevalnim ukrepom

BUDIMPEŠTA - V madžarski prestolnici se je včeraj zbralo več tisoč državljanov, ki so protestirali proti načrtovanim varčevalnim ukrepom madžarske vlade pod vodstvom Viktorja Orbana. K protestom sta pozvala dva madžarska sindikata. Manifestanti pa so protestirali tudi proti tretjemu sindikatu, ki je v petek podprl predlog vlade za novo delovno zakonodajo. Ta predvideva bistveno okrnjeno pravico do stavke in zmanjšanje drugih delavskih pravic. Madžarska se sicer sooča z visokim javnim dolgom, konec novembra pa ji je bonitetna agencija Moody's za stopnjo znižala bonitetno oceno. Madžarska se je tudi že obrnila na Evropsko komisijo in Mednarodni denarni sklad (FMI) za morebitno finančno pomoč.

Izgnani iranski diplomati prispeli v Teheran

TEHERAN - Iranski diplomati, ki jih je po napadu na britansko veleposlaništvu v Teheranu Velika Britanija izgnala iz države, so se včeraj vrnili v Teheran. Skupina diplomatov je iz Londona poletela s čarterskim letom, potem ko jim je britanska vlada v sredo dala 48 ur, da zaprejo iransko ambasado v Londonu in zapustijo državo. Iranski študentje, jezni, ker je Velika Britanija zaradi jedrskega programa uvedla sankcije proti njihovi državi, so v torek napadli britansko veleposlaništvu, dan prej pa je svet iranske revolucionarne garde sprejel zakon o izgonu britanskega veleposlanika v dveh tednih, odnose med državama pa so znižali na raven odpravnikov poslov. Po napadu na britansko ambasado so svoje diplomate iz Irana odpoklicale še Nemčija, Francija in Nizozemska in Italija.

Varnostni svet ZN podaljšal mandat misiji v Libiji

NEW YORK - Varnostni svet ZN je согласно podaljšal mandat misiji ZN v Libiji (Unsmil) do 16. marca prihodnjega leta in ji tudi malce razširil mandat, da lahko pomaga prehodni vladi v prizadevanjih proti veliki razširjenosti orožja v državi. Misija Unsmil je bila ustanovljena septembra za dobo treh mesecev z uvodnim mandatom, da podpre nacionalni prehodni svet pri obnovi države po koncu spopadov proti režimu Moamarja Gadafija. Mandat je predvideval pomoč pri obnovi vladavine prava, pisanju nove ustave, promociji sprave in pripravah na volitve. Razširjeni mandat misijo sedaj pooblašča, da tudi pomaga prehodni vladi pri soočanju z grožnjo širitve vseh vrst orožij.

RUSIJA - Pred današnjimi parlamentarnimi volitvami

V Moskvi priprli vodjo edine organizacije za nadzorovanje volitev

MOSKVA - Dan pred parlamentarnimi volitvami v Rusiji se je napetost v vrhu države stopnjevala. Uslužbenici varnostne službe moskovskega letališča Šeremetjevo so v petek zvečer za 12 ur priprli Liljo Šibanovo, vodjo edine neodvisne ruske organizacije za opazovanje volitev Golos. Gre za nov vladni pritisk na organizacijo, ki je pred parlamentarnimi volitvami zaznala več tisoč kršitev. Šibanovo so na letališču priprli zato, ker je odklonila predajo svojega osebnega računalnika letališki varnostni službi, je včeraj pojasnil njen namestnik v Golosu Grigorij Melkonjants. Kot je dodal, so jo izpustili šele po 12 urah, ko je popustila in predala računalnik.

Do pridržanja Šibanove je prišlo po tem, ko je moskovsko okrajno sodišče v petek Golos - z utemeljitvijo, da je z objavo raziskave javnega mnenja kršil zakon, po katerem so tovrstne objave zadnjih pet dni pred volitvami prepovedane - kaznoval s 1000 dolarji globe.

Pritisk na edino neodvisno rusko organizacijo za opazovanje volitev se stopnjuje že od minule nedelje, ko je premier Vladimir Putin dejal, da zahodnih držav obtožil, da skušajo prek finančne pomoči nevladnim organizacijam vplivati na potek ruskih volitev. Golos namreč finančno podpira tako ZDA kot Evropa.

Ruska televizija NTV, ki je pod nadzorom Kremlja, je v petek predvajala polurni program, v katerem je neposredno napadla Golos. V ta namen si je pomagala s prikazovanjem

kovčkov, polnih ameriških dolarjev, pri čemer je zadržila, da Golos nedvoumno podpira opozicijske stranke in da želi volitve, na katerih najbolje kaže vladajoči Enotni Rusiji, prikazati kot neverodostojne.

Golos je v času ruske predvolilne kampanje prejel okrog 5300 pritožb volivcev, večinoma vezanih prav na domnevne kršitve Enotne Rusije. Približno tretjino vseh pritožb so oddali zaposleni v državnih službah in študentje. Avtorji pritožb so navajali, da njihovi nadrejeni oziroma profesorji nanje izvajajo pritisk, kako glasovati na današnjih volitvah. (STA+CR)

SIRIJA - Podpredsednik ZDA Joe Biden

Asad grožnja za verski konflikt tudi v širši regiji

ISTANBUL - Sirski predsednik Bašar al Asad predstavlja grožnjo za stopnjevanje verskega konflikta ne le v Siriji, temveč širše v regiji, je na srečanju s turškim predsednikom Abdullahom Gülom v Ankari dejal ameriški podpredsednik Joe Biden. Kritičen je bil tudi do »nezaslišanih dejanj« Irana.

»Asad in njegov režim sta vir nestabilnosti v Siriji in zdaj predstavljata največjo grožnjo za intenziviranje verskega konflikta - ne le v Siriji, temveč tudi zunaj nje,« je Biden v Ankari dejal Gülu. Na novinarski konferenci v Istanbulu pa je ameriški podpredsednik izpostavil, da stojijo ZDA Turčiji ob strani oziroma da razumejo, da turškim oblastem v zvezi s sirskim predsednikom mineva potrpljenje. Prav tako ZDA po Bidenovih besedah Turčijo podpirajo pri njenem pozivu k Asadovem odstopu.

Kot je dejal drugi mož ZDA, sta glavna cilja sirski režim pripraviti, da bo prenehal s pobijanjem civilistov, sir-

skega predsednika pa prepričati k odstopu. Biden je k mirni politični tranziciji v Siriji pozval tudi v pogovoru za turški časnik Hurryet. V intervjuju je tudi opozoril, da je stabilnost Sirije pomembna: »Prav zato vztrajamo pri spremembah - trenutni položaj v državi ni stabilen.«

Sicer pa je bil ameriški podpredsednik v Turčiji kritičen tudi do Irana. Kot je navedel, je ta islamistična republika zaradi svojih nezaslišanih dejanj v regiji zelo izolirana in izgublja vpliv.

Biden se je ob tem med drugim dotaknil iranske zavrnitve razkritja svojega jedrskega programa, iranske zarote proti savdskemu veleposlaniku v ZDA, napada na britansko veleposlaništvo v Teheranu in grožnje Turčiji. Ankara se je namreč lani strinjala, da bo sodelovala pri opozorilni radarski obrambi Nata, Iran pa je napovedal, da bo v primeru, če bo ogrožen, njegova prva tarča prav Natovo oporišče v Turčiji. (STA)

ŠPETER - Posvet na pobudo Inštituta za slovensko kulturo pod pokroviteljstvom občine Špeter

Zgodovinarji analizirali posledice zedinjenja Italije na vzhodni meji

Svoje poglede predstavili Branko Marušič, Liliana Ferrari, Tomaž Simčič, Giorgio Banchig in Alberto Buvoli

ŠPETER - Odmevi in učinki Risorgimenta ter zedinjenja Italije na vzhodni meji so bili glavna tema mednarodnega posveta, ki ga je včeraj priredil Inštitut za slovensko kulturo pod pokroviteljstvom Občine Špeter. Cilj srečanja je bila obravnava in analiza zgodovinskih dogodkov ob vzhodni meji pred in po ustanovitvi kraljevine Italije 17. marca 1861. Različne poglede na temo so podali zgodovinarji Branko Marušič, Liliana Ferrari, Tomaž Simčič in Giorgio Banchig, zaključne misli pa je povzel Alberto Buvoli, direktor Furlanskega inštituta za osvobodilno gibanje. Konferenco je povezovala predsednica Inštituta za slovensko kulturo Bruna Dorbolo.

Profesor Marušič s Slovenske akademije znanosti in umetnosti (bil je tudi član mešane zgodovinsko-kulturne italijansko-slovenske komisije) je predaval o odnosih med Slovenci in Italijani ob severovzhodnem Jadranu in o tem, kako so v Sloveniji sledili italijanskemu prepovedu in širjenju nacionalne ideje, pa tudi o pogledih italijanskih intelektualcev na vprašanje meje oziroma na slovensko prisotnost na ozemlju, ki naj bi pripadlo Italiji. Furlanska zgodovinarica Liliana Ferrari, ki poučuje na Univerzi v Trstu, je svoj referat posvetila spremembam v videmski nadškofiji v obdobju pred in po zedinjenju Italije ter odnosu cerkve do francoske in avstrijske uprave v Furlaniji in risorgimento, dotaknila pa se je tudi vprašanja Slovencev v Benečiji.

Tomaž Simčič je številni publiki predstavil poglede slovenske duhovščine na slovensko nacionalno vprašanje in cerkve nasploh na italijanski risorgimento in druga sorodna evropska gibanja. Preporodne ideje so v Evropi v glavnem nastale na osnovi načel, ki so jih zagovarjali med francosko revolucijo, in so bile v glavnem antiklerikalne. V Italiji sta vero in uveljavitev narodnostnega vprašanja skušala uskladiti Tommaso in Gioberti, na Slovenskem pa je duhovščina celo podpirala narodni preporod, saj se je nasprotje med konservativci in liberalci spremenilo oziroma je sovpadalo z nasprotjem med Slovenci in Nemci. Med pripadniki tako imenovanega nespravljivega katolicizma je bil Slomšek, ki je vero in narod povezal v nerazdružljivo celoto. Simčič je spregovoril tudi o staroslovenski

Omizje uglednih zgodovinarjev na posvetu

NM

politiki in o nedoslednosti cerkve, ki je na primer kritizirala preporodna gibanja v Italiji ali na Madžarskem, podpirala pa zahteve Belgijcev in Ircev, ki so se hoteli ločiti od protestantske Nizozemske oziroma Anglije. Ob koncu je nekaj misli posvetil tudi Benečiji, vprašanje pa je poglobil Giorgio Banchig, ki je svoje predavanje posvetil plebiscitu v Furlaniji iz leta 1866 in dogodkom pred in po njem. Benečani pod Avstrijo niso uživali avtonomije in pravic, ki so jih pod Beneško republiko, in so bili prepričani, da bodo pod Italijo lažje ohranili svojo kulturo in jezik. Da je bil to njihov cilj, dokazuje tudi dopis iz leta 1850 in 1861 avstrijskim oblastem, v katerih krajevni upravitelji prosijo, da bi uslužbenci na sodišču v Špetru obvladali tudi slovenski jezik oziroma narečje in da bi tu ohranili upravo na podlagi zgodovinske narodne pripadnosti prebivalcev. Razočaranje po plebiscitu, ko je Italija začela raznarodovalno politiko in asimilacijo, je bilo torej še večje, saj se prebivalci v Nadiških dolinah in drugod po Benečiji s priključitvijo Italiji nikakor niso hoteli odpovedati svoji identiteti.

Ob koncu je Buvoli poudaril, da so v Italiji prepoved mitizirali, primanjkuje pa neka bolj poglobljena in kritična analiza zgodovinskih dogodkov, ki so spremljali Risorgimento, saj je ta imel tudi temne plati, a se na to pogosto pozablja. (T.G.)

Solidarnost SKGZ

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je izrazil ogorčenje in zaskrbljenost nad napadom skupine desnih skrajnežev, ki so se znesli nad prireditelji posveta ob 150-letnici zedinjenja Italije. »Dogodek je toliko bolj zaskrbljujoč, ker se dogaja v času, ko se slovenska narodna skupnost na Videmskem trudi za dobrososedsko odnosa in uveljavljanje zaščitnih zakonskih pravic. Ob nezaslišanem dejanju se postavlja vprašanje, kdo stoji za desničarji, ki so si upali na tak način izprijati sovraštvo do italijanskih državljanov slovenske narodnosti. Ob tem dogodku ne moremo spregledati dejstva, da smo v zadnjem času na Videmskem zabeležili kar nekaj znakov nasprotovanja do naše narodne skupnosti in njeni organiziranosti (Rezija, dvojezična šola v Špetru, negacija slovenskega jezika, itd.). SKGZ izraža vso podporo in bližino Inštitutu za slovensko kulturo in vsem drugim organizacijam, od Rezije do Nadiških dolin, ki so plačali že previsok davek sovraštva in negacije samo zato, ker so želeli uveljaviti svojo narodno pripadnost.«

ČRNA PROVOKACIJA - Ob robu posveta

Protest desnice

Med protestniki tudi odbornik Očine Dreka Luca Trusgnach

ŠPETER - Pred posvetom na temo 150-letnice zedinjenja Italije, ki ga je organiziral Inštitut za slovensko kulturo iz Špetra pod pokroviteljstvom tamkajšnje občinske uprave, je okrog petnajst članov ali somišljenikov stranke »Destra sociale - Fiamma tricolore« uprizorilo protest (z vzklikanjem proti Titu, petjem italijanske himne in podobno) proti »potrati javnega denarja za tako imenovano kasto uvožene slovenske manjšine«. Protestniki, ki so za trenutek tudi prekinili posvet, a so jih orožniki nato pospremili iz dvorane, med drugim kritizirajo država zakona 482/99 in 38/01 ter deželnega 26/07 in zahtevajo štetje Slovencev v videmski pokrajini, ukinitve financiranja slovenskih organizacij in ustanov, javno

priznanje krajevnih zgodovinskih protoslovenskih govorov. Poleg tega nasprotujejo dvojezičnim izkaznicam, jezikovnim okencem in prispevkom za dvojezično šolo, za katero trdijo, da deluje na privatni osnovi. Zanimivo je, da je med prireditelji protesta tudi Luca Trusgnach, odbornik Občine Dreka. Župan Mario Zufferli, podžupan Miha Coren in odbornik Francesco Romanut so se že javno ogradili od Trusgnachovega ravnanja in poudarili, da gre za njegovo osebno pobudo, ki je v nasprotju s politično in upravno linijo dreške uprave, ki se zavzema za valorizacijo in ohranitev krajevnega slovenskega jezika in kulture. (T.G.)

DVIGNITE SE!

Proslava ob 70-letnici Osvobodilne fronte in 20-letnici samostojnosti Slovenije

Kulturni dom v Trstu, nedelja, 4. decembra 2011, ob 16. uri

AURORA VIAGGI

Od daljnega 1963. VESTNO SKRIBIMO ZA VAŠA POTOVANJA IN POČITNICE

ŠE ZADNJA RAZPOLOŽLJIVA MESTA ZA ODHODE V DECEMBRU

Adventne stojnice v BUDIMPEŠTI	08. - 11.12.
Praznična LJUBLJANA z muzejskim vlakom	08.12.
Tradicionalni »Zaključni izlet« na BLED drugi avtobus	08. - 10.12.
Praznična LJUBLJANA z avtobusom	17.12.

BOŽIČNO NOVOLETNI PRAZNIKI, V SKUPINI Z AVTOBUSOM

ROGAŠKA SLATINA in OLIMIA različne kombinacije	24.12. - 08.01.
KRANJSKA GORA Božič	24. - 26.12.
BERLIN čudovito silvestrovanje	29.12. - 03.01.
MALI LOŠINJ dvojno slavljenje	29.12. - 02.01.
DUBROVNIK in KOTOR novost drugi avtobus	29.12. - 02.01.
BLED zimska idila	30.12. - 02.01.
PRAGA klasična novoletna destinacija	30.12. - 02.01.
VELENJE kratak in lep izlet zadnja mesta	31.12. - 01.01.
LJUBLJANA tri kombinacije že od 90 evrov	31.12. - 01.01.
ZAGREB z opereto in tamburaši zadnja mesta	31.12. - 02.01.
VILLA MANIN razstava »Ekspressionizm«	06.01.
DUNAJ odlična cena	06. - 08.01.

SKUPINSKA POTOVANJA Z LETALOM

Božič in Novo leto na JAPONSKEM	23.12. - 03.01.
KITAJSKA ledene umetnine	23.12. - 30.12.
JORDANIJA za konec leta	26.12. - 02.01.
Križarjenje po RENU Amsterdam-Köln	30.12. - 03.01.

V januarju:
FILIPINI,
Indija GUJARAT praznik papirnatih zmajev, ETIOPIJA.

V februarju:
Sultanat OMAN, ARGENTINA severni del

V marcu:
Indija DECCAN, Indija YOGA GANGE

Velika noč
MOSKVA in SANKT PETERSBURG 05. - 11.04.

NOVO smučarski paket v FRANCIJI Val Thorens 10. - 17. marca, Avtobusni prevoz, najem apartmana in skipass že od 444,00 €

Pestra ponudba vsakovrstnih paketov za »avtomobiliste« decembra in za praznike

Zaupajte izkušenosti!

POTOVALNA AGENCIJA AURORA, UL. MILANO, 20 TRST

TEL 040 631300 FAX 040 365587, E-MAIL aurora@auroraviaggi.com, URL www.auroraviaggi.com

URNIK: ponedeljek - petek 9.00 - 12.30 in 15.30 - 18.30, četrtek no stop 9.00 - 18.30, sobota 9.00 - 12.00

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA

Industrijska cona TS, ul. Travnik, 10 Tel. 040/8990110 semenarna - 040/8990100 rezervni deli

MOTORNE ŽAGE JONSERED

CEPILCI

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

(kopačice, motokultivatorji, spaccalegna - cepilci, AKCIJA traktorji FERRARI)

SEMENARNA - TOPLA GREDA

INOX POSODA ZA OLJE

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

GRABLJICE ZA POBIRANJE OLJK

TORKLA extra deviško oljčno olje

- Ekstra-deviško olivno olje
- Sadno drevje in cvetje
- Velika izbira umetnih in organskih gnojil
- Vse za kmetijstvo in enologijo
- Mreže za pobiranje oljk

KOMPOSTER

Za iztrebitev organskih odpadkov
Ob nakupu novih motornih žag Jonsered in Alpina odvezem starih za odpad
SLIKE SO LE SIMBOLNE

TIHOTAPSTVO Z OROŽJEM - Uspešna akcija finančne straže

Slovenski državljani je v dostavnem vozilu prevažal pravo orožarno

Preiskava »Maximum Risk« je še v teku - Orožje najbrž namenjeno italijanskemu kriminalu

»V zadnjih desetih letih nismo na ozemlju tržaške pokrajine zaplenili tako velike količine nevarnega orožja in razstreliva.« Besede vodje tržaške davčne policije (gre za oddelek finančne straže) Claudia Bologneseja pričajo, da ni šlo za »rutinsko« zaplembo orožja, temveč za zelo pomembno odkritje (vrednost »na tržišču« več sto tisoč evrov), ki dokazuje, da se orožje iz nekdanih vojnih žarišč v bivši Jugoslaviji še vedno čez naše kraje pretaka v Italijo ter nato morda najprej v druge države zahodne Evrope.

Mitraljezi namesto materiala za gradbeništvo

Finančni stražniki posebne enote Gico so v drugi polovici novembra, kot je svojčas že poročal naš dnevnik, na območju bivšega mejnega prehoda Fernetiči ustavili dostavno vozilo. Šofer, 32-letni slovenski državljani, je pojasnil, da vozi električni material za gradbeni sektor, v resnici pa je v vozilu skrival pravo orožarno.

Preiskovalci so odkrili kar petnajst brzostrelk vrste kalašnikov AK 47, 19 pištol (med temi tudi revolver 357 magnum), puško FG 42 z dušilcem in štiri kilograme plastičnega eksploziva. Vse orožje, kot so sporočili na včerajšnji novinarski konferenci, je bilo v brezhibnem stanju. Predvsem puška z dušilcem in z optično napravo z dolgim doometom ter z več kot 700 naboji. Gre za drago in zelo precizno vojno orožje.

Eksploziv bi uničil 4-nadstropno stavbo

Preiskava, ki so jo imenovali »Maximum Risk«, je še v teku, saj ni jasno komu je bilo zaplenjeno orožje v resnici namenjeno. Voditelji finančne straže (glavno besedo je na srečanju z novinarji imel pokrajinski poveljnik Pier Luigi Mancuso) so dali razumeti, da je bila včerajšnja novinarska konferenca sklicana potem, ko so novice o zaplembi tako ali drugače pronicnile v javnost. Aretirani tihotapec z orožjem in razstrelivom je v tržaškem zaporu,

Levo včerajšnja novinarska konferenca na poveljstvu finančne straže in spodaj del zaplenjenih mitraljezov z naboji

KROMA

kjer ga je že zaslišala javna tožilka Lucia Baldovin, ki vodi to zahtevno preiskavo.

Italijanske preiskovalce (z zaplenjenim eksplozivom bi lahko celo razstrelili štirinadstropno stavbo) zanima predvsem komu in čemu je bila namenjena ta orožarna. To preiskujejo tudi v drugih italijanskih deželah, posebno na območjih, kjer so najbolj aktivne kriminalne združbe. Očitno je t.i. balkanska orožarska pot še vedno delujoča, kljub poostrenemu policijskemu nadzoru in tesnejšem sodelovanju policij raznih držav.

Predsednik FJK se je zahvalil finančni straži

Predsednik Dežele Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo se je včeraj popoldne uradno zahvalil polkovniku finančne straže Mancusu za uspeh akcije. »Hvaležni smo finančni straži in vsem pripadnikom sil javnega reda, ki skrbijo za vsakdanjo varnost občanov,« je v brzojavki Mancusu napisal predsednik deželne vlade.

ŽELEZARNA - SEL

Potrebno je stalno delovno omizje

Dežela Furlanija Julijska krajina, Pokrajina Trst in Občina Trst ter osrednja državna vlada morajo čim prej oblikovati stalno delovno in operativno omizje, ki naj v čim krajšem časovnem roku privede do preusmeritve dejavnosti v škedenjski železarni. To je stališče stranke Levica, ekologija in svoboda, ki je včeraj dopoldne na tržaškem županstvu orisala svoj pogled na položaj škedenjske tovarne, ki je po besedah predstavnikov SEL po enajstih letih neizpolnjenih obljub postal zelo hud.

O problemu železarne in odnosu (nekaterih) javnih uprav do le-tega so govorili načelnik svetniške skupine SEL v tržaškem občinskem svetu Marino Sossi, strankin pokrajinski koordinator Fulvio Vallon in Waldi Catalano, ki je v stranki odgovoren za politike dela. Med drugim so opozorili, kako je sprememba dejavnosti na območju železarne del t.i. »pakta za Škedenj«, ki je sestavni del upravnega programa levosredinske koalicije tržaškega župana Roberta Cosolinija, prav tako je pred tremi leti in pol takratni kandidat desne sredine in sedanjí predsednik deželne vlade Renzo Tondo tudi napovedoval preusmeritev dejavnosti, kar pa se potem ni zgodilo. Pri SEL so zelo zaskrbljeni, saj je od nastopa nove mestne uprave Roberta Cosolinija poteklo že približno šest mesecev, glede Tondove dejavnosti pa je zelo težko ugotoviti kako pobudo v zvezi z železarno oz. kako strategijo, na podlagi katere bi skušali uskladiti pravico prebivalcev Škedenja in bližnjih predelov do zdravja s pravico delavcev do dela. Taka uskladiitev je po mnenju SEL možna, saj mora preusmeritev dejavnosti v železarni predstavljati perspektivo za delavce tovarne. V ta namen je treba poleg omenjenega stalnega delovnega omizja oblikovati tudi sodelovanje med socialnimi partnerji, okoljevarstvenimi združenji in občani.

Vendar, opozarjajo pri stranki, čas je omejen, kot že rečeno pa deželni predsednik Tondo doslej ni pokazal kakega velikega zanimanja, zato bodo predstavniki SEL v deželnem svetu preverili, ali sploh obstaja politična volja, da pride do rešitve vprašanja železarne. Razmišljajo tudi o predlogu resolucije, če ne bo odgovora v čim krajšem času pa nameravajo tudi prirediti manifestacijo pred Deželno. (iž)

NEKDANJA CESTA 202 - Včeraj malo čez poldne silovit trk po križišču na H v smeri Globojnerja

Avtov motor sredi cestišča, kombi pa v skalo

V nesreči je bilo ranjenih pet oseb, od katerih trije otroci in dva odrasla - Posegli so občinski policisti, reševalci službe 118 in gasilci - Cesta je bila za nekaj ur zaprta

Na nekdanji državni cesti 202 se je včeraj okoli 12.20 malo po križišču na H v smeri Globojnerja pripetila prometna nesreča, ki bi bila lahko imela hujše posledice, ki pa jih k sreči ni bilo, je pa bila cesta nekaj ur zaprta za promet. Na tržaški občinski policiji, katere agen-

ti so skupaj z reševalci službe 118 (slednji so prišli s štirimi rešilnimi vozili in zdravniškim avtomobilom) in gasilci prihiteli na kraj nesreče, nam včeraj niso vedeli povedati kaj konkretnjšega o dinamiki dogodka, saj so jo še preučevali. Znano je le to, da je prišlo do trka med manjšim osebnim avtomobilom in kombijem. Trk je bil očitno zelo silovit, saj je avtu odtrgalo ves sprednji del, tako da je motor kar obtičal sredi cestišča, kombi pa se je prevrnil in končal v skalo. V nesreči je bilo ranjenih pet oseb, med temi trije otroci, ki so jih prepeljali v otroško bolnišnico Burlo Garofolo, medtem ko so preostali odrasli osebi prepeljali v bolnišnico na Katinari.

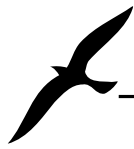

Motor osebnega avta je končal na cestišču (na sliki levo), kombi pa se je prevrnil

KROMA

Na urgenci nam niso mogli nuditi nobenih informacij o zdravstvenem stanju ponesrečencev, po drugih podatkih pa kaže, da poškodbe kljub silovitosti trka niso bile usodne, tako da naj bi

ponesrečenci ne bili v življenjski nevarnosti. Cesto so po odstranitvi razbitin obeh vozil in očiščenju cestišča po nekaj urah zopet odprli za promet.

OPČINE - Na vrhuncu polemike umrl Claudio Bidoli

Veteranu Skupnosti Milcovich včeraj odpovedalo srce

Žalosten razplet v zgodbi o nepokretnih osebah, ki jih hočejo izseliti

Claudio Bidoli, eden izmed enajstih oseb s posebnimi potrebami, ki stanujejo v openskem domu Skupnosti Milcovich, je včeraj zjutraj umrl. Po besedah predsednice zadruga La Rinascente Arielle Vivian je 52-letni Bidoli, ki je bolehal za mišično distrofijo, podlegel srčni kapi. V Bazovski ulici na Opčinah je bil dejanski starosta in glasnik skupnosti, pa čeprav je zaradi krčev težko govoril in je potreboval pomoč »tolmačice«. Bil je šolan, pred leti je obiskoval univerzo. Z nogo, edinim uporabnim udom, je redno upravljal računalnik in komuniciral po spletu, najraje prek Facebooka. V četrtek zvečer je zapisal svoje zadnje sporočilo, v katerem je opozoril na težak položaj gostov doma Skupnosti Milcovich. »Pripravljeni smo v vsakem trenutku na gladovno stavko,« je opozoril po spletu.

Spoznali smo ga v torek, ko smo se z njim in ostalimi pogovarjali o napovedani prodaji Skupnosti Milcovich. Skupnost je v teh tednih pod hudim pritiskom, invalidi in ostali bolniki – nekateri živijo v openskem objektu že petnajst let – so bili nenadoma postavljeni pred drastično spremembo, ne da bi lahko izbirali. Pred novim letom, pravzaprav že pred 18. decembrom, se morajo izseliti. Tako je odločil lastnik stavbe, močno zadolžena tržaška sekcija italijanskega združenja za boj proti mišični distrofiji UILDM. Občina Trst je za enajsterico našla alternativno zatočišče v okviru skupnosti La fonte – Izvir na Božjem polju, zadruga in člani openske skupnosti pa poudarjajo, da se osebe s posebnimi potrebami, med katerimi je tudi slepa invalidka, ne morejo kar tako čez noč preseliti v kraj, ki ga sploh ne poznajo. »To so ljudje, ne kosi pohištva,« je med drugim dejala koordinatorka skupnosti.

Socialni delavci zadruga La Rinascente pravijo, da se je zdravstveno stanje Claudia Bidolija od začetka polemike s tržaškim UILDM znatno poslabšalo. Zadevo si je vzel zelo k srcu, ker je bil prepričan, da se dogaja velika krivica. Nazadnje pa ga je po pričevanju ostalih v skupnosti, tako je povedala Ariella Vivian, močno prizadelo petkovo soočenje z občinsko socialno skrbnico, ki je goste doma dejansko postavila pred ultimatum. Energično jim je dejala, naj podpišejo dokument in se v nekaj dneh odselijo, ker v Bazovski ulici vsekakor ne morejo ostati. Težko je oceniti, kako je to soočenje vplivalo na Claudia. Dejstvo je, da je mu je srce čez

Claudio Bidoli, drugi z leve, pred nekaj dnevi z ostalimi gosti v domu Skupnosti Milcovich

KROMA

noč odpovedalo. Občinska odbornica za socialno politiko Laura Famulari se je včeraj po prejetju žalostne novice odpravila na Opčine, da bi izrazila svoje sožalje.

V torek nam je Claudio skupaj s predstavniki zadruga razlagal, da je UILDM prejemal od Občine Trst finančna sredstva za upravljanje skupnosti, ta denar pa je pogosto uporabljal v druge namene. Zadruga La Rinascente je za plačevanje osebja najemala bančne kredite, pozneje se je pritožila na sodišče. Občinski uradi, kot kaže, v teh letih niso ukrepali. »Rad bi vedel, kam je šel ta denar,« je ponavljal Claudio. UILDM je koplil dolgove, tako v odnosu do zadruga kot do drugih oseb. Zdaj pa ravno zaradi teh dolgov prodaja nepremičnino – kupilo naj bi jo združenje ANFFAS – in sicer po polovični ceni (680.000 namesto 1,4 milijona evrov), vsaj tako trdi podpredsednik UILDM Livio Bonetti, ki je v sporu s predsednikom Cesarejem De Simonejem. Slednji se je v četrtek sestel z odbornico Famulari, za medije pa noče dati izjav. Bonetti trdi tudi, da je prodaja openskega doma v nasprotju z občinskimi in deželnimi omejitvami, Dežela FJK bi lahko od združenja UILDM celo zahtevala povračilo kakih 700.000 evrov prispevkov za vzdrževalne posege izpred nekaj let.

Aljoša Fonda

OBČINA TRST - Odmev na Bidolijevo smrt

Solidarnost odbornice za socialo Laure Famulari

Tržaška občinska odbornica za socialne zadeve Laura Famulari je včeraj popoldne na vrat na nos sklicala tiskovno konferenco, na kateri je izrekla sožalje sorodnikom nesrečnega Claudia Bidolija in solidarnost ostalim gostom doma Skupnosti Milcovich in socialnim delavcem, ki tam delujejo. Dejala je, da se zadeva o domu Skupnosti Milcovich zapletla že v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Tržaška občina je pri tem prizadeta stranka. Lastnik poslopja je vsedrjavno združenje UILDM, tržaška sekcija je bila uporabnik stavbe. Pretekli petek se je sestala s tržaškim vodstvom organizacije, slednje je poudarilo, da je prodaja poslopja neizbežna, saj je to edina pot za kritje dolgov, ki so se nabrali z leti. Ti naj bi po nekaterih ocenah znašali kakih 350 tisoč evrov, morda pa je vsota še višja.

Tržaška občinska uprava je takoj poiskala nov dom za 12 gostov, to

je struktura Skupnosti Izvir na Božjem polju. Starši prizadetih so si jo ogledali. Po oceni odbornice so prostori še lepši od tistih na Opčinah. Ob preselitvi nepokretnih na Božje polje naj bi Skupnost Izvir za nedoločen čas zaposlil koordinatorko zadruga La Rinascente in štiri njene operaterje, da bi tako s svojo prisotnostjo pospremili in omilili prehod gostov iz dosedanjega doma v novega. Na Opčinah pa je bilo zaposlenih od osem do deset uslužbencev zadruga. Kaj bo z ostalimi, ni jasno.

Odbornica Famularijeva je zanikala, da naj bi na petkovem srečanju v domu Skupine Milcovich kdo skušal prisiliti goste naj s podpisom pristanejo na preselitev z Opčin na Božje polje. Pritrdila pa je, da je bilo združenje UILDM deležna deželnih prispevkov za vzdrževanje strukture. Ni pa jasno, ali bo treba ta sredstva vrniti.

M.K.

SLAVISTI - V sredo

Prof. Faganel o govornem standardu slovenščine

Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm vabi v sredo na predavanje, ki ga bo imel prof. Jože Faganel z naslovom Za oblikovanje nazora o govornem standardu slovenščine v javnosti. Razmislek za 3. tisočletje. Predavatelj se je odločil za to temo v prepričanju, da je pravorečna norma najmanj znana jezikovna norma. Pri tem ugotavlja, da so t.i. »nižje« zvrsti govora v umetnostnih zvrsteh na odru, radiu, filmu in televiziji našle svoje domovanje v taki meri, da skoraj izrinjajo t.i. »višje« zvrsti, kot je npr. zborni govor. Tako postaja zborni govor v scenskih umetnostih skoraj potisnjen v ozadje, pač na račun govorne ekspresivnosti igalskih likov. S tem slabi vzgojna vloga scenskih umetnosti pri uveljavljanju jezikovnega standarda.

Kako ravnati ob vstopu v 3. tisočletje? Ali pozabiti na večstoletno oblikovanje jezikovnega standarda, ki so ga dosledno podpirali primorski ustvarjalci (Svetokriški), ali se nostalgčno vračati v umetniškem govoru k narečnim rešitvam, ki so bolj zagovor dosežene stopnje osebne govorne kulture?

Odgovor je, da je danes ponovno potrebno razmisliti o oblikovanju zdravega jezikovnega nazora, ki bo razumel vlogo organskih govorov in pomen standardnega govora kot jezikovne konvencije, namenjene za komuniciranje v širši skupnosti in umetnosti. Skratka, gre za obrambo in spodbujanje jezikovnega standarda v govoru.

Prof. Jože Faganel sodi med najuglednejše slovenske jezikovne lektorje, obenem pa velja za enega glavnih jezikovnih svetovalcev v slovenskih gledališčih. V tej vlogi je deloval vrsto let pri Slovenskem stalnem gledališču v Trstu. Bil je tudi zunanji sodelavec tržaške radijske postaje, za katero je pred mnogimi leti pripravil cikel oddaj o slovenskem glasoslovju. Ob tem ne gre prezreti njegovega raziskovalnega in uredniškega dela. Kot preučevalec starejše slovenske književnosti je uredil in spremljal študijami opremljen številne znanstvenokritične publikacije. Med temi naj omenimo vsaj Brižinske spomenike, Zoisove rokopise, Rogerijev Palmarium empyreum in Tri pridige o jeziku Antona Martina Slomška. Že vrsto let je tudi glavni urednik Celjske Mohorjeve družbe.

Vabljeni v sredo, 7. decembra, ob 17. uri v Gregorčičevo dvorano (Ul. sv. Frančiška 20).

SOCIO-PSIHOPEDAGOŠKA SLUŽBA

Gabrovec: Na ogled prostorov niso bili vabljeni tisti, ki so izrazili dvom

»Vodilna funkcionarka zdravstvenega podjetja je deželnim svetnikom naročila, naj me ustavijo«

Polemika po ogledu predstavnikov občin in direktorja Podjetja za zdravstvene storitve Fabia Samanija novih začasnih prostorov Slovenske socio-psihopedagoške službe v Ul. Vespuccij se pogloblja. Potem ko je zgonska občinska odbornica za socialne politike Nadja Debenjak deželnemu svetniku Igorju Gabrovcu (čeprav ga ni izrecno imenovala) očitala neumestno polemiko o odsotnosti nekaterih upraviteljev, ji je Gabrovec včeraj odgovoril s sporočilom, v katerem med drugim piše, da ni trdil, da na ogledu novih prostorov službe niso bili prisotni predstavniki vseh okoliških občin tržaške pokrajine, ampak le, da niso bili vabljeni tisti javni upravitelji (med katere uvršča tudi sebe), ki so izrazili katerikoli dvom v ustreznost »tehničnih« izbir vodstva tržaškega zdravstvenega podjetja. Dvome deli nekaj čez tisoč tristo podpisnikov peticije, opozarja Gabrovec, ki pri tem pikro dodaja, da »to je - tako sodim - malenkostna zadeva.«

Navezujoč se na očitke o neumestni polemiki Gabrovec tudi trdi, da je vodilna funkcionarka zdravstvenega podjetja, ki je med drugim tudi politično zelo izpostavljena (ime na v sporočilu za javnost ni zapisal), »šla še dlje, ko je v (meni nespretno prikrite) dopisu kolegom deželnim svetnikom in načelniku svetniške skupine celo naročila, naj me ustavijo, češ da delam v slabi veri.«

Deželni svetnik SSK v sporočilu poudarja, da problemom Slovenske socio-psihopedagoške službe sledi že nekaj let ter javnost in pristojne uprave seznanja s težavami, na katere ga opozarjajo neposredno tisti, ki se tako ali drugače dnevno soočajo z delovanjem službe, pa naj bodo uslužbenci, strokovni sodelavci ali družine same: »Ko gre za težave Fiat, politika prislubne tako stališču Marchionneja kot tudi predstavnikom uslužbencev. Zato sem slovenskim županom predlagal (in svoj predlog ponovno izpostavljam), naj prislubnejo tudi neposrednemu stališču in pogledu tako predstavnikov, »odjemalcev«, se pravi staršev, kot zelo diskretnih uslužbencev, saj so jim nadrejeni z grožnjami prepovedali vsak kontakt s politiki. Je vse to normalno? Slučaj je nanesel, da je bila ena od uslužbenk pred dnevi premeščena brez vsakega oprijemljivega razloga,« zaključuje Gabrovec.

VZHODNI KRAS - Darilo združenja Skupaj na Opčinah

Nove jaslice na Opčinah

V torek Miklavžev prihod v vas na kočiji s konjsko vprego - darila otrokom

Openska cerkev sv. Jerneja je letos bogatejša za jaslice. Člani konzorcija Skupaj na Opčinah, ki združuje lastnike in upravitelje skoraj pdeset openskih trgovin in javnih lokalov, so pred dnevi podarili cerkvi kipce svete družine, oslička, vola, ovčic, angela in svetih treh kraljev, ki bodo krasili letošnje jaslice. Škofov vikar za slovenske vernike Tone Bedenčič se je članom konzorcija prisrčno zahvalil za darilo, uvod v praznovanje letošnjih božičnih praznikov.

Skupaj za Opčine bo tudi letos bogato proslavil prihod svetega Miklavža. Sodelujoče trgovine in javne lokale bo letos mogoče prepoznati z novi svetlobnimi napismi.

Sveti Miklavž bo prispel na Opčine v torek popoldne okrog 15. ure, in sicer kar na kočiji s konjsko vprego, kot se tako pomembnemu svetemu možu spodobi. Pripeljal se bo po Narodni ulici, nadaljeval svojo pot po Dunajski cesti, Proseški ulici, svojo opensko pot pa bo zaključil na Trgu Škavenca naspro-

Predstavniki združenja Skupaj na Opčinah s podarjenimi jaslicami v ospredju

ti openskega tramvaja. Prijatelj otrok bo razveselil malčke ter jih obdaril z igračkami in sladicami, otroci pa se bodo lahko popeljali z njim na kočiji.

Združenje Skupaj na Opčinah je priredila vaško miklavževanje v sodelovanju z odborništvom za trgovino tržaške občine.

VEČKULTURNOST - Posvet na pobudo centra Dialoghi Europei

Na stičišču različnih kultur Trst ni obroben, je v središču

Tako pisatelj Diego Marani - Miran Košuta: Treba je spoznati soseda in njegov jezik

V kolikšni meri je v Trstu vzpostavljen dialog med različnimi narodnostnimi skupnostmi in kulturami, koliko pravzaprav poznamo drug drugega in kaj pomeni medkulturnost so bila le nekatere vprašanja, na katera so včeraj dopoldne poskusili odgovoriti ugledni intelektualci. V hotelu Savoia Excelsior je okroglo mizo organiziral študijski center Dialoghi Europei, ki je tokrat pripravil nadaljevanje refleksije interkulturnega razumevanja, o katerem so strokovnjaki različnih profilov že razpravljali v začetku septembra. In ker je prva konferenca za beležila odličen odziv slušateljev, so se voditelji centra odločili organizirati nadaljevanje že začete debate.

Rdeča nit obeh srečanj so bile medkulturne tematike. Včerajšnje okroglo mizo je povezoval prof. Miran Košuta, ki nam je uvodoma zaupal, da je v našem prostoru sedaj veliko več stičnosti med kulturami kot nekoč. Klima se je po oceni našega sogovornika po vstopu Slovenije v Evropsko in monetarno unijo nekoliko otopila, v Trstu tudi ni več tistega obrambnega nacionalizma, ki je preprečeval stike med kulturami. Prof. Košuta je izrazil željo, da bi po tej poti nadaljevali in da gospodarska kriza, ki jo zdaj doživljamo, ne bi teh tematik potisnila v ozadje. Izrazil je tudi prepričanje, da je dialog v medkulturnih okoliščinah bistvenega pomena tudi za ekonomski in politični razvoj mešanih področij.

Po uvodni besedi moderatorja okrogle mize, ki je prisotne pozdravil v štirih jezikih, se je srečanje nadaljevalo s predavanjem Sergia D'Osmo, bivšega direktorja Stalnega tržaškega gledališča, ki je menil, da bi bilo na področju medkulturnega dialoga treba še veliko postoriti. Fenomena razumevanja in srečevanja, ob katerih se preizkuša sam koncept interkulturnosti, je nato analiziral kulturnik Valerio Fiandra, ki meni, da so Tržačani precej strpni. Vprašanje, koliko poznamo v resnici svoje sosede, pa po njegovi oceni zadeva prav vse skupnosti in ne zgolj tržaške. Tematika, ki odpira široko polje filozofskega, etičnega, jezikovnega in aktualnega političnega premisleka, je aktualna povsod, kamor grem, je dejal govornik in dodal, da je nestrpnost veliko bolj prisotna v drugih mestih. V nadaljevanju je Valerio Fiandra postregel tudi z nekaterimi namigi, ki bi prav prišli lokalnim politikom. Sicer je govornik pohvalil delo nove občinske uprave, vendar pa je ocenil, da bi ta morala delati predvsem na dolgoročnih projektih, ki bi upoštevali spremembe v družbenem tkivu.

O raznolikosti in večkulturnosti Trsta, ki ju je doživel na lastni koži, pa je spregovoril pisatelj Diego Marani, ki je v Trst kot študent prišel v sedemdesetih letih. Pred prihodom v Trst nisem poznal raznolikosti, je razložil govornik in dodal, da je v našem mestu naletel na kar tri meje: jezikovno, politično in geografsko. V to raznolikost se je Marani zelo hitro vživel, izpostavil pa je tudi, da ga je ta raznolikost spremenila. Po njegovem mnenju modela identitete ne smemo nikomur vsiljevati, identiteta, ne samo etnična, je individualna zadeva. V svojem referatu je gost tudi pozval Tržačane, naj ne mislijo, da so na robu dogajanja, ampak naj bodo prepričani, da so v središču; in sicer na stičišču različnih kultur.

Če potegnemo črto pod povedano, lahko izluščimo, da je vsa omenjena različnost naš prostor obogatila s svojimi posebnostmi, ki so se ohranile v zgodovini in izročilu tega ozemlja. Nobenega razloga ni, da bi se odpovedali tej dediščini, je pa nemara prav, da stvari predstavimo takšne, kot so bile. In če povzamemo prof. Košuto, bi bilo prav, da bi vsak kulturno podkovan posameznik poznal svoj jezik, jezik soseda in še en svetovljanski jezik. Na vprašanje, ali smo v Trstu blizu temu kriteriju, pa je prof. Košuta odgovoril, da smo še daleč, a pomemben korak pri doseganju tega cilja bi vsekakor bil poskus, da bi italijanske šole v Trstu v svoje učne programe uvedle slovenski jezik. (sč)

Udeleženci okrogle mize (z leve) Valerio Fiandra, Diego Marani, Miran Košuta, Sergio D'Osmo

KROMA

GLEDALIŠKI VRTILJAK - Danes v svetoivanskem Marijinem domu

Prihajata Heidi in Miklavž

Predstavi Radijskega odra bosta ob 16. uri (abonma Rdeči palček) in ob 17.30 (abonma Modri palček)

V vsaki sezoni Gledališkega vrtiljaka je igrice, ki je najbližje 6. decembru, povezana tudi z obiskom svetega Miklavža, saj je miklavževan v mestnem središču prav malo. Včasih sveti Miklavž nastopa tudi v igrici, včasih pa je igrice samo vsebinsko povezana z vrednotami, kot so dobroti, prijaznost, radodarnost in ljubezen.

Letos je Radijski oder izbral eno najbolj priljubljenih zgodbic otroške literature, in sicer Heidi švicarske pisateljice Johanne Spyri. Heidi se odlikuje po pristrčnosti, vselem značaju, prijaznosti do vseh in srčni dobroti. Zato je njen lik res primeren za vzgojo srca otrok pred Miklavževim in božičnimi prazniki. Otroci jo poznajo še najbolj iz japonskih risank, nekateri tudi iz filmov, večji pa so morda tudi

že prebrali knjigo, zato verjetno v glavnih obrisih poznajo njeno zgodbo.

Heidi je punčka brez očka in mame, zato zanjo skrbi teta Deta. Ko pa punčka malo zraste in dobi Deta službo v mestu, jo pripelje k osorne mu dedu na Planino. Heidi ga s svojo prijaznostjo kmalu osvoji, na Planini hodi na pašo s pastirjem Petrom, se veseli rož, travnikov in kozic na njih ter obiskuje Petrovo slepo babico. Čez čas pa se teta vrne in jo odpelje v mesto Frankfurt, da bo tam delala družbo bogati hromi deklici Klari. Heidi ima Klaro rada, vendar pa trpi zaradi domotožja in trdosrčnosti upraviteljce, gospodične Rottenmayerjeve. Tako zelo je žalostna, da zbolí. Seveda se potem dogajanje srečno razplete in na koncu se bodo otroci lahko veselili s Heidi, Klaro in Petrom.

Predstavo je Radijski oder pripravil v lastni produkciji. Besedilo je za oder priredila in ga režirala Lučka Susič. Kot vedno se je odločila za me-

šano zasedbo: otroke igrajo otroci, odrasle pa odrasli. Tokrat so otroci samo trije, vsi trije pa so nosilci zelo zahtevnih vlog: Katarina Polojaz je Heidi, Tina Busan je hroma deklica Klara, pastir Peter pa Boštjan Petaros. Vloge odraslih igrajo mlajši člani Radijskega odra Maruška Guštin, Kim Furlan, Helena Pertot, Mitja Petaros, Fabrizio Polojaz, Nikolaj Pintar in Tomaž Susič. Sceno si je zamislila in jo na platna narisala Magda Samec, izvirno glasbo je napisal Aljoša Saksida, ples pa je pripravila Valentina Oblak. Za luči in zvok bosta skrbela Danijel Radetič in Samuel Kralj.

Po predstavi bo otroke obiskal še sveti Miklavž in jih razveselil s sladkimi darilci. Četrta predstava Gledališkega vrtiljaka bo torej polna lepih doživetij, ki bodo otroke spremljala skozi vse praznično obdobje. Predstavi bosta dve, za abonma Rdeči palček ob 16. uri, za abonma Modri palček pa ob 17.30. Na razpolago bodo tudi posamezne vstopnice.

ČRNA KRONIKA Pijani mladenič poskusil udariti agenta

Agenti letečega oddelka tržaške kvesture so prejšnjo noč v bližini sedeža glavne pošte opazili tri mope na tleh in dve odhajajoči osebi. Ko so ju dosegli, je eden od njiju, 20-letni Tržačan L.V., začel bežati, ko pa so ga agenti dosegli v Ul. Filzi, se jim je upiral in enega poskusil udariti. Policisti so ugotovili, da sta tako L.V. kot njegov 34-letni v Trstu živeči brazilski tovariš F.D.C.R. precej pod vplivom alkohola, zato so jima tudi naprtili kazen zaradi pijanosti.

Ribiču zasegli mrežo

Agenti navtičnega oddelka tržaške kvesture so preteklo noč zasačili 30-letnega Tržčana D.S., ki je na krovu ribiške ladje lovil ribe kar v pristanišču, kjer je ribolov prepovedan. Moški ni imel dovoljenja luške kapetanije, zato bo moral plačati dva tisoč evrov kazni, zasegli pa so mu tudi ribiško mrežo.

V DSI o volitvah v Sloveniji

V Sloveniji danes s predčasnimi volitvami obnavljajo državni zbor. Predsednik države Türk ga je razpusil zaradi krize v koaliciji, ki jo je vodil Borut Pahor. Predstavlja se 13 strank oziroma list. Javnomenjske raziskave napovedujejo temeljit zasuk naklonjenosti volivcev. Volilne izide bodo jutri zvečer komentirali v Društvu slovenskih izobražencev s pomočjo treh dobrih poznavalcev slovenskih političnih in družbenih razmer. Bernard Nežmah iz Mladine, Tino Mamič iz Primorskih novic in sodelavec Reporterja Andrej Črnic bodo analizirali volilne rezultate ter preučili možnosti za oblikovanje nove koalicije, ki bo sestavila novo vlado. Ta gotovo ne bo imela lahkega dela, ker bo morala blažiti posledice dolge finančne in gospodarske krize, ki se bo verjetno še zaostrila. To in potreba po nekaterih reformah bo verjetno narokovalo širjenje odgovornosti tudi na stranke, ki po ideološki plati niso sorodne, kar daje še več možnosti za razmišljanje in ugotovitev o možnih razpletih politične situacije, ki se z današnjimi volitvami odločno spreminja. Večer bo v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 ob 20.30.

Prosek: jutri igrice Angelček v težavah

Najmlajši člani Slovenskega dramskega društva Jaka Štoka so pod vodstvom mladih mentoric Kim Furlan in Tine Renar pripravili priložnostno igrico z naslovom Angelček v težavah, ki jo je napisala Lučka Susič. Osemnajst nastopajočih jo bo prvič uprizorilo jutri ob 17. uri v Kulturnem domu Prosek-Kontovel, in sicer za otroke osnovne šole. Mladi igralci so sodelovali tudi pri pripravi scene in so nekatere elemente sami izdelali prejšnjo nedeljo, ko je bila v sklopu miklavževega knjižnega sejma na sporedu pravljina urica, ki jo je vodila pravljica Zvonka Guštin. V torek bodo igrice ob 10. uri ponovili za malčke iz proseškega vrtca, popoldne ob 14.30 pa bodo z njo pričakali sv. Miklavža v Saležu skupaj z učenci zgoniške osnovne šole.

Občina Trst: jutri priznanje Pecchiarjevi in Stibiljevi

Na tržaškem županstvu bo jutri ob 10.30 občinski odbornik za šport Emiliano Edera nagradil kotalkarici kluba Pattinaggio Artistico Triestino Martino Pecchiar in Silvio Stibilj, ki sta osvojili prvo mesto na evropskem prvenstvu oz. drugo mesto na svetovnem prvenstvu v Braziliji.

Krajevni proizvodi na pokriti tržnici

Od jutri do 30. decembra bo na pokriti tržnici v Ul. Carducci potekala pobuda Božič okusa in emocij, ki je namenjena promociji krajevnih in deželnih tipičnih proizvodov.

Ambasadorji zgodb

V knjižnici Stelio Mattioni v Ul. Pettracco 10 v Naselju sv. Sergija bo jutri med 16. in 18. uro potekalo bralno srečanje za otroke in starše z naslovom Prihajajo ambasadorji zgodb.

Film La Banda v Knulp-u

V baru-knjigarni Knulp v Ul. Madonna del Mare 7/a bo jutri zvečer ogled filma Erana Kolirina La Banda. Večer prireja kinematografski krožek Metropolis, vstop pa bo možen z izkaznico zveze kinematografskih klubov F.I.C.C..

Dopolnilo: dijaki Zoisa tudi na kmetiji Bajta

Profesorice spremljevalke prvih dveh razredov obeh oddelkov DTZ Žige Zoisa želimo dopolniti poročanje časnikarja M.K., objavljenega v soboto, 3. decembra, pod naslovom »Dijaki Zoisa v zgoniški občini«. Ob kmetijah, ki sta omenjeni v članku, smo namreč obiskali tudi turistično kmetijo Bajta, kjer so nas prijazno sprejeli in izčrpno predstavili svoje delovanje.

BOLJUNEC - Od 6. do 11. decembra

Božični sejem letos na obnovljeni Gorici

Od 6. decembra do 11. decembra bo ponovno zaživel v Boljuncu že tradicionalni Božični sejem, ki ga letos že osmič zapored prireja odborništvo za kulturne dejavnosti občine Dolina. Letos bo sejem potekal na glavnem trgu Gorici, ker so v občinskem gledališču France Prešeren v teku vzdrževalna dela, a tudi ker se je občinski upravi zdelo prav, da izkoristi pravkar obnovljen vaški trg, ki je poseben primeren za gostitev sejma in podobnih prireditev.

Božični sejem je namenjen obiskovalcem, ki si bodo lahko ogledali in kupili razne božične predmete, cvetlične okraske, predmete iz stekla in lesa, vezenine in čipke, kipe in predmete iz čebelnjega voska in veliko drugih stvari. Na razpolago bodo proizvodi iz občine Dolina, iz pobratene občine Kočevje in iz prijateljskih občin Hrpolje-Kozina, Koper, Buje in Sežana. Na razpolago bodo, ob običajni ponudbi proizvodov krajevnih gostinskih obratov, tudi srbske specialitete.

Pri odprtju sejma v torek, 6. decembra ob 17.00 uri, bodo ob priži-

ganju luči poleg občinskih upraviteljev prisotni še predstavniki oblasti in župani prijateljskih občin Kočevje in Brtonigla. Otroci bodo takoj zatem, ob koračnicah Pihalnega orkestra Breg, pričakali prihod sv. Miklavža. V sredo, 7. decembra, bodo v jutranjih urah obiskali sejem otroci otroških vrtcev, zvečer ob 18. uri pa bo, vedno v okviru božičnih pobud, na županstvu predstavitev koledarja »Pod Oljkami v Bregu 2012«. V soboto, 10. decembra, bo na trgu srečanje prostovoljnih gasilcev in članov civilne zaščite v okviru katerega bo potekalo tudi zbiranje igrač in šolskih potrebščin za Sklad Lucchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin, popoldan pa bo popestrila godbena skupina iz Buj na Hrvaškem.

Sejem se bo zaključil v nedeljo, 11. decembra, okoli 17. ure z nastopom Pihalnega orkestra Ricmanje. Stojnice bodo odprte vsak dan od 9.30 do 20. ure, ob Božičnem sejmu bo Sprejemni center doline Glinščice odprt vsak dan od 16. do 19. ure in v dneh 8., 10. in 11. decembra tudi od 9.30 do 13.30.

TRADICIJA - Uvod v praznični december

Miklavž trka na vrata in obljublja darila Številne prireditve v mestu in okolici

Prihod Miklavža, ki bo prinesel darila predvsem najmlajšim, naznanja uvod v praznični december, ki se - kljub gospodarski krizi - obeta zelo pester. Tako v mestu, kot v okolici, so napovedujejo številne prireditve, mnoga kulturna društva pa so poskrbela za knjižnice sejme in druge priložnostne prireditve. V Šempolaju so na pobudo domačega društva Vigred tako že predstavili društveni koledar, v Štalci pa je na ogled Miklavžev sejem s fotografsko razstavo (današnji urnik med 10. in 11. uro ter popoldne med 15.30 in 18.30).

Med otroci priljubljenega svetnika bodo danes ob 16.30 pričakali v prostorih SKD Grad pri Banih, jutri pa bodo Miklavževanja med drugim v Slomškovem domu v Križu (začetek ob 17. uri), Borštu (ob 17. uri pri šolskih sestrah), Šempolaju (ob 18. uri v osnovni šoli Gruđen), Mačkoljah (Srenjska hiša ob 17. uri), Cerovljah (ob 17.30 v nekdANJI šoli), Barkovljah (ob 15. uri na sedežu SKD Barkovlje) ter na Opčinah (ob 16.30 v Finžgarjevem domu). V torek bo Miklavž obdaroval otroke v Boljuncu (ob 16.30 v Mladinskem domu), v Šempolaju (Škerkova hiša ob 17. uri) pa bo ta dan srečanje z naslovom Miklavževi poljubčki s strokovnjakinjo za zdravo prehrano Marijo Merljak.

Na Drevoredu 20. septembra je v teku tradicionalni Miklavžev sejem, ki ga je ob včerajšnjem slabem vremenu obiskalo veliko število. Mnogi Miklavži so včeraj popoldne z motorji in vespami na pobudo sil javnega reda naznanili Tržačankam in Tržačanom, da se bližajo praznični dnevi, med katerimi pa ne smemo pozabiti na tiste, ki živijo v stiski in potrebujejo pomoč.

več fotografij na
www.primorski.eu

Na gornji fotografiji Miklavžev sejem na Drevoredu XX. septembra in levo Miklavži na vespah in motorjih po tržaških ulicah

KROMA

MILJE - V sredo v občinskem gledališču Verdi

Do svobodnega giba

Na čezmejni reviji se bodo na pobudo ZSKD predstavile otroške in mladinske plesne skupine

Otroška skupina Tabor, ki bo med drugimi nastopila na reviji v Miljah

Po lanski uspešni izvedbi se bo na praznični predvečer v sredo, 7. decembra, v občinskem gledališču Giuseppe Verdi v Miljah odvijala že druga čezmejna revija mladinskih in otroških plesnih skupin Do svobodnega giba v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev.

Pobuda za spodbujanje plesne dejavnosti v okviru ZSKD in v širšem društvenem okolju je nastala na osnovi ugotovitve, da se vse več mladih ukvarja s plesom. Mlade pri tem vodijo različni vzgibi od rekreacije za

zdravo življenje kot umetniško ustvarjanje za osebno rast in razvoj.

Da bi spodbujala vključevanje in aktivnosti mladih na različnih področjih ljubiteljske kulture, Zveza slovenskih kulturnih društev spodbuja in razvija kulturno ponudbo in programe z mladimi in za mlade, tudi s poduporkom na vključevanju mladih mentorjev. Obenem gre poudariti tudi pomen njihovega medsebojnega spoznavanja in povezovanja preko okvirov posameznih skupin in društev ter spodbujanja sodelovanja društev

na pokrajinski, deželni in čezmejni ravni.

Na reviji bodo zaplesale različne skupine iz vrst članic ZSKD, italijanskih gostov ter plesna društva iz bližnje Slovenije in Hrvaške, ki gojijo različne zvrsti plesa od klasike do sodobnejših izrazov in se razlikujejo tudi po starosti plesalcev in plesalk.

Plesni večer se uokvirja v niz kulturnih dogodkov "Natale in piazza" - Božič na trgu v organizaciji Občine Milje v sodelovanju z Društvom Slovencev miljske občine Kiljan Ferluga.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 4. decembra 2011

BARBARA

Sonce vzide ob 7.28 in zatone ob 16.22
- Dolžina dneva 8.54 - Luna vzide ob 12.57 in zatone ob 1.22

Jutri, PONEDELJEK, 5. decembra 2011

SAVO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13 stopinj C, zračni tlak 1018,4 mb ustaljen, vlaga 90-odstotna, veter 4 km na uro jugo-vzhodnik, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 14,5 stopinje C.

OKLICI: Mattia Fanetti in Letizia Bochdanovits de Kavna, Claudio Balbi in Olga Afanevych, Jasmin Behljulji in Roberta Ardito, Goran Kostic in Dragana Savic, Marco Filippo in Frosina Jakimovska, Andrea Gallone in Chiara Cappelletti, Emanuele Prini in Monica Biasin, Riccardo Sancin in Romina Parovel, Fabiano Tremiglozzi in Alessandra Rupini, Astrit Smakolli in Simona Balan, Sergio Colomban in Nadia Sbrizzai.

Lekarne

Danes, 4. decembra 2011
Lekarne odprte
od 8.30 do 13.00

Oširek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseška ulica 3

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Oširek Piave 2 (040 3616555), Ul. Felluga 46 (040 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30

Oširek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3. Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Bernini 4 (040 309114).
Od ponedeljka, 5., do srede, 7., ter v petek in v soboto, 9. in 10. decembra 2011

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 18/B (040 7606477), Škedenjska ulica 44 (040 816296). Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 18/B, Škedenjska ulica 44, Trg Libertà 6. Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Libertà 6 (040 421125).

Četrtek, 8. decembra 2011

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Istrska ulica 18/B, Škedenjska ulica 44, Trg Libertà 6, Bazovica.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 18/B (040 7006477), Škedenjska ulica 44 (040 816296). Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30

Istrska ulica 18/B, Škedenjska ulica 44, Trg Libertà 6. Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Libertà 6 (040 421125).

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Bambičeva galerija vabi

v soboto, 10. decembra 2011, ob 18. uri

na odprtje likovne razstave slikarja naivca

Alessandra Bulla
Med pravljico in realnostjo

Predstavitel: *Claudio Clari*
Glasba: *kitarist Manuel Bullo*

Razstava bo odprta do 23. decembra 2011

Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The Twilight Saga - Breaking Dawn«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Miracolo a Le Havre«.

CINECITY - 11.00, 14.50, 17.15, 19.40, 21.00, 22.05 »The Twilight saga - Breaking dawn«; 20.00, 22.05 »Anche se è amore non si vede«; 11.00, 14.45, 17.25, 22.00 »Real steel«; 10.45, 12.55, 15.05, 17.25, 19.45 »Happy feet 2 - 3D«; 11.00, 13.15, 15.30 »Happy feet 2«; 10.45, 13.00, 15.15, 17.35, 19.55, 22.15 »Il giorno in più«; 10.45, 12.40, 14.35, 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Midnight in Paris«; 17.45, 20.20, 22.15 »1921, Il mistero di Rockford«; 10.45, 13.05, 15.25, 17.45 »Lo schiaccianoci 3D«.

FELLINI - 11.00, 15.45 »Le avventure di Tintin«; 17.30, 19.45, 22.00 »Anonymous«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.45, 17.20, 19.00, 20.40, 22.20 »Midnight in Paris«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il giorno in più«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.50, 19.00, 22.15 »Tomboy«; 17.15, 20.30 »Scialla!«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.30 »Footloose«; 21.30 »Kučna nevarnost«; 19.40 »Le kako ji to uspe?!«; 16.20, 18.40, 21.00 »Somrak saga - Jutranja zarja 1. del«; 17.00, 19.10, 21.20 »Traktor, ljubezen in rock'n'roll«.

KOPER - PLANET TUŠ 13.05, 15.05, 17.00 »Winx club 3D (sinhro.)«; 18.35, 20.55 »Oropaj bogataša«; 11.30, 16.30 »Tin Tin 3D«; 19.20, 21.40 »Nesmrtni 3D«; 13.00, 15.30, 18.00, 20.30 »Jutranja zarja - 1. del«; 19.05, 21.15 »Stanje šoka«; 12.10, 16.50, 18.50, 20.50 »Le kako ji to uspe?«; 10.40, 12.50, 15.00, 17.10 »Vesele nogice 2 - 3D«; 11.40, 13.50, 16.00 »Vesele nogice 2«; 14.10, 19.00, 21.20 »Traktor, ljubezen in Rock'n'roll«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Anche se è amore non si vede«; Dvorana 2: 11.00, 18.45, 20.30, 22.20 »Tower Heist colpo ad alto livello«; Dvorana 3: 11.00, 15.30, 17.10 »Happy feet 2«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il mistero di Rookford«; Dvorana 4: 18.15, 22.15 »Real Steel«; 11.00, 16.30 Lo schiaccianoci«; 20.20 »Lo schiaccianoci 3D«.

SUPER - 16.45, 20.00, 21.45 »One day«; 18.30 »Il cuore grande delle ragazze«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00 »The Twilight Saga - Breaking Dawn«; 15.30, 22.10 »Scialla!«; Dvorana 2: 17.30, 19.50 »Real Steel«; 15.30, 22.10 »Anche se è amore non si vede«; Dvorana 3: 15.10, 17.10, 19.45, 21.30 »Midnight in Paris«; Dvorana 4: 15.00, 16.45, 18.30 »Happy feet 2«; 20.10, 22.00 »Tower Heist - Colpo ad alto livello«; Dvorana 5: 15.20, 17.40, 19.50, 22.00 »Il giorno in più«.

DENIS NOVATO
IN MUZIKANTJE EVROPE
nedelja 04.12.2011 ob 18:00
Športno Kulturni Center - Zgonik (TS)

ANSAMBEL
SAŠO AVSENIK
Poklon Lojzetu Slaku

SLAKOVI PEVCI
FANTJE S PRAPROTNA
KRAŠKI MUZIKANTI
NAVIHANKE
ZAUBERSCHWUNG QUINTET

Prodej vstopnic 1 ura pred začetkom koncerta na blagajni v Športnem centru v Zgoniku // Vstopnice 10 €

14. GLEDALIŠKI VRTILJAK
Slovenski oder, Trst

HEIDI

Dvorana Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27
DANES ob 16. uri (red Rdeči palček) in ob 17.30 (red Modri palček)
Sodeluje ŠC Melanie Klein

Animacijo je podprla Zadrúžna kraška banka

GODBENO DRUŠTVO
»NABREŽINA«
vabi na
tradicionalni koncert
ob zaključku leta

v nedeljo, 11. decembra 2011,
ob 17. uri v nabrežinski
občinski telovadnici

Sodelujejo gojenci
glasbene šole godbe

Deziderij Švara
vabi
na otvoritev
SLIKARSKE RAZSTAVE

MARINE
v galerijo Narodnega doma
Ul. Filzi 14 – TRST
v
ponedeljek, 5. decembra
ob 18. uri

Predstavitelj: likovni kritik
Saša Quinzi

Društvo Finžgarjev dom
obvešča, da bo

SVETI MIKLAVŽ
prišel v Finžgarjev dom
jutri, 5. decembra, ob 16.30

Pozdravila ga bosta
s pesmijo
OTROŠKI PEVSKI ZBOR
OSNOVNE ŠOLE F. BEVK

z igrico
Lučke Susič
FIAT LUX (Bodi svetloba)
otroška igralska skupina
T. Petaros
režija prof. Manica Maver.

(Angelčki bodo pripravljali
darila od 15.00 dalje)

SLAVISTIČNO DRUŠTVO
Trst-Gorica-Videm

vljudno vabi na predavanje,
ki ga bo imel

prof. Jože Faganel
z naslovom

"Za oblikovanje nazora
o govornem standardu
slovenščine v javnosti.
Razmislek za 3. tisočletje."

Vabljeni v sredo,
7. novembra 2011, ob 17. uri
v Gregorčičevo dvorano
(Ul. sv. Frančiška 20)

vanje med božičnimi počitnicami
od 26. do 29. decembra, v Forni di
Sopra. Informacije: tel: 345-
40937332 (Rado Šuber).

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA VLADIMIR BARTOL sporoča, da bo v četrtek, 15. decembra, ob 17.30 v prostorih šole Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu - Ul. Caravaggio 4, informativno srečanje staršev otrok, ki bodo v šolskem letu 2012/13 obiskovali prvi letnik otroškega vrtca.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA VLADIMIR BARTOL sporoča, da bo v ponedeljek, 19. decembra, ob 16.30 v prostorih srednje šole Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu - Ul. Caravaggio 4, informativno srečanje staršev otrok, ki bodo v šolskem letu 2012/13 obiskovali prvi razred osnovne šole

Darujte za sklad

Bubnič
Magajna

lega s pogledom na morje. Tel. 347-2785799 v večernih urah.
PRODAM po ugodni ceni zimske gume znamke sava, mere M+S 175/70 R14 - 48T. Tel. 338-2789388.
STANOVANJE v centru Opčin dajem v najem za urad ali ambulantno. Tel. 040-420604 v večernih urah.

Osmice

BERTO IN VASILIJ PIPAN sta odprla osmico v Mavhinjah št. 22 d. Vabljeni! Tel. št.: 040-299453.
OSMICA je odprta pri Davidu v Samatorci št. 5. Tel. 040-229270. Vabljeni!
OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23.

prej do novice
www.primorski.eu

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

ADRIA: Proseška postaja 35
AGIP: Furlanska cesta 5, Istrska ul. 155, Ul. A. Valerio 1 (univerza)
SHELL: Ul. Locchi 3
ESSO: Ul. Flavia 120/1, Sesljan center, Ul. Carnaro - državna cesta 202 - km 3+0,67

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1
AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta. 14
ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738
ADRIA: Proseška postaja 35
SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči
TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27
V sodelovanju s FIGISC Trst.

Loterija 3. decembra 2011

Bari	56	20	41	29	27
Cagliari	37	50	51	43	71
Firence	4	35	28	75	80
Genova	25	68	66	46	89
Milan	60	71	80	52	89
Neapelj	65	79	24	60	21
Palermo	37	41	40	28	66
Rim	31	85	7	42	36
Turin	19	42	70	83	32
Benetke	17	68	33	3	57
Nazionale	30	37	41	47	45

Super Enalotto št. 145

7	13	16	42	67	68	jolly 83
Nagradni sklad						3.211.174,91 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						39.144.806,65 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
17 dobitnikov s 5 točkami						28.333,90 €
1.721 dobitnikov s 4 točkami						279,88 €
61.592 dobitnikov s 3 točkami						15,64 €

Superstar 11

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
7 dobitnikov s 4 točkami	27.988,00 €
363 dobitnikov s 3 točkami	1.564,00 €
4.975 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
30.590 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
64.602 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Občina Dolina
Odborništvo za kulturo
vabi na

Božični sejem
"...in mir na zemlji"

vsak dan od 6. do 11. decembra 2011
od 9.30 do 20. ure
glasba, zabava in domači prouizvodi

V torek, 6.12. ob 17. uri:
otvoritev sejma, prižig luči in Miklavževanje; sodeluje Pihalni orkester Breg.

V soboto, 7.12. od 16. ure dalje:
zbiranje igrač in šolskih potrebščin za Sklad Lucchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin, srečanje prostovoljcev civilne zaštite in prostovoljnih gasilcev PGD Materija, DVD Čičarija Lanišče, ZPG Breg, IVVF San Candido-FF Innichen in Osp-Črni Kal, sodeluje godbeno društvo iz Buj (HR).

V nedeljo, 11.12. ob 17. uri:
zaključek sejma s koncertom koračnic pihalnega orkestra Ricmanje.

Vsem,
ki so mi ob prejemu
Schwentnerjeve nagrade čestitali,
se iskreno zahvaljujem.

Marij Maver

Skavti SZSO
čestitajo tajniku svojeglavemu
kondorju in ženi Elisi ob rojstvu
sina

Gabrijela,

kateremu želijo vse dobro v
življenju.

Nina Luxa

je drugič študij na univerzi
končala, s pohvalo je tokrat
fizioterapevtka postala.

Vso srečo ji želi
njena družina

Čestitke

Jutri bo PATRIK praznoval 9.
rojstni dan. Z njim se bomo veselili
in mu vse najboljše zapeli vsi, ki ga
imamo radi.

Dragi

Mauro

še naprej ljubezen
naj iz oči ti sije,
bodi vedno zdrav in poln energije.
60 poljubčkov pa ti mala Mairim
privije.

Rožica, Leila, Jelka,
Manrico, Jernej, Mairim

Pošiljam ti
30 poljubčkov na vsako stran,
da bo lepši tvoj rojstni dan.
Vse najboljše, stric

Mauro
in uživaj še naprej!

Tamara

Izleti

SPDT vabi svoje člane in prijatelje na tradicionalni izlet v neznano, ki bo v nedeljo, 11. decembra. Odhod avtobusa ob 8. uri iz trga Oberdan in ob 8.20 izpred hotela Danev na Opčinah. Za informacije in prijave lahko pokličete na tel. 338-4913458 (Franc) ali pa 040-220155 (Livio).
AŠD SK BRDINA obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za zimo-

TMEDIA Oglaševalska agencija TMEDIA
obvešča

CENJENA KULTURNA IN ŠPORTNA DRUŠTVA
TER DRUGE ORGANIZACIJE, DA

sprejema
BOŽIČNA in NOVOLETNA VOŠČILA
za Primorski dnevnik
do petka, 16. decembra 2011

Telefon št. 800.912.775
Faks št. 0481 32844

E-mail: oglasit@tmmedia.it
Delavniki 10.00 - 15.00

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano
v Ul. Donizetti 3

na pogovor

**O IZIDU
PARLAMENTARNIH
VOLITEV V SLOVENIJI**

Sodelovali bodo: **Bernard Nežmah,
Tino Mamić in Andrej Černic**

Začetek ob 20.30

Obvestila

JUS NABREŽINA obvešča svoje člane, da se bo začelo organizirano čiščenje in po-biranje suhljadi na Brščicah in sicer od no-gometnega igrišča do stolpa Liburnija. Čiščenje se bo vršilo vsako soboto od 9. ure dalje pod nadzorstvom in koordinacijo odbornikov Upravnega sveta. Vsakdo, ki bi želel sodelovati pri čiščenju, pobi-ranju suhljadi in drv, se mora telefonsko ali osebno prijaviti: Igorju tel. 347-6849308, Milivoju tel. 349-5289593 in Sergiju tel. 348-9007199, ki bodo tudi nu-dili podrobnejše informacije.

SDGZ obvešča člane, ki delujejo v občini Trst, da tržaški občinski pravilnik za me-stno čistočo predvideva, da morajo last-niki (javne ustanove ali zasebniki) ter trgovci in gostinci, v primeru snega in le-du, počistiti s kovinsko lopato in soljo pločnik pred svojimi nepremičninami, obrati oz. skladišči do dolžine 1 metra ter sneg in led odvreči na rob pločnika ob ce-sti, tako da je prehod pešcev in vozil neo-viran. Tozadevno sporočilo Občine Trst je dostopno na spletni strani www.sdgz.it.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tu-di v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na se-dežu društva, Repentabrška ul. 38 na Op-činah, ob ponedeljkih od 20.00 do 21.00 ure. Tel. št. Valentina 340-5814566, www.skbrdina.org.

DRAGI SV. MIKLAŽ! Pričakujemo Te danes, 4. decembra, ob 16.30 v dru-štvenih prostorih SKD Grad pri Banih. Veš, mi otroci smo Ti pripravili lepo presenečenje. Popoldan nam bo s »fraitonrco« polepšal Matej Emili, uče-nec profesorja Andreja Gropajca. Lep pozdrav nestrpni otroci.

KRUT obvešča člane, da na sedežu redno deluje posvetovalna ambulanta s fizio-te-rapevstskimi storitvami. Nujna predhod-na najava! Pojasnila in prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Al-bero Azzurro obveščajo, da bo brezpla-čna ludoteka, namenjena otrokom od 1. do 6. leta, delovala v Igralnem kotičku Pal-ček v Naselju Sv. Mavra od 16. do 18. ure, in sicer 9. decembra: Božične kroglice; Obeski ter danes, 4. in 7. decembra: Vo-ščilne kartice; Krasimo drevo. Informa-cije na tel. št. 040-299099 od ponedelj-ka do sobote od 8. do 13. ure.

DRAGI OTROCI in prijatelji sv. Miklavža! Vabljeni ste na miklavževanje, ki bo v pone-deljek, 5. decembra, ob 17. uri v dvorani pri Šolskih sestrah v Borštu. Angelčki spre-majajo darila pri sestrah od 15.30 do 16.30.

DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽEN-CEV vabi v ponedeljek, 5. decembra, v Pe-terlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na po-govor o izidu nedeljskih parlamentarnih volitev v Sloveniji. Sodelovali bodo Ber-nard Nežmah, Tino Mamić in Andrej Černic. Začetek ob 20.30.

KRIŽ - SV. MIKLAŽ PRIHAJA! V pone-deljek, 5. decembra, bo sv. Miklavž obiskal vse pridne otroke iz Križa in okolice, v Slomškovem domu ob 17. uri. Starše-pomočnike z darili čakamo od 16.30 dalje.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT v Nabrežini bo zaprta od ponedeljka, 5. do vključno srede, 7. decembra. Red-no bo spet delovala od ponedeljka, 12. decembra.

OBVESTILO ZA OLJKARJE: Tržaška Kme-tijska Zadruga sporoča, da v ponedeljek, 5. decembra, je zadnji dan delovanja tor-kle za letošnjo sezono.

PIKAPOLONICA WINTER TIME Šc Mela-nie Klein vabi otroke od 3. do 7. leta na dvotedensko celodnevno čarobno preži-vetje. Od 27. decembra, do 6. januarja, bo-mo z domišljijo obiskali severni tečaj, spo-znali kaj delajo severni jeleni in škрати. Otroke čakajo velika presenečenja, glas-bene in ustvarjalne delavnice, motorične igre, izleti itd. Dodatne informacije na

Zveza slovenskih kulturnih društev
Občina Milje
Društvo Slovencev miljske občine »Kiljan Ferluga«

vabijo na

REVIJO OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN ZSKD

DO SVOBODNEGA GIBA

v sredo, 7. decembra 2011 ob 20.30

gledališče Giuseppe Verdi – Milje

Nastopajo:

Plesna skupina **SKD Slavko Škamperle**, Trst
Plesna skupina **SKD Vigred**, Šempolaj (TS)
Plesna skupina **SKD Tabor**, Opčine (TS)
Kulturno plesno društvo **Moonsun**, Koper (SLO)
Baletno društvo **Sežana**, Sežana (SLO)
Plesna skupina Italijanske skupnosti **Fulvio Tomizza**, Umag (HR)

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu - Pokrajina Trst

www.melanieklein.org, tel 328-4559414. Vpisovanje je možno od 5. do 21. de-cembra na sedežu, Ul. Cicerone 8, ob po-nedeljkih in petkih od 9. do 13. ure in ob sredah od 16. do 18. ure.

SKD VIGRED vabi v ponedeljek, 5. decem-bra, ob 18. uri v prostore OŠ S. Gruden, v Šempolaju na miklavževanje, z nastopom OPS in glasbene skupine »Vigred Kraški Fenomeni« in glasbeno igrico »Zajč-kova hišica«. Miklavževi pomočniki spre-majajo darila v Štalci, v urniku sejma.

SLORI - Slovenski raziskovalni inštitut ob-javlja dva nova razpisa za spodbujanje študentov, ki izhajajo iz slovenske skupno-sti v videmski pokrajini, k študijskemu iz-popolnjevanju in raziskovalnemu delu. Rok obeh razpisov zapade 5. decembra. Razpisni pogoji in prijavna dokumenta-cija so dostopni na www.slori.org.

PROSTOVOLJNO ZDRUŽENJE za wal-dorfsko pedagogiko organizira predava-nje dr. Stefana Pederive na temo otroške pasivnosti, ki jo povzroča tehnologija. Predavanje bo na sedežu združenja v Ul. Beccaria 6, v torek, 6. decembra, ob 20.30. Info na tel. št.040-229474

SKD VIGRED vabi v Škerkovo hišo, v Šem-polaju, v torek, 6. decembra, ob 17. uri na srečanje »Miklavževi poljubčki«, s stro-kovnjakinjo za zdravo prehrano Marijo Merljak.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo nasled-nja vaja v torek, 6. decembra, ob 20.45.

UPRAVA OBČINE DOLINA - Odbornišтво za kulturne dejavnosti obvešča, da bo tu-di letos potekal »Božični sejem« od tor-ka, 6. decembra, z otvoritvijo ob 17. uri, do nedelje, 11. decembra, na glavnem trgu »Gorici« v Boljuncu. Sejem bo od-prt vsak dan od 9.30 do 20. ure.

PODROČNI SVET slovenskih vernikov s Trsta in Milj vabi na obisk gostov doma za starejše ITIS, Ul. Pascoli 31, v sredo, 7. decembra: ob 16. uri molitev rožnega venca, nato sveta maša.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestel v sredo, 7. decembra, ob 19.30 na svojem sedežu, na Proseku št. 159.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi slovenske filateliste in prija-telje na mesečno srečanje, ki bo v sre-do, 7. decembra, po novem urniku ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška, 20.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS vabi na predavanje Viktorija Carlija »Afrika in jaz«, ki bo v petek, 9. decembra, ob 18. uri v pro-storih Bar Nanos na Razdrtem. Isti dan ob 20. uri, izpred bara Nanos, društvo orga-nizira tudi nočni pohod ob polni luni na Nanos. Pohod je v vsakem vremenu, po-trebno se je primerno opremiti.

SKD LONJER-KATINARA organizira »De-lavnice o sanjah«. Preko vodene drama-tizacije v skupini bodo udeleženci lahko odkrili nekaj več o sebi in o dinamikah, ki jih vodijo v vsakdanjem življenju. Delav-nice, ki bodo potekale v petek, 9. decem-bra, od 18. do 20. ure v prostorih ŠKC v Lonjerju, bo vodil psiholog in psihotera-pevt dr. Iztok Spetič. Prijave in informa-cije: 366-3625523 ali iztok.spetic@tin.it.

TEČAJ OPERATER V GOSTINSTVU - KU-HAR je tečaj, ki je namenjen odraslim, z bivališčem v deželi FJK. Vpisovanja med 14. in 18. uro na sedežu Ad formandu-ma v Trstu (Ul. Ginnastica 72). Izbor kandidatov bo v ponedeljek, 12. decem-bra. Za dodatne informacije je na voljo tajništvo Ad formanduma na tel. 040-566360 ali preko maila na info@adfor-mandum.org.

Prireditve

NUMIZMATIČNO DRUŠTVO VALVASOR vabi na ogled razstave »20-letnica de-narne osamosvojitve Slovenije«, ki je v prostorih Zadrudne kraške banke. Ogled je možen vsak dan razen ob sobotah, med delovnim urnikom banke.

SKD BARKOVLJE - Ul. Bonafata 6, vabi na razstavo in ponudbo ročnih izdelkov

Predbožični čar. Urnik: ponedeljek, 5. in torek, 6. decembra, 15.00-19.00, danes, 4. decembra, 10.00-13.00. Zaključek v torek, 6. decembra.

ŽUPNIJA SVETE RITE V TRSTU Ul. Locc-hi 22, prireja koncert sakralne glasbe da-nes, 4. decembra, ob 19.30. Oblikovali ga bodo: Matjaž Zobec - orgle, Dana Furla-ni - sopran, Aldo Žerjal - bas, Trio Ma-RoŠa, ki ga sestavljajo Marco Bernini - oboa I, Salvatore Perri - oboa II, Rossa-na Lonza - angleški rog. Povezava Igor Gherdol. Vabljeni.

DENIS NOVATO IN MUZIKANTJE EVRO-PE - danes, 4. decembra, ob 18.00 v Šport-nem kulturnem centru v Zgoniku. Na-stopili bodo: Ansambel Sašo Avenik, Sla-kovi pevci Fantje s Praprotna, Ansambel Navihanke, Kraški muzikanti, Zau-berschwung Quintett in Denis Nova-to. Koncert prireja Glasbeno kulturno društvo Drugamuzika pod pokrovitelj-stvom Občine Zgonik.

RADIJSKI ODER obvešča, da bo danes, 4. decembra, na sporedu Gledališkega vrti-ljaka predstava »Heidi« v izvedbi Slo-venskega odra Trst. Prva predstava bo ob 16. uri (red Rdeči palček), druga ob 17.30 (red Modri palček) v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

SKD TABOR vabi na Miklavžev razstavno-prodajni sejem do 5. decembra v Pro-svetnem domu na Opčinah. Urnik sejma: danes 10.00-13.00, ponedeljek 16.00-19.00.

SKD VESNA vabi danes, 4. decembra, ob 17.30 na »Aperitiv z umetnikom«: otvo-ritev fotografske razstave Andreja Furla-na. Umetnika bo predstavil Robi Jakomin. Glasbeni utrinek: Kvartet flavt - Glas-bena šola Sežana, mentor prof. Tamara Tret-jak. Otvoritev razstave bo v prostorih Ljudskega doma v Križu. Prisrčno va-bljeni!

SKD VIGRED - VESELI DECEMBER 2011 - Miklavžev sejem in razstava fotografij »Zimski čar« v Štalci v Šempolaju. Urnik: v torek, 6. decembra, ob 15.30 do 18.30, v nedeljo, danes, 4. decembra od 10. do 11. in od 15. do 17. ure, v ponedeljek, 5. decembra, od 15.30 do 17. ure. Na sejmu sodeluje s svojimi izdelki tudi Združenje staršev COŠ S. Gruden in OV Šempolaj.

SKGZ IN ZSKD prirejata Proslavo ob 70-letnici Osvobodilne fronte in 20-letnici samostojnosti Slovenije, danes, 4. decembra, ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu. Režija Boris Kobal, scenarij Marij Čuk, slavnostna govornica Alen-ka Florenin. Sodelujejo člani ansambla SSG Nikla Petruška Panizon in Romeo Grebenšek, združena moška zbor a Vasilij Mirk s Proseka in Vesna iz Križa, dirigent Rado Milič, harmonikarska spremljava Jari Jarc.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi v pone-deljek, 5. decembra, ob 16.30 na miklavževanje. Na sporedu je nastop otroškega pevskega zbor a OŠ Franceta Bev-ka in igrica Lučke Susić »Fiat Lux«, ki jo je z otroško skupino pripravila prof. Ma-nica Maver. Vabljeni vsi otroci!

MIKLAŽEVANJE v bivši osnovni šoli v Cerovljah bo v ponedeljek, 5. decem-bra, ob 17.30. Angelčki bodo zbirali da-rila danes, 4. decembra, od 11.30 do 12.30 na društvenem sedežu v Mavhi-njah. Toplo vabljeni vsi otroci, ki bi ra-di srečali sv. Miklavža.

SKD JOŽE RAPOTEC organizira miklav-ževanje v sredo, 7. decembra, ob 18.30 v srenjski hiši v Prebenegu. Otroci bodo lahko narisali risbico za Miklavža in ob 19.00 si ogledali igrico »Volk in nekaj ko-zličkov«, v izvedbi otrok društva Skd Kra-sno Polje in priredbi in režiji Barbare Gro-pajc. Ker bo ura večerje, prosimo vse star-še naj prinesejo nekaj slanega za zakusko in, če želijo, tudi sladkega. Angelčki bo-do zbirali eno darilo na otroka v pone-deljek 5. decembra, od 20.00 do 21.00 v srenjski hiši. Toplo vabljeni. Info: Laura 339-6408379.

SPET BO PRIŠEL SVETI MIKLAŽ!... v pone-deljek, 5. decembra, ob 17. uri v Srenj-

sko hišo v Mačkoljah. Angelčki bodo na delu od 16. ure dalje.

V GALERIJ NARODNEGA DOMA (Ul. Filzi 14) bodo v ponedeljek, 5. decembra, ob 18. uri otvorili razstavo Marine Dezi-derija Švare. Umetnika bo prestavil liko-vni kritik Saša Quinzi. Razstava bo na ogled vse do 24. decembra.

MIKLAVŽEVANJE V BOLJUNCU v torek, 6. decembra ob 16.30 v dvorani Mladin-skega doma Boljunec. Gostovali bomo študentke razrednega pouka pedagoške fakultete Koper s glasbeno pravljico Tri-je prašički, sledil bo prihod Sv. Miklavža. Angelčki sprejemajo darila od 15.30. Prireditvi sledi skupni sprevod v sprem-stvu Sv. Miklavža do vaškega trga ob spremeljavi pihalnega orkestra Breg, kjer bo nadaljevanje miklavževega večera in Božičnega sejma.

ZSKD prireja drugo Revijo otroških in mladinskih plesnih skupin ZSKD in go-stov v sredo, 7. decembra, ob 20.30 v Občinskem gledališču G. Verdi v Mi-ljah. Vljudno vabljeni člani, prijatelji in ljubitelji mladih in plesa! Obenem va-bimo vse predsednike včlanjenih kul-turnih društev, da se nam pridružijo na predpraznični zdravici, da skupaj na-zdravimo praznikom, zaključku uspeš-nega in začetku prihajajočega leta.

V BAMBIČEVI GALERIJ Proseška ul. 131, Opčine, bo v soboto, 10. decembra, ob 18. uri odprtje likovne razstave slikarja naivca Alessandra Bulla »Med pravljico in real-nostjo«. Slikarja bo predstavil Claudio Clari, za glasbeni utrinek bo poskrbel ki-tarist Manuel Bullo. Razstava bo odprta do 23. decembra.

SKD TABOR OPENSKA GLASBENA SRE-ČANJA sezona 2011/2012 vabi v nedeljo, 11. decembra, ob 18.00, v Prosvetni dom na Opčinah na koncert Mešanega pev-skega zbor a J.Gallus iz Trsta, dir. Marko Sancin.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE vabi na dobrodelni adventni koncert »V pričakovanju...«, nastopa Go-riški mešani mladinski zbor Primož Tru-bar - v nedeljo, 11. decembra, ob 17.00 v Srenjski hiši v Mačkoljah.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s po-kroviteljstvom ZSKD in Slovenske pro-svete prireja v četrtek, 15. decembra, pre-davanje: »Etiopija...13 mesecev sonca«. Ob slikah in besedah Biserke Cesar. Za-četek ob 20. uri. Vabljeni!

4.12.2008

4.12.2011

Milko Čebulec

Z nami si.

Družina

Andrej Mahnič

Že trideset let je, odkar si odšel

Valentina Jenko

Spomin na vaju
je v naših srcih vedno živ

**Franc, Bobana,
Marko in Mina**

Bila si angel, ki je padel z neba. Sedaj si spet domov se vrnila...

†

Raffaella Sacchi

Žalostno vest sporočata
oče Evaristo in sestra Emanuela z družino

Pogreb z žaro bo v ožjem družinskem krogu.
Prosimo tihega sožalja.

Mačkolje, Dolina, 4. decembra 2011

Pogrebno podjetje Alabarda

Zadnji poljubček teti

Dana, Liza in Deva

Ob težki izgubi sestre Raffaele izraža občuteno sožalje Emanueli in družini

družina Mahnič

Ob boleči izgubi drage sestre Raffaele izrekamo iskreno sožalje kolegici Emanueli in svojem

županja, odborniki, svetniki in kolegi Občine Dolina

ZAHVALA

Vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin naše drage

Marie Petronio vd. Kufersin

se prisrčno zahvaljujemo.

Družina

ZAHVALA

Celestina Dobrigna vd. Furlan

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in na katerikoli na-čin počastili spomin naše drage.

Družina

Gabrovec, 4. decembra 2011

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

ZAHVALA

Marija Čok vd. Žerjul

Najlepša hvala vsem, ki so počastili spo-min naše drage mame, none in prano-ne ter nam bili ob strani v tem žalost-nem trenutku.

Hči Vera z vso družino
Lonjer, 4. decembra 2011

ZAHVALA

Ottavio Cerin

Zahvaljujemo se vsem, ki so na kateri-koli način počastili njegov spomin.

GORICA - Tradicionalnemu Andrejevemu sejmu je letos ponagajalo vreme

Prvi sejemski dan brez gneče Jelko prižgalo deset županov

Romoli: Naše čezmejno območje je središče Evrope - Arčon: Pripravljeni smo na sodelovanje - Stojnice še jutri, vrtiljaki pa do 11. decembra

Sivo in mokro vreme je zaznamovalo prvi dan Andrejevega sejma, ki se je včeraj začel v goriškem mestnem središču. Čeprav so kramarji in upravitelji vrtiljakov pogrešali gnečo ljudi, ki jih običajno sejem privabi v mesto, je bil obisk v dopoldanskih in zgodnjih popoldanskih urah precej dober, ob mraku pa je dež marsikoga spodil ali zadnji trenutek prepričal, da je snel jopič, se sezul in ostal doma.

Naliv pa ni preprečil desetim županom in številnim predstavnikom oblasti, da so se okrog 18. ure zbrali na Travniku, ki letos prvič gosti Vas prijateljstva. Skupaj z goriškim županom Ettorejem Romolijem so luči na mogočni božično-novoletni jelki prižgali župani občin Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba, Miren-Kostanjevica, Kanal ob Soči, Renče-Vogrsko, Brda, Gradišče, Krmin in Celovec, ki bodo še danes in jutri prisotne na Travniku s svojimi stojnicami. »Današnji večer je pomemben. Župani, ki smo se tu zbrali kljub nenaklonjenemu vremenu, želimo ustvariti okoliščine, ki bodo omogočile gospodarski in kulturni razcvet našega čezmejnega območja, ki danes resnično postaja center Evrope,« je povedal Romoli, novogoriški župan Matej Arčon pa je v imenu šestih goriških županov izrazil zadovoljstvo nad tesnimi vezmi, ki se ustvarjajo med občinami: »Prisotnost tolikih županov je dokaz, da smo pripravljeni na sodelovanje in povezovanje ljudi.« Dalje je spregovoril Christian Scheider, župan občine Celovec, ki je pobratena tako z Gorico kot z Novo Gorico. »Naše sodelovanje ne obstaja le na papirju, pač pa ga bomo uresničili s stvarnimi projekti,« je poudaril. Pred prižigom božičnih okrasov je pozdravila italijanska veleposlanica v Sloveniji Rossella Franchini Sherifis, med udeleženci slovesnosti pa so bili še prefektinja Maria Augusta Marrosu, števerjanska županja Franca Padovan in poveljnik goriških karabinjerjev Giuseppe Arcidiacono.

Stojnice z oblaci, igračami, nakitom in raznovrstnimi vrlogiljmi ter dobro obloženi kioski, iz katerih se je že včeraj po mestu širil značilen vonj po sladkarijah, klobasah in drugih dobrotah, bodo v mestu ostali do jutri, vrtiljake na Battistijem trgu, v ljudskem vrtu in v Ulici Cadorna pa bo mogoče obiskati do 11. decembra. Med bežnim večernim sprehodom po mestu smo včeraj imeli vtis, da je bil dnevni izkupiček kramarjev skromen (mnogi so zaprli že v zgodnjih popoldanskih urah), k temu pa so verjetno ob slabem vremenu pripomogle tudi dokaj visoke cene. Nezadovoljni so bili ob kramarjih tudi nekateri trgovci Verdijevega korza, ki niso soglašali s postavitvijo stojnic, ki ovirajo dostop do njihovih trgovin in lokalov. (Ale)

Vrtiljaki in stojnice na Andrejevem sejmu (zgoraj, levo in spodaj); župani in predstavniki oblasti med včerajšnjim prižigom luči na travniški božični jelki, ki je dar slovenskih občin (desno)

BUMBACA

TRŽIČ Trg osvetljen, z jutrišnjim dnem sejem

Božična jelka na Trgu Republike

Včeraj popoldne so na Trgu Republike v Tržiču slovesno prižgali okraske na božičnem drevesu, ki ga je tržiški občini podarila družina iz Pancana. S prižigom svetil, ki so se ga udeležili občinski upravitelji, se je tudi uradno začel niz prazničnih prireditev, ki se bo nadaljeval danes na Trgu Cavour s tržnico »Un gesto di solidarietà«. Pobudo prireja združenje pro Loco iz Tržiča v sodelovanju s šolami in združenji, ki bodo izkupiček namenili skupini klovnov-zdravnikov GAU in tržiškim okoljevarstvenikom. Jutri pa bodo ulice tržiškega mestnega središča gostile tradicionalni Miklavžev sejem. Za promet bodo zaprli Trg Republike, del Drevoreda San Marco, Korzo Popolo, Ulico Sant'Amrogio, del Ulice Matteotti, Ulico Fratelli Rosselli, del Ulice Duca D'Aosta, Ulico IX Giugno, Ulico Battisti in Trg Cavour. Ob stojnicah, kostanjih in rebuli bo sejem poživila glasba. V stolnici sv. Ambroža pa bo živahno v četrtek, 8. decembra, ko po potekal koncert »Giocattoli musicali« ansambla Mikrokosmos v organizaciji združenja Voci di Donna.

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA

COTIČ

Vabi stranke in prijatelje v soboto, 10. decembra od 15. ure dalje na degustacijo naravno kvašenih božičnih sladk z ogledom postopka izdelave.

SOVODNJE OB SOČI
Prvomajska ul. 85
tel. 0481.882006

GORICA - V Ulici Lungo Isonzo

Avto že z dvema kolesoma v Soči

Včeraj zjutraj so goriški gasilci prejeli klic iz Ulice Lungo Isonzo Argentina, kjer avtomobil za las ni zdrsnil v Sočo. Po skopih informacijah, ki so jih po dogodku posredovale sile javnega reda, je moški okrog 8. ure parkiral avtomobil ob strmi stezi, ki z zelenice nasproti marketa Coop vodi proti begu Soče. Moški se je oddaljil - verjetno je šel na sprehod -, kmalu zatem pa se je vozilo začelo samo premikati navzdol proti vodi. Zdi se, da je voznik izstopil iz avta, ne da bi povlekel ročno zavoro. Ko so se na kraj pripeljali gasilci, je imel avtomobil že dve kolesi v vodi, pred potopitvijo pa ga je rešilo gosto rastlinje, s katerim je rečni breg porasel. Gasilci so avtomobil potegnili do Ulice Lungo Isonzo, kjer so ga vrnili neprevidnemu in hkrati srečnemu lastniku, saj za las ni bil ob avto. Na kraj je prišla tudi patrulja letkega oddelka policije.

ŠTANDREŽ - Delavci na krožišču

Na loku vlekli žice

Zapora in promet speljan po obvozu - Nadaljnji potek del odvisen tudi od vremena

Dela na loku novega jeklenega mostu

BUMBACA

Tudi včeraj so se delavci zadrževali na krožišču pri Štandrežu. Kot napovedano, so od jutra tam potekala dela za namestitve jeklenih žic na orjaški rdeči lok novega jeklenega mostu; z delom so hite-li, da jim ga vreme ne bi preprečilo. Na kraju potekajo obenem dela za postavitve še drugega loka. Iz potrebe po zagotavljanju varnosti so uvedli začasno zaporo in promet speljali po obvozu, ki je bil označen. Zapora naj bi veljala še danes, 4. decembra, do 22. ure, in sicer na odsekih med tovrstnim postajališčem družbe SDAG in štandreškimi krožiščem v smeri Gorice ter med štandreškimi krožiščem in vhodom pri Fari v smeri Vileša. Nadaljnji potek del bo odvisen tudi od vremena.

ZADRUŽNA BANKA DOBERDOB IN SOVODNJE

Kar od okolja dobijo, z obrestmi vračajo

Dario Peric: Želimo si tesnejšega stika s člani - Prvo srečanje v torek v Sovodnjah

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje zaključuje zahtevno poslovno leto brez večjih pretresov. Prvih enajst mesecev poslovanja nakazuje tudi za letošnje pozitivno bilanco. Svetovno gospodarstvo je v resnih težavah, za Italijo napovedujejo recesijo, evropsko valuto šibijo finančne spekulacije in zadolženost držav. Obrestne mere se višajo, dostop do finančnih virov je težji. Zadružne banke, ki so na teritoriju najbolj prisotne banke, pa že vrsto let uporabljajo geslo »v različnosti je naša moč«.

»Tako je. Različnost je v naših temeljih,« poudarja predsednik Zadružne banke Doberdob in Sovodnje, Dario Peric, ki smo ga povabili na pogovor. »Smo manjši denarni zavodi, odraz teritorija, kjer delujemo, z našimi ljudmi posluujemo in napredujemo, stojimo jim ob strani v lepih trenutkih, še bolj pa v težavnih časih. Kar od teritorija dobimo, teritoriju z obrestmi vračamo. Naša moč je v vzajemnosti, v povezanosti s socialnim in gospodarskim tkivom, v razpršenem članstvu in v združništvu, katerega cilj je vse prej kot kopičenje bajnih dobičkov.«

Povezanost s teritorijem in torej s člani je podlaga vaših bank. To vas tudi omejuje, saj so zadružne banke manjši denarni zavodi, ki težko konkurirajo z državnimi in tujimi bankami.

Naše ozemlje je omejeno in mi smo odraz tega ozemlja. Isto velja za vse nam sorodne banke. Ker so pa cilji in načini delovanja zelo podobni, če ne isti, so zadružne banke povezane v deželno federacijo in nato v vsedržavno zadružno bančništvo. To je sistem s skoraj 130-letno tradicijo, ki je v ob koncu 19. stoletja po zaslugi Luigija Faiduttija - pravkar beležimo 150-letnico njegovega rojstva - v furlanskih vaseh in tudi v slovenskih predelih tedanje Goriške privedel do ustanovitve zelo velikega števila posojilnic. Skupinsko gledano smo četrti zavod v Italiji, prisotni smo v slabi tretjini vseh občin s skoraj 4.500 okenci. Predstavniki vseh 414 italijanskih zadružnih bank se bomo v prihodnjem tednu zbrali na vsedržavnem kongresu, ki bo v glavnem namenjen okrepitevi prisotnosti članov v času krize. Lokalno gledano smo majhni, globalno pa smo močni in trdni. Tako na deželni kot na državni ravni imamo skupne pisarne in podjetja, ki nudijo članom in strankam iste storitve, ki jih dobijo v bankah z zveščimi imeni.

Torej ni razlike v poslovanju z vami ali z drugimi bankami?

Razlike lahko obstajajo le v poslovanju z večjimi podjetji. Za osebe, družine in manjša podjetja jih prav gotovo ni. Upal bi si celo reči, da bolje odgovarjamo na potrebe okolja. Tu smo doma, tu živimo in se poznamo. Odločitve sprejemamo na teritoriju, denar, ki nam ga domače okolje zaupa v obliki vlog, ostaja kot naložba za rast domačega gospodarstva. Naša središča so tu, ljudje se lahko skoraj vsakodnevno srečujejo z vodstvom, ni jim treba razložiti zahteve nekemu, ki jih bo potem predal nadrejenemu in tako naprej v bolj ali manj dolgi verigi. Na deželni ravni smo v prvih devetih mesecih letos posilili, edini, posojila za kar 4,7%. Imamo posluh in rešitve za probleme naših ljudi, deželni sistem družin in podjetij smo letos dali več kot 5 milijard evrov. Na državni ravni so vse zadružne banke brez izjem povišale kapital centralnega zavoda ICCREA holding za 500 milijonov in tako še bolj zaščitile likvidnost tudi naše banke, in to v trenutku, ko drugim bankam zmanjkuje denarja.

Kaj pa varnost? Na zadnjih dveh občinskih zborih smo slišali, da so vaša jamstva višja oz. večja?

Varne so predvsem naložbe naših ljudi, naših članov. Zadružne banke imamo zaradi specifične vzajemnosti in združništva dvojno jamstvo. Že podatek, da kot sistem dosega premoženje po nadzornih določilih zadružnih bank stopnjo 14%, medtem ko je drugi na tej posebni lestvici pod desetimi odstotki, priča o varnosti naših denarnih zavodov. Italijanski bančni sistem je po izglasovanju evropske direktive pred dvema le-

DARIO PERIC

FOTO A.W.

toma ojačil jamstveni sklad za depozite članov do vsote 100.000 evrov, sistem zadružnih bank je takrat to nadgradil z dodatnim institucionalnim jamstvenim skladom, ki zagotavlja celotno klientelo in tudi ozemlje, na katerem banka deluje. Ni torej bojzani, da bi ljudje lahko izgubili svoj denar. Skušamo zmanjšati stroške, ne da bi zaradi tega zmanjšali števila storitev. Razmerje med aktivnimi in pasivnimi obrestnimi merami je v primerjavi s preteklostjo zmanjšano, paleta storitev pa se je bistveno povečala.

Zadružni banki gre torej zaupati.

Danes še bolj kot včeraj. V trenutku, ko je vsak evro pomemben in je čas prav tako dragocen, je odnos, ki ga ima banka do posameznika, bistven. Naše osebe je vedno bolj usposobljeno in postaja iz dneva v dan tesnejši svetovalec članu in komitentu.

Če nam ljudje zaupajo, jim bomo lažje pomagali. Premagati je treba referenčni, včasih skoraj bojzljivi odnos, ki ga imajo nekateri ljudje do bank. Mi smo tu kot prijatelji, kot partnerji, smo odraz našega članstva. Letos smo se temu še bolj posvetili in prekoračili smo mejo tisočih članov; danes nas je kar 1033.

Člani imajo v vas sogovornika, pravite. Kako pa vi ravirate do članov?

Želimo si več dialoga z njimi. Zato smo sklenili, da bomo poiskali tesnejši stik s člani. Omenil sem večjo aktivnost in usposobljenost naših uslužbencev na vseh podružnicah, priredili pa bomo tudi tri srečanja s člani. Prvo bo že v torek, 6. decembra, ob 20. uri v sejni dvorani zadružne banke v Sovodnjah. Po novem letu bosta sledili srečanja v Doberdobu in Gorici. Govor bo o aktualnih temah, zlasti tistih, ki zanimajo članke. Okrepiti moramo čut pripadnosti domači banki, poudariti našo pozitivno razliko. Govorili bomo o pozitivnih vidikih zadružnega bančnega sistema, o novih konvencijah in ugodnostih, novem portalu zadružnih bank, ki bo v kratkem aktiviran. Predvsem pa bomo, z razliko od velikih državnih bank, imeli posluh za vsa vprašanja in nasvete, ki jih bodo člani, naši lastniki, izrazili.

Aleš Waltritsch

DOBERDOB-KRANJ - Pobratenje občin

Krvodajalstvo odskočna deska za sodelovanje

V prvi vrsti z desne Jarc, Vizintin, Bogataj in Gantar

ŠTMAVER - Ceremonija ob zaključku sanacije usada

Konec dober, vse dobro

Prerez traku z množično udeležbo upraviteljev - Družina Robazza bo končno mirno spala

Ob zaključku sanacije usada, ki je ogrožal hišo družine Robazza v bližini cerkve v Štmaveru, so včeraj priredili svečanost. Ogroženo družino so morali za nekaj časa preseliti na varnejši kraj, problem pa je dobil tudi politično težo, saj se je sanacija začela na prizadevanje nekaterih politikov, ki so nastopili proti začetnim trditvam, da gre zgolj za zasebno zadevo. Dela so se zaključila pred nekaj tedni, o njih pa smo že poročali. Opravila jih je deželna civilna zaščita s pomočjo gradbenega podjetja BE.MO.TER iz Neme v Terski dolini: utrdili so zemljišče, poskrbeli za drenažo in uredili sistem odtočnih kanalov, zato da bi se plazišče umirilo.

Da je štmavski usad bil problem ne le zasebne, a tudi javne narave, je pokazala včerajšnja udeležba. Ceremonije na dvorišču družine Robazza so se udeležili župan Ettore Romoli z odbornikom Francescom Del Sordijem, prefektnja Maria Augusta Marrosu, deželni odbornik Riccardo Riccardi, deželni svetnik Igor Gabrovce, pokrajinski svetnik Aljoša Sosol, občinski svetnik Silvan Primosig ter visoki predstavniki karabinjerjev, policije, finančne in gozdne straže. Prisotne je v slovesni in italijanščini pozdravil predsed-

Svečani prerez traku na dvorišču družine Robazza

BUMBACA

nik krajevnega sveta Lovrenc Persoglia, ki je povzel zgodbo o štmavskem plazju. Zahvalil se je tistim, ki so pripomogli, da se je zemljišče umirilo. Župan in odbornik sta veliko pohvalnih besed izrekla na račun civilne zaščite, ki se v tem primeru izkazala. »Konec dober, vse dobro,« je podčrtal Igor Gabrovce, ki je odigral odločilno vlogo na deželi. V svojem dvojezičnem nagovoru je namignil, da sanacija ni vselej potekala tako, kot bi morala. Z vztrajnim in stalnim prigovarjanjem je bilo potrebno premostiti marsikatero oviro, zlasti pri dokazovanju, da usadi ne zadevajo le posa-

meznikov, temveč je prizadeta celotna skupnost. Odbornik Riccardi je povedal, da je v mejah možnega deželna uprava pozornost na krajevne probleme in da je tudi tokrat pokazala visoko stopnjo zrelosti. Pohvalil je civilno zaščito, ki v FJK deluje vzorno in na visoki strokovni ravni, mnogo bolje kot drugod po Italiji, je dodal.

Preden sta hišna gospodinja in njena hči prerezali trak ob vhodu na urejeno dvorišče, je župnik Marijan Markežič blagoslovil opravljena dela, kozarec domačega vina in bogato obložene mize pa so dogodku vtisnile prazničen značaj. (vip)

GORICA - Pred pokopališčem Nočne tatove zamikalo cvetje

Ni jim bilo mar za denar, šlo jim je le za cvetje. Tatovi so med četrtkom in petkom obiskali dve izmed treh cvetličarn, ki delujejo pred goriškim pokopališčem. Prodajalcema so iz skladišča odnesli tako sveže kot plastične rože, s tem pa so ju oškodovali za več sto evrov. Neznanci so v akcijo stopili v četrtek ponoči. Očitno so se pred pokopališče pripeljali z vozilom, saj so cvetličarja olajšali za dokaj obsežen tovor. »Tatovi so bili zelo izbirični: meni so odnesli najbolj dragocene rože, na primer črne telohe. Plen je bil vreden okrog 400 evrov. Mojemu sosedu pa so ukradli zaboje plastičnih rož, ki jih je komaj naročil. Ob cvetju so tatovi ukradli tudi nekaj lesenih razstavnih klopi: res ne vem, kaj bodo z njimi,« je povedal eden izmed okradenih cvetličarjev, ki jima v petek po odkritju tatvine ni preostalo drugega, kot da sta poklicala karabinjerje. Tatovi so se tokrat usmili cvetličarke, ki upravlja tretjo prodajalno pri pokopališču. Vanjo so sicer že vlomili pred nekaj meseci, ukradli pa so nekaj gotovine. (Ale)

Okradena cvetličarna

BUMBACA

Po človekoljubnih dejavnostih in šolstvu tudi kultura, turizem, šport, civilna zaščita in tematske poti. Na teh in drugih področjih bosta gradili sodelovanje občini Doberdob in Kranj, ki sta v petek v okviru kranjskega občinskega praznika podpisali listino o sodelovanju. Doberdobsko delegacijo, ki jo je sprejel župan iz Kranja Mohor Bogataj, sta ob županu Paolu Vizintinu in odborniku Nordiu Gergoletu sestavljala tudi zastopnika doberdobskega društva krvodajalcev Aldo Jarc in Enrico Cecchini. Prisotni so bili tudi predsednik Območnega združenja Rdečega križa iz Kranja Marjan Gantar in predstavniki občin, s katerimi je Kranj že v preteklosti navezal prijateljske vezi.

Pobudo za podpis listine sta dala doberdobsko združenje krvodajalcev in Območno združenje Rdečega križa Kranj, ki že 30 let sodelujeta onkraj slovensko-italijanske meje: Rdeči križ nudi doberdobskega društvu strokovno usposobljene predavatelje, s katerimi krvodajalci prirejajo srečanja za šolarje, prišlo pa je tudi do izmenjav krvodajalcev in nudenja pomoči v kriznih situacijah, kot so poplave. »Ob 20-letnici pobratenja med našim društvom in Rdečim križem je leta 2008 že prišlo do podpisa listine med Večstopensko šolo Doberdob in osnovno šolo Stražišče, zdela pa se nam je primerno, da se sodelovanje razširi tudi na občinsko raven. Podpis listine je za naši društvu veliko priznanje,« je povedal predsednik doberdobskih krvodajalcev Aldo Jarc, ob katerem je pozdravil tudi Gantar. V listini, ki sta jo podpisala Vizintin in Bogataj, občini izražata željo po sodelovanju s ciljem prispevanja k procesu napredovanja, razumevanja med ljudmi ter k ustvarjanju pogojev za društveno, politično, ekonomsko in kulturno zblizevanje. Podpisnici si bosta prizadevali za dolgoročno sodelovanje na področju krvodajalstva in prve pomoči, s skupno organizacijo srečanj in predavanj strokovnih sodelavcev, z dogovorom o sodelovanju na področju zaščite in reševanja s poudarkom na požarni varnosti, z izmenjavo izkušenj in znanja na področju zaščite, reševanja in pri protipožarni tehniki in opremljenosti, s sodelovanjem na področju povezovanja tematskih poti, z izmenjavo dobrih praks na področju turizma, s sodelovanjem na področju športnih in kulturnih dejavnosti, s povezovanjem ustanov na področju izobraževalnih dejavnosti in s sodelovanjem na drugih področjih, ki bodo v interesu obeh občin. »Predlog krvodajalcev smo sprejeli radi volje. Z občino Kranj je v preteklosti že imela stike naša civilna zaščita, zdaj pa računamo, da se bodo izmenjave na raznih področjih le še vrstile. Listina je namenjena predvsem mladim iz naše in kranjske občine, ki si bodo lahko izmenjevali izkušnje in skupaj ustvarjali nove priložnosti,« je povedal Vizintin. (Ale)

NOVA GORICA - Zaključek akcije »Primorci beremo«

Prvi skupni večer združil slovenske bralce iz obeh prostorov in Američanko

S podelitvijo priznanj in knjižnih nagrad se je v petek v knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici zaključila letošnja, že peta akcija zapored »Primorci beremo«. Med Primorci, ki na takšen način gojijo bralno kulturo in spoznavajo dela slovenskih avtorjev, so zadnji dve leti tudi člani Narodne in študijske knjižnice (NŠK) iz Trsta ter njenega goriškega oddelka knjižnice Damirja Feigla. Da to sodelovanje vsako leto tke trdnije vezi, priča letošnja prva skupna zaključna prireditev v Novi Gorici, katere so se udeležili bralci vseh treh omenjenih knjižnic. Slovencem z obeh prostorov pa je o svojem videnju Slovenije in navad Slovencev skozi ameriške oči spregovorila gostja večera - »slovenska Američanka«, kolumnistka, pisateljica in prevajalka Erica Johnson Debeljak, ki se je iz rodne San Francisa preselila v New York, pred osemnajstimi leti pa v Ljubljano, kjer si je ustvarila družino.

Projekt »Primorci beremo« združuje deset Primorskih knjižnic. Bralci, ki iz priporočenega seznama knjig preberejo pet proz nih del in eno pesniško zbirko in o prebranem oddajo kratek komentar, na koncu akcije dobijo priznanje in knjižno nagrado. »V novogoriški knjižnici je letos sodelovalo 70 bralcev, zaključilo pa jih je 45. Številka iz leta v leto raste,« pravi Polonca Kavčič iz omenjene knjižnice, medtem ko njena goriška kolegica Luisa Gergolet postreže z naslednjimi številkami: na obeh oddelkih Narodne in študijske knjižnice, tako na Tržaškem kot Goriškem, je sodelovalo 40 bralcev, ki so skupno prebrali 170 knjig, zaključilo pa je petnajst bralcev, ki so skupno prebrali 119 knjig. »Zelo smo zadovoljni s sodelovanjem pri tej akciji, naši bralci spoznavajo, da je branje slovenske literature zadoščenje,« dodaja Gergoletova, medtem ko je Milan Pahor, ravnatelj Narodne in študijske knjižnice, na novogoriškem večeru poudaril še en vidik akcije: »Preko te pobude sodelujemo z drugimi primorskimi knjižnicami od Tolmina do Pirana. In tudi tako brišemo meje.«

Nagrajenci so v dar prejeli zadnje delo gostje Erica Johnson Debeljak »Prepovedani kruh«, o katerem je avtorica v simpatični slovensščini z ameriškim naglasom tudi spregovorila na petkovi zaključni prireditvi in s pripovedovanjem o svojem doživljanju Slovenije v prvih letih po priselitvi nasmejala občinstvo. Z njo se je pogovarjal goriški pesnik in literarni zgodovinar David Bandelj, ki knjigo priporoča v branje, saj, »ko jo enkrat začneš brati, greš težko stran«.

Katja Munih

Erica Johnson Debeljak in David Bandelj v novogoriški knjižnici

FOTO K.M.

TURJAK - Ob 150-letnici rojstva

Spominska plošča in razstava o Faiduttiju

V Turjaku bo danes vrhunec obeleževanja 150-letnice rojstva Luigija Faiduttija in 115-letnice ustanovitve krajevne zadrugne banke. Faidutti se je rodil v Škrutovem v Benečiji, mati je bila Slovenka, ko pa je prišel čez avstrijsko mejo, na Goriško, se je vključil v furlansko okolje. Angažiral se je v goriškem političnem življenju: bil je izvoljen najprej v goriški občinski svet, potem pa leta 1902 v goriški deželni zbor, v katerega je bil potrjen na vseh naslednjih volitvah in postal leta 1913 njegov predsednik. Leta 1907 je bil izvoljen tudi v dunajski parlament; uspeh je ponovil leta 1911. Vodil je kršćansko-socialno gibanje, organiziral je furlansko zadrugništvo in prepletel Furlanijo z mrežo gospodarskih ustanov, posojilnic, zadrug in zavarovalnic.

V petek sta o njem v Turjaku predavala Ivan Portelli in Alberto Vittorio Spanghero, danes ob 11. pa bodo na tamkajšnjem sedežu kreditne banke v Ulici Roma 1 najprej odkrili spominsko ploščo, nakar bodo odprli dokumentarno razstavo z gradivom, ki prihaja iz Faiduttijevega osebnega arhiva; tega hrani njegov pranečak Gian Francesco Cromaz.

V TOREK V GORICI Spominu Silvana Križmančiča se bodo poklonili z žalno sejo

Žalna seja v spomin na dolgoletnega ravnatelja Glasbene matice v Gorici, glasbenika in kulturnega delavca Silvana Križmančiča bo v torek, 6. decembra, ob 18. uri v Tumovi dvorani KB Centra na Verdijevem korzu v Gorici. Pobudo zanjo so dali Glasbena matica, SKGZ, ZSKD in Kulturni dom iz Gorice. To bo priložnost, da pokojnikov spomin počastijo vsi tisti, ki so ga cenili, zlasti seveda kolegi in gojenci na Glasbeni matici. Silvan Križmančič je umrl v petek v goriški bolnišnici. Njegov pogreb bo v sredo, 7. decembra; ob 11.30 bodo krsto z glavnega pokopališča v Gorici odpeljali na pokopališče v Pevmi.

GORICA - Slovikovo »delo na primeru«

Alumniji predlagajo izvolitev vodstva SKGZ in omejeno število mandatov

Kako naj se Slovenska kulturno gospodarska zveza reorganizira, da bo bolj učinkovito delovala, posodobila svoj pristop in postala bolj privlačna za mlade generacije? Na to vprašanje so poskušali odgovoriti univerzitetni študentje Simon Koren, Veronika Pegan in Albert Voncina, sicer člani izobraževalnega programa Alumnij pri Sloviku.

Odgovor na vprašanje, ki ga je postavila sama SKGZ, so študentje izoblikovali s t.i. »delom na primeru«. Tako so v približno poldrugem dnevu študentje Alumnija preučili vprašanje in skupaj poiskali odgovor, ki so ga v nedeljo zjutraj predstavili javnosti, medijem in predstavnikom ustanove. »Postavili so nas pred lep izziv, saj smo morali v kratkem času najti odgovor, ki ga verjetno krovna organizacija išče že več let,« so v uvodu povedali študentje, ki so nato preko power-pointa predstavili projekt, s katerim so predlagali reorganizacijo notranje strukture SKGZ. Ta naj bi slonela na demokratični izvolitvi vodstva, ki naj bi ga izvolili posamezniki, ki so vključeni v članice SKGZ. Občutiti je namreč problem, da

skupne stike z javnostjo vključenih ustanov in skrbel za dodatno izobraževanje uslužbencev in upraviteljev. Po reorganizaciji, bi morala nato SKGZ nameniti večjo pozornost vprašanju kakovosti. Sestaviti bi morala namreč skupen pravilnik za izboljšanje ponudbe, ki naj bi obvezoval vse organizacije članice SKGZ. Osnove omenjenega poslovnika naj bi bile neprekinjeno izboljševanje kakovosti organizacije, nujno merjenje nivoja zadovoljstva koristnikov storitev, uporaba fleksibilnih pogodb za nove uslužbenice in nagrajevanje na podlagi uspešnosti ter obvezno izobraževanje za upravitelje in uslužbenice. Poleg tega bi morale članice sprejeti etični kodeks, ki naj bi temeljil na transparentnosti, kompetencah in zašlugah, nagrajevanju in na dodelitvi delovnih mest na osnovi javnih razpisov. Ob tem so alumniji predlagali večjo rotacijo in mobilnost vodstva ter uslužbencev posameznih društev in organizacij. Zanimivo debato je tudi sprožilo vprašanje o ravnanju s članicami, ki so skupne članice SKGZ in SSO. Izneseno je bilo vprašanje, ali se je še sploh smiselno z njimi ukvarjati glede na to, da

Z leve Simon Koren, Albert Voncina in Veronika Pegan

zakon dodeljuje SKGZ legitimnost, da predstavlja in vodi določen del slovenske manjšine, manjka pa ji legitimacija s strani ljudi, ki bi omogočila konkretno in obče priznано vodenje dela slovenske narodne skupnosti v Italiji. Ravno ta tema je nato spodbudila zanimivo razpravo med prisotnimi, saj so bila mnenja zelo deljena glede pogojev dodeljevanja volilne pravice članom. Vsi pa so v glavnem soglašali s predlogom alumnijev, ki so mandat uprave omejili na tri leta in za največ tri mandate vsakega izvoljenemu posamezniku. Mladi so nato v okviru SKGZ definirali tudi organizacijo, ki bi nudila storitve tako članom in članicam, ki so del SKGZ in seveda tudi zunanjim koristnikom, katerim pa bi omenjene storitve nudili po tržni ceni. Servis naj bi skrbel za pravno, organizacijsko in administrativno pomoč, ter bi koordiniral

nekatero izmed teh prejemajo vseeno državne prispevke. Nad opravljenim delom je izrazil zadovoljstvo pokrajinski predsednik SKGZ Livio Semolič: »Naročnik je nedvomno zadovoljen z opravljenim delom. Študentje Alumnij programa so namreč vnesli določeno svežino v neko razmišljanje, ki je uokvirjeno v kalupe in dinamike, ki so večkrat retrogardni.«

Tudi znanstvena direktorica Slovika Matejka Grgič je ocenila, da je prvi poskus projekta uspel: »Zelo me veseli, da so študentje premišljeno analizirali problem in se lotili dela korak za korakom. Zelo spodbudno je njihovo razmišljanje, saj slonijo njihovi predlogi na zelo zanimivih pojmi, kot so npr. spremljanje ter merjenje rezultatov in uspešnosti, merjenje kakovosti in meritokracija«. Upati je, da bi bilo v prihodnosti takih delovnih nedelj še in še.

GORIŠKA - V mestu in po vaseh

Otroci že nestrpno čakajo na Miklavža

Pričakali ga bodo z gledališkimi igrami in prepevanjem

Sveti Miklavž se vrača tudi na Goriško. Danes ob 11. uri bo prišel v Dom Franca Močnika ob cerkvi sv. Ivana v Gorici; povabila ga je slovenska mestna duhovnija v sodelovanju s Kulturnim centrom Lojze Bratuž. Pričakali ga bodo otroci in starši, člani gledališke skupine O'Klapa, ki deluje pod mentorstvom Katerine Ferletič in jo pripravlja režiser Franko Žerjal, pa bodo zanj in za občinstvo odigrali lutkovno igro po vzoru gledališča senc.

Miklavževanje v **Sovodnjah** bo jutri, 5. decembra, ob 18. uri v Kulturnem domu; za otroke domačega vrtca in šole ter njihove vaše prijatelje ga prireja kulturno društvo Sovodnje. Srečanje z darežljivim gostom bo popestril društveni otroški pevski zbor.

Ravno tako jutri, 5. decembra, bo miklavževanje v **Rupi**, in sicer v prostorih prosvetnega društva Rupa-Peč. Na večer z začetkom ob 19.45 vabijo vse otroke, ki jim bo zapel otroški pevski zbor pod vodstvom Zulejke Devetak.

Miklavža bodo jutri, 5. decembra, pričakali tudi v župnijski dvorani v **Doberdobu**. Kot veleval vsaj 30-letna tradicija, bodo otroci svetnika obdarili z igro, nad katero se bo zastor dvignil ob 19. uri. Svetnikov urad bo v prostorih župnijske dvorane odprt ob 18. ure dalje. Pri miklavževanju, ki ga organizira društvo Hrast, sodeluje 37 otrok med 6. in 11. letom starosti, ki bodo nastopili z igro »Čarobni trenutek«; napisala jo je kulturna delavka Franka Ferletič in bo uprizorjena ob 20-letnici njene smrti. Sledilo bo obdarovanje vseh otrok.

Na **Vrhu** se bo sveti Miklavž povzpel v sredo, 7. decembra, ob 18.30. V kulturnem in športnem centru Danica bodo njemu v čast odigrali gledališko predstavo »Mala bobrovka in odmev«, ki jo pripravljajo člani otroške skupine Danica pod vodstvom Viljene Devetak. Besedilo je za odrsko postavitev prilagodila dijakinja Tamara Peteani, pomagale so Christine Abrami, Lorena Visintin in Jasmine Moro. Miklavžev urad bo odprt eno uro pred predstavo na društvenem sedežu.

GORICA - Združenje cerkvenih pevskih zborov

Na Mali Cecilijanki bo zapelo skoraj štiristo mladih pevcev

Vrhovski zborček na lanski Mali Cecilijanki

FOTO ZCPZ

Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice že skoraj štirideset let prireja revijo Mala Cecilijanka. Na njej nastopajo otroški in mladinski zbori z Goriškega pa tudi gostje iz Benečije, s Tržaškega in iz Slovenije. Letos se bo na odru zvrstilo skoraj štiristo mladih pevcev in pevk. Prireditev bo potekala na praznik Brezmadežne - v četrtek, 8. decembra - v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Zaradi velikega števila prijavljenih zborov bo potekala v dveh delih: prvi se bo začel ob 15.30, drugi pa ob 18. uri. Občinstvu se bo predstavilo devetnajst pevskih skupin od Plešivega tja do Trsta, ki se jim bo pridružil gost iz Slovenije.

Nastopili bodo otroški pevski zbor osnovne šole Josip Abram-Pevma (zborovodja Marta Ferletič), otroško-mladinska pevška skupina Igo Gruden (Mirko Ferlan), mladinski pevski zbor Emil Komel (Damijana Čevdek Jug), otroški pevski zbor Emil Komel (Damijana Čevdek Jug), otroški pevski zbor Kraški cvet (s. Karmen Koren), otroški pevski zbor Opatje selo (Pavel Pahor), otroški pevski zbor osnovne šole iz Romjana (Lucija Lavrenčič Terpin), mladinski pevski zbor Rupa-Peč (Zulejka Devetak), otroški pevski zbor Rupa-Peč (Zulejka Devetak), mali otroški pevski zbor F.B. Sedej (Stefania Beretta), otroški pevski zbor F.B. Sedej (Liza Terčič), otroški pevski zbor KD Sovodnje - Mali (Jana Drasič), otroški pevski zbor KD Sovodnje (Jana Drasič), otroški cerkveni pevski zbor Štandrež (Lucrezia Bogaro), otroški pevski zbor Štmaver (Lara Feri), otroški pevski zbor Mali Veseljaki (Mateja Černic), otroški pevski zbor Veseljaki (Lucija Lavrenčič Terpin), otroški pevski zbor Vrh sv. Mihaela (Karen Ulian) in otroški pevski zbor osnovne šole Ludvik Zorzut iz Bračana (Michela De Castro).

GORICA - Sinoči razglasitev nagrajencev klavirskega tekmovanja Giuliano Pecar

Spet brez prve nagrade

Drugo mesto sta ex aequo zasedla tržaški pianist Lorenzo Cossi in Ukrajinec Roman Lopatynsky, na tretji stopnički Alexander Yakovlev

S podelitvijo nagrad in koncertom je sinoči v deželnem avditoriju v Ulici Roma padel zastor nad enajstim mednarodnim klavirskim tekmovanjem za nagrado Mesta Gorica in za nagrado v pianistični interpretaciji Giuliano Pecar, ki ga z veliko dobre volje in vse bolj skupimi javnimi sredstvi prireja združenje Florestan s pomočjo Kulturnega centra Lojze Bratuž in glasbene šole Emil Komel. Tudi letos je tekmovanje dokazalo, da privablja kakovostne mlade pianiste. Kljub temu prve nagrade v pianistični interpretaciji ni zmagal nihče, drugo mesto pa sta ex aequo zasedla tržaški pianist Lorenzo Cossi in Ukrajinec Roman Lopatynsky. Žirija, ki ji je predsedoval Boris Petrushansky, je tretjo nagrado dodelila Rusu Alexandru Yakovlevu.

Diplomo za finaliste sta si prislužila hrvaška glasbenika Aljoša Jurinić e Stipe Bi-

lič, posebno nagrado »Carlo in Rodolfo Furcht« za najboljšo izvedbo skladbe Franza Liszta pa je prejel hrvaški pianist Aljoša Jurinić. Nagrajeni so bili tudi ostali pianisti, ki so na tekmovanju za nagrado mesta Gorica osvojili najvišja mesta v lestvicah štirih različnih starostnih skupin. V kategoriji A so prvo nagrado zmagali Ivana Maznejkova, Andrej Milosavljević in Nari Yamaguchi, v kategoriji B pa si drugo stopničko delijo Katarina Dafna Li, Federico Gad Crema in Andra Gergeta. V skupini C je žirija dodelila drugo nagrado Pauli Ropuš, diplome za sodelovanje pa Ivanu Krpanu, Lari Oprešnik, Giulii Toniolo, Simoneju Losappiu, Tatjani Drašković, Neveni Pejčić, Nikoli Zaringerju in Riccardu Buratu. V skupini D je slavil Slovenec Tim Jančar. Nagrade so sinoči podeljevali predstavniki mestnih oblasti in krajevnih uprav.

Letošnji nagrajenci na sinočnji prireditvi v deželnem avditoriju

BUMBACA

GORICA

Prost vstop v muzeje

Zbirke Pokrajinskih muzejev iz Gorice bodo danes brezplačno na ogled: med 10. in 17. uro bo odprta palača Attems Petzenstein na Kornu, kjer so uređili pinakoteko, med 9. in 19. uro pa si bo mogoče ogledati Arheološko zbirko, Muzej prve svetovne vojne ter Muzej mode in umetne obrti v goriškem grajskem naselju.

NOVA GORICA

Orkester in harfistka

Na tretjem abonmajskem koncertu novogoriškega Kulturnega doma bosta jutri ob 20.15 nastopila Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije in tržaška harfistka Jasna Corrado Merlak; vstopnina znaša 14 evrov, znižana 10. (km)

GORICA

Goriški romanopisec

V Ascolijevi hiši v Ulici Ascoli v Gorici bo jutri ob 17.30 predstavitev romana »Il Compendio delle morti« goriškega avtorja Alfia Bertonija. Z njim se bo pred občinstvom pogovarjal ravnatelj državne knjižnice Marco Menato.

torek, 6. decembra od 9. do 12. ure, v sredo bo zaprta. Od ponedeljka, 12. decembra dalje bo odprta: ob ponedeljkih od 16. do 18. ure, ob torkih od 9. do 12. ure, ob sredo od 15. do 18. ure in ob četrtek od 10. do 12. ure.

PD RUPA-PEČ prireja tečaj božičnih izdelkov, ki bo potekal 9. in 12. decembra, ob 20.30 v Rupi, pod vodstvom znane umetnice Patricije Bottaz; informacije in vpisovanja najkasneje do danes, 4. decembra po tel. 0481-882095 (Alma Pavletič).

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da je rok prijave na mednarodno revijo »Primorska poje« 31. december 2011. Tudi letos bo edini možni način prijavljanja elektronski, na spletni strani www.zpzs.si; aktivna je povezava do spletne prijavnice.

KRUT vabi v torek, 13. decembra, med 17.30 in 20.30 na kuharsko delavnico z naslovom »Zdravi, sladki in slani namazi« na goriškem sedežu krožka KRUT na Korzu Verdi 51/int; prijave najkasneje do 12. decembra po tel. 0481-530927, na naslov krut.go@tiscali.it ali po tel. 040-360072 in na naslov krut.ts@tiscali.it.

Prireditve

SLOVENSKI ZGODOVINSKI ATLAS: predstavitev izdaje bo v sredo, 7. decembra, ob 18. uri v Goriški knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici.

Mali oglasi

BOŽIČNA DREVESCA prodaja po ugodni ceni kmetija Tomšič v Sovodnjah ob Soči; tel. 0481-882064 ali 347-1216398.

PRODAJAM krompir za krmo prašičev; tel. 320-2161383.

V PODGORI prodam hišo z vrtom; tel. 320-1817913.

Prispevki

V spomin na sestro Dano daruje brat Vojko Cijak 100 evrov za vzdrževanje spomenika NOB v Štandrežu in 100 evrov za KD Oton Župančič.

V spomin na pokojno teto Veroniko darujeta Tomšič Franc in Sonja iz Sovodenj 50,00 evrov za cerkveni zbor.

V spomin na Bratuž in Cotic Adele daruje Milka Cernic z družino 50 evrov za CRO v Avianu.

Pogrebi

JUTRIV TRŽIČU: 10.50, Mara Guidi vd. Colamaria iz tržiške bolnišnice v kapelico na pokopališču, sledila bo upepelitev.

KD Sovodnje
se klanja spominu

prof. SILVANA KRIŽMANČIČA,

soustvarjalca glasbeno-kulturnih prireditev.

65-LETNIKI IZ ŠTANDREŽA

S spomini v hrvaško Istro

»Vsi za enega, eden za vse,« je geslo, ki povezuje 65-letnike iz Štandreža. Dne 18. novembra so se najprej poklonili spominu šestih pokojnih soletnikov s polaganjem cvetja na grobove, dan kasneje pa so se v organizaciji novogoriškega podjetja Avrigo in pod vodstvom odličnega vodiča Tomaža odpravili v hrvaško Istro. Prvi postanek je bil v Motovunu, kjer so poskusili beli tartuf. Pot so nadaljevali v Rovinj, ki ga upravičeno imenujejo modri biser Jadrana. Lokalna vodička jih je pospremila do najvišje točke mesteca, kjer stoji mogočna bazilika sv. Eufemije. Dopoldanski del izleta so zaključili z rib-

jim kosilom. Vesela družba se je nato popeljala do Fažane, kjer se je vkrcala na ladjo in dosegla otok Veliki Brioni. S turističnim vlakom so si ogledali naravne lepote, safari park z okrog tisoč srnami in jeleni, ostanke bizantinskega kastruma in rimskega pristanišča, pa še etnografski muzej in razstavo o Titu na Brionih. Ob zatonu so se vrnili na kopno in se odpeljali v Pazin, kjer sta jih pričakala bogata večerja in istrska malvazija. Uglašen duet s harmoniko jim je omogočil, da so si ogreli podplate. Tudi sami so zapeli nekaj domačih. Vzdušje je bilo prijetno in res težko jim je bilo odpraviti se na pot vrnitve. Ker je bil izlet nepozaben in razpoloženje enkratno, so sprejeli obvezo, da se bodo odslej pogosteje srečevali.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1 V ŠTANDREŽU, Ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 16.45 »Happy Feet 2«; 18.30 - 20.40 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - prvi del«.
Dvorana 2: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.10 »Midnight in Paris« (digital).

Dvorana 3: 15.20 - 17.40 - 19.50 - 22.00 »Il giorno in più«.

JUTRIV GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Il giorno in più«.
Dvorana 2: 17.50 - 21.00 »Midnight in Paris« (digital).

Dvorana 3: »Kinemax d autore« 17.40 - 20.30 »Detective Dee e il mistero della fiamma fantasma«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - prvi del«; 15.30 - 22.10 »Scialla!«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 »Real steel« (digital); 15.30 - 22.10 »Anche se è amore non si vede«.

Dvorana 3: 15.10 - 17.10 - 19.45 - 21.30 »Midnight in Paris« (digital).

Dvorana 4: 15.00 - 16.45 - 18.30 »Happy Feet 2«; 20.10 - 22.00 »Tower Heist - Colpo ad alto livello«.

Dvorana 5: 15.20 - 17.40 - 19.50 - 22.00 »Il giorno in più«.

JUTRIV TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 »The

Twilight Saga: Breaking Dawn - prvi del«; 22.10 »Scialla!«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 »Real steel« (digital); 22.10 »Anche se è amore non si vede«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.15 - 22.15 »Midnight in Paris« (digital).

Dvorana 4: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Il giorno in più«.

Dvorana 5: »Kinemax d autore« 17.40 - 19.50 - 22.00 »Jane Eyre«.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI obvešča, da je urnik za sprejemanje in pomoč pri izpolnitvi prošelj za zavodne lestvice neučnega osebja tretji pas - triletje 2011-2014 sledeči: v ponedeljek, 5. decembra od 14. do 15. ure in v ponedeljek 12. decembra od 14. do 15. ure.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da zapade 15. decembra rok za vložitev prošelj za začasno zaposlitev za neučno osebje; prošnje je treba oddati na tajništvih posameznih ravnateljstev; informacije na sedežu sindikata ob četrtek med 16. in 17. uro po tel. 0481-82613.

Koncerti

MLADINSKI FILHARMONIČNI ORKESTER ALPE ADRIA prireja v sredo, 7. decembra, ob 18. uri predstavitev svoje

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA

ESSO - Ul. Trieste 106
AGIP - Ul. don Bosco 108

AGIP - Ul. Aquileia 60

TRŽIČ

SHELL - Ul. Matteotti 23

IP - Ul. Boito 57

ESSO - Ul. I Maggio 59

KRMIN

API - Ul. Isonzo

GRADIŠČE

AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu

TURJAK

AGIP - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 21

FOLJAN-REDIPULJA

API - Ul. Redipuglia 42

zgoščenke z naslovom »Stabat Mater di G.B. Pegolesi« in razstavo »Rivelazioni. Quattro secoli di capolavori« z glasbeno spremljavo orkestra in dekliske vokalne skupine Bodeča Neža z Vrha.

Danes jih naša draga nona

Anica

65 slavi.

Mnogo sreče in veselja ji iz srca želita

Francesco in Melissa

Čestitke

Pri Krgišarjevih je veselo, Tini in Gianluciu se je rodil mali NEJC. Veliko sreče in zdravih ter lepih dni jim želijo sosedje Pintar.

Izleti

IZLET V LJUBLJANO, GRADEC IN BELJAK prireja Kulturno društvo Sovodnje v soboto in nedeljo 10. in 11. decembra; informacije in prijave na tel. 0481-82273 (Roberta) ali 0481-482015 (Karlo).

SPDG vabi na udeležbo na 33. spominski pohod »Po poti Cankarjevega bataljona« s Pasje ravni v Dražgoše, v noči med 7. in 8. januarjem 2012. Prijave do četrta 22. decembra; informacije in prijave po tel. 320-1423712 (Andrej) ali na andrej@spdg.eu.

Obvestila

DRUŽBA se dobi danes, 4. decembra, ob 13. uri.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO prireja tradicionalno silvestrovanje v Hotelu Ai Pini v Pineti pri Građežu v sredo, 28. decembra, z začetkom ob 15. uri. Vpisujejo po tel. 0481-390697 (Marija Č.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-532092 (Emil D.), 347-1042156 (Rozina E); obvezno na račun 20 evrov.

OBČINA SOVODNJE OB SOČI sporoča decembrski urnik sovođenske knjižnice: v ponedeljek, 5. decembra in v petek, 9. decembra od 11.30 do 14.30, v

TM **tmedia**

Oglaševalska agencija TMEDIA

obvešča

CENJENA KULTURNA IN ŠPORTNA DRUŠTVA
TER DRUGE ORGANIZACIJE, DA

sprejema

BOŽIČNA in NOVOLETNA VOŠČILA

za Primorski dnevnik
do petka, 16. decembra 2011

Telefon št. 800.912.775
Faks št. 0481 32844

E-mail: oglasit@tmedia.it
Delavniki 10.00 - 15.00

SLOVENSKA MANJŠINA - Po občnem zboru krovne organizacije

Štoka po pričakovanju še naprej predsednik SSO

Potrjeni tudi trije podpredsedniki - Švab, Bandelj in Banchig

Prva seja novoizvoljenega deželnega vodstva Sveta slovenskih organizacij

KROMA

TRST - Drago Štoka je bil po napovedih spet izvoljen za deželnega predsednika Sveta slovenskih organizacij. Prav tako so bili potrjeni trije dosednji pokrajinski predstavniki Igor Švab za tržaško, Walter Bandelj za goriško in Giorgio Banchig za videmsko pokrajino.

Prvo zasedanje novoizvoljenega izvršnega odbora krovne manjšinske organizacije je vodil Marij Maver, najstarejši izvoljeni odbornik, kot to predvideva notranji statut organizacije. Maver je pozdravil odbornike, še posebno tiste, ki so bili izvoljeni prvič in se zahvalil za delo vsem bivšim članom odbora. Sledilo je branje določil o postopku za izvolitev predsedstva, nato pa se je odprla razprava o kandidaturah.

V številnih posegih raznih odbornikov je izstopalo dejstvo, da so bila pretekla tri leta tako v krovni organizaciji, kot v slovenski manjšini zelo zahtevna leta. Vodstvo SSO si je moralo veliko prizadevati za denar-

na sredstva namenjena organiziranosti slovenske narodne skupnosti v Italiji, je bilo slišati v debati. Kljub velikim skupnim naporom pa ostaja s strani Italije to vprašanje še vedno nerešeno, kar potiska predvsem večje slovenske ustanove v zelo kritičen finančni položaj. Dodatni zaplet je prišel po prepričanju SSO iz Slovenije, zaradi krčenja sredstev obema krovima organizacija s strani vladnega Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki ga je doslej vodil minister Boštjan Žekš.

Veliko energije je bilo potrebno vložiti tudi v odnose znotraj narodne skupnosti. Vse to je negativno vplivalo na načrtovanje prihodnosti, kar bi morala biti prioriteta, še posebno v teh kriznih časih, so poudarili člani deželnega vodstva SSO. Kljub temu je bilo veliko narejenega in prav to mora biti tista osnova, na kateri še naprej graditi.

Izvršni odbor je ocenil, da je prejšnje vodstvo zelo dobro opravi-

lo vse zastavljeno in načrtovano delo. SSO je v tem času znal suvereno uveljaviti in zastopati bogato in raznoliko delovanje lastnih članic. Ravno to ostaja tudi za prihodnja leta temelj, na katerem ohranjati in razvijati narodno zavest. Iz nje izhaja ljubezen do slovenskega jezika, kakor tudi spoštovanje do ostalih skupnosti, s katerimi Slovenci delimo ta življenjski prostor, ki gre od Milj do Trbiža.

Potrjeni predsednik Štoka se je po objavi izida volitev zahvalil novemu izvršnemu odboru organizacije za izkazano zaupanje. Potrdil je zaskrbljenost zaradi nerešenih vprašanj, ki so bile omenjene v razpravi ter potrdil največjo zavzetost, da SSO še naprej naredi vse kar je v njegovih močeh in pristojnostih za pozitivni razplet nakazanih problematik. Še naprej pa se bo moralo nadaljevati delo po komisijah, ki so bile vodstvu SSO v veliko pomoč, je po izvolitvi poudaril Štoka.

TRST - 14. praznik prostovoljcev

Deželna civilna zaščita v službi širše skupnosti

Navzoč je bil tudi državni načelnik Franco Gabrielli

TRST - Včerajšnji 14. praznik prostovoljcev civilne zaščite na tržaškem nabrežju in na osrednjem mestnem trgu je potekal v znamenju množičnosti in občutljivosti do žrtev naravnih nesreč. Častni gost prireditve (navzoči so bili tudi gostje iz Slovenije in avstrijske Koroške) je bil Franco Gabrielli, državni vodja civilne zaščite.

Gabrielli je izpostavil že znano ugotovitev, da Italija ves povojni čas posveča premalo pozornosti preventivi in da so naravne nesreče v mnogih primerih sad nemarnosti in površnosti človeka oziroma pristojnih ustanov. Italijanska civilna zaščita bi samo za preventivno nujno potrebovala 41 milijard evrov, s katerimi pa državne blagajne trenutno ne razpolagajo. Gre za dolgoročne investicije, je poudaril Gabrielli, ki je pohvalil organiziranost in učinkovitost civilne zaščite v Furlaniji-Juljske krajine.

Med govorniki na slavnosti so bili tudi župan Trsta Roberto Cosolini, prefekt in vladni komisar za FJK Alessandro Giacchetti ter predsednik in podpredsednik Dežele Renzo Tondo in Luca Ciriani. Navzoče so bile številne delegaci-

je občinskih uprav (foto KROMA) in občinskih sekcij civilne zaščite, ki med člani uvrščajo tudi mnogo Slovencev.

Tudi Ciriani je - podobno kot Gabrielli - pohvalil deželne prostovoljce, ki so zelo dobro izurjeni, obenem pa imajo zelo veliko srce. Zadnjo reševalno akcijo so pripadniki civilne zaščite FJK izvedli v od poplav opustošeni Liguriji. Predsednik deželnega odbora Renzo Tondo je ugotovil, da gospodarska kriza ne pogojuje širokosti in angažiranosti prostovoljcev, ki vedno prvi pomagajo v primeru naravnih nesreč. Naša dežela se lahko ponaša z eno boljših, če že ne z najboljšo civilno zaščito v Italiji. Pri tem lahko »tekmuje«² s civilno zaščito najbolj razvitih evropskih držav.

Tondo je napovedal, da bo med današnjim srečanjem s predsednikom italijanske vlade Mariom Montijem med dosežke v Furlaniji-Juljski krajini izpostavil tudi odlično organiziranost civilne zaščite. Predsednik FJK je tudi povedal, da bo Montiju pozval, naj se odločno zavzame za sanacijo državnih blagajn ter za ukrepe, ki bodo pripeljali Italijo iz te hude krize.

DONACIJE - Rotarijci iz Milj, Trsta in Kopra

Zdravilišče Debeli rtič prejelo električno vozilo

Predstavniki rotarijskih klubov z električnim vozilom v ozadju

KROMA

ANKARAN - V mladinskem zdravilišču in letovišču RKS Debeli rtič so prejeli donacijo Rotarijskega kluba Koper in miljskega oz. tržaškega Rotary kluba, s katero bo gibalno oviranim otrokom omogočeno precej lažje gibanje po letovišču. Trije rotarijski klubi so zdravilišču namreč namenili električno vozilo za prevoz invalidskih vozičkov. Prevažanje invalidskih vozičkov po letovišču, od hotelskih nastanitvev do bazenov in morja, namreč povzroča veliko težav.

Generalni sekretar letovišča na Debelem rtiču Danijel Starman se je ob tej priložnosti donatorjem zahvalil in povedal, da bo vozilo omogočilo lažje in prijetnejše bivanje vsem gibalno oviranim gostom, tako otrokom in mladostnikom, kot tudi starejšim. Poudaril je še, da si močno želijo še več takšnih akcij v dobro ljudi, ki potrebujejo pomoč.

V koprskem, miljskem in tržaškem rotarijskem klubu so zbrali 12.000 evrov, s katerimi so kupili električno vozilo, ki bo po poteh letovišča zlahka prevažalo šest oseb. To je bila druga dobrodelna donacija teh klubov letovišču, ki so mu pred letom podarili tudi sistem zunanjih igral za varno igro in rekreacijo.

Skupaj na Opčinah...

s prijaznostjo

6. decembra in
od 19. do 24. decembra

Naj te vodi Zvezda!

Ob tvojih božičnih nakupih
zaupaj trgovskim obratom,
ki izpostavljajo sledeči motiv.

Camera di Commercio
Trieste

CONFCOMMERIO
IMPRESE PER L'ITALIA
TRIESTE

NOLEGGIO STAND
FLASH
AGENZIA DI PUBBLICITÀ
ENERGIA NELLA COMUNICAZIONE

1908 credito cooperativo del carso
zadržna kraška banka

comune di trieste
assessorato commercio e agricoltura

coorganizzazione con:

Konzorcij Centro in Via
insieme a opicina
grupaj na opčinah

**Vam vošči
vesele praznike**

n

nedeljske teme

OB SVETOVNEM DNEVU ČLOVEKOVIH PRAVIC

Prižgimo svečko za boljši svet

DUŠAN KALC

Marsikje v svetu se dogajajo hude stvari. Vzemimo na primer afriško republiko Zimbabwe. Državi že več kot trideset let vlada s trdo roko diktator Robert Mugabe. Ob njem gospodarijo revščina, nasilje, družbeni in politični kaos, nemogoče zdravstvene razmere in pošastni higienski pogoji. Gospodarstvo je v globoki recesiji. Na 12 milijonov prebivalcev je skoraj milijon sirot, Povprečna dolžina življenja se zmanjšuje in ne presega 37. leta. O vsem tem se seveda ne sme javno govoriti. Dovoljeni so le časopisi, ki so naklonjeni vladi. Prave informacije dejansko ni, In kdor ne drži jezika za zobmi, ga čaka zapor s poniževanjem, pretepanjem in mučenjem, ali celo smrt.

To predobro vedo članice organizacije za pravice žensk WOZA (Women of Zimbabwe Arise), ki so v zadnjih letih večkrat dvignile svoj glas ter javno, a na miroljuben način, protestirale nad nevzdržnimi razmerami ter nad teptanjem človekovih pravic v državi. Mnoge so morale zaradi tega okusiti nečloveške razmere zaporov ter celo pretepanje in mučenje v brk vsakršni pravici do svobode izražanja in združevanja.

Oblik grobe kršitve temeljnih človekovih pravic je sicer na pretek, tako na afriški, kot na drugih celinah. Ena od teh je, da ukradeš ljudem pravico do bivališča ter sploh bivanja. V Nigeriji, ki so jo naftne družbe pošteno izmозgale, ne da bi imelo vse bolj revno prebivalstvo kaj prida od tega, so v zadnjih desetih letih nasilno izselili (in še izseljujejo) iz revnih mestnih četrti, zlasti v Port Harcourtu, nad dva milijona ljudi. Oblast kratkoma in brez predhodnih obvestil pošlje bagerje, ki zravnajo bedne stavbe z zem-

ljo. To početje, pravijo odgovorni, naj bi služilo saniranju in obnovi razpadajočih mestnih četrti, kar bi pravzaprav lahko bila koristna in hvalevredna pobuda, če bi izgnanci dobili drugo, nadomestno streho nad glavo, ali vsaj pošteno odškodnino, ne pa, da se morajo iz ene revščine prisilno seliti v drugo, neprimerno hujšo.

Če se preselimo na daljni Vzhod, se nam v zvezi s teptanjem pravic naravnost najezijo lasje, ko pobrsamo po razmerah v Severni Koreji in pokukamo v tamkajšnje taborišče za politične zapornike Yudok, ki sicer ni edino v državi. Okoli 50 tisoč ljudi se gnete v njem in med njimi so tudi otroci. Dovolj je, da na nekoga pade sum, da misli, govori in dela drugače, kot od njega zahteva vladajoči režim, pa se znajde na prisilnem delu v Yudoku, kjer z obsojenci ne ravna po pravici v rokavicah. Tistega, ki se prekrši nad pravili taborišča, lahko doleti celo smrtna kazen. Sicer pa je smrt stalno na preži. Če ne drugače, že zaradi trdega dela, pomanjkanja hrane in slabe zdravstvene oskrbe, kar privablja usodna obolenja.

Na našete tri primere opozarja svetovno javnost mednarodna nevladna organizacija Amnesty International, ki se bori za človekove pravice. Ob teh navaja tudi več primerov kršitve pravic posameznikov v raznih državah sveta. Med temi je študent zgodovine Jablar Savalan iz Azerbajdžana, ki so ga obsodili na nekaj let ječe in ga v njej pretepali, ker se je zavzemal za svobodo in demokracijo ter svoje zahteve objavljval na facebooku. Podoben je primer Mohammada Kabudvanda, borca za človekove pravice in pripadnika kurdske manjšine iz Irana, ki je bil zaradi izražanja mnenja obsojen na deset let zopora, kjer je hudo zbolel, ne da bi bil za to deležen ustrezne zdravstvene pomoči in

oskrbe. Zaradi domnevne istospolne nagnjenosti so v Kamerunu zaprli Jeana Claudaja Mbedeja. V Turčiji, ki ne priznava ugovora vesti, pa večkrat aretirali in priprli Halila Savda, ki je zavračal služenje obveznega vojaškega roka. Vsi so bili tudi deležni slabega ravnanja in trpinčenja.

Amnesty International je postavila pred svetovno javnost tudi primer Ines Fernandez Ortega in Valentine Rosendo Cantú, pripadnic staroselskega ljudstva Me'phaa, ki so ju posilili mehiški vojaki in sta, za razliko od mnogih drugih staroselskih žensk, imeli pogum, da sta vložili sodno prijavo, a nista še bili do danes deležni pravice, pač pa mnogih groženj.

Naštevati bi lahko v nedogled, a smo se omejili na nekaj primerov, ki jih je izbrala Amnesty International, da bi jih tudi le, kakor vsako leto ob mednarodnem dnevu človekovih pravic, to je 10. decembru, ponudila svetovni javnosti v razmislek in v poziv h konkretnim ukrepom. Tokrat je posebno pozornost in poudarek posvetila pravici do svobode mišljenja, govora in združevanja.

V ta namen mednarodna organizacija prireja tudi letos takojimenovan »maraton pisanja pozivov«, ki se je začel včeraj in bo potekal do 17. decembra. Write for Rights je naslov pobudi zbiranja podpisov, ki poteka po vsem svetu. K pobudi je pristopila tudi Slovenija, kjer bodo zbiral podpisve v knjižnicah, na fakultetah in raznih šolah. Vseposvod so predvidene tudi razne manifestacije. Na večjih trgih raznih italijanskih in drugih mest so včeraj in bodo tudi danes prižigali svečke ter s tem simbolično »prižigali« upanje v boljšo usodo pravic. Ta obred osvetljevanja trgov s svečkami traja že petdeset let. Toliko jih je namreč že minilo od nastanka organizacije Amnesty International in od pri-

žiga prve svečke. Organizacija s ponosom ugotavlja, da je v vsem tem času s svojo vztrajno dejavnostjo prispevala k osvoboditvi kakih petdeset tisoč zapornikov vesti. V teh letih je bilo sprejetih tudi nešteto mednarodnih in državnih konvencij in pogodb, hkrati pa je prišlo do ukinitve smrtnih kazni v skoraj sto državah.

Veliko je bilo doslej storjenega na področju boja za zaščito in uveljavitev človekovih pravic, zelo veliko pa bo treba še storiti. "Vsi ljudje se rodijo svobodni in imajo enako dostojanstvo in enake pravice. Obdarjeni so z razumom in vestjo in bi morali ravnati drug z drugim kakor bratje." Tako se glasi prvi člen Splošne deklaracije o človekovih pravicah, ki jo je 10. decembra 1948 sprejela generalna skupščina Združenih narodov. Prvič v zgodovini človeštva, ki se je tedaj komaj izvleklo iz strahovitega pekla dveh krvavih svetovnih vojn, je postalo njegova skupna last neko besedilo, ki je zagotavljalo pravice in svoboščine vsem, "ne glede na raso, barvo kože, spol, jezik, vero, politično in drugo prepričanje, narodno in socialno pripadnost, premoženje, rojstvo ali kakršnokoli drugo okoliščino." To besedilo ima univerzalno vrednost in ni naključje, da je med vsemi doslej napisanimi besedili prevedeno v največ jezikov. Po Guinnessovi knjigi rekordov naj bi bila Splošna deklaracija o človekovih pravicah vsaj do leta 2004 prevedena v 330 jezikov.

Zal so besede eno, dejanja pa običajno vse nekaj drugega. Kljub velikim korakom, ki jih je človeštvo storilo, da bi si zagotovilo boljše in pravičnejše življenjske pogoje in osvobodilo človeka vseh okov, je kršenje osnovnih človekovih pravic nekaj vsakdanjega in bolj ali manj trdno zakoreninjenega na vseh zemljepisnih širinah in dolžinah sveta. V nekaterih deželah, kjer si demokracija šele utira pot iz težkih spon mrčinjaštva, avtoritarizma, korupcije in zaostalosti, je cena človekovega življenja zelo nizka in skromna. Toda tudi v razvitih deželah, ki se bahajo s svojo demokratičnostjo in naprednostjo, niso vsem ljudem zagotovljene svoboda, enakost, pravičnost in dostojanstvo v enaki meri. Današnja družba drsi v vse bolj nevarne vode. Finančna kriza je k temu prispevala svoje. Skrajna revščina, ki pesti nerazvite dežele ob hoteni brezbriznosti razvitega, od tržnih interesov obsedenega sveta, predstavlja še vedno najbolj očitno in zgovorno obliko kršenja določil Splošne deklaracije Združenih narodov, ker ne krati človeku le ene pravice, to je pravice do prehrane in preživetja, temveč ga posredno prikraja tudi za druge pravice, kot so pravica do informacije in izobrazbe, pravica do zdravljenja, primerne bivališča itd.

Z gospodarsko krizo se širi še ena nevarnost. To je nevarnost omejevanja delovnih in sindikalnih pravic. Za izhod iz krize in ponoven zagon proizvodnje je potrebno varčevanje in omejevanje stroškov in ugodnosti za delovno silo, pravijo tisti, ki imajo že dovolj polne žepe in si sleherni pravico vzamejo že sami. To so tudi tisti, ki so nemara najbolj krivi za sam izbruh krize in naraščanje revščine. Že od mladih nog znamenite Deklaracije Združenih narodov se širi tendenca ločevanja človekovih pravic med civilne in politične pravice na eni strani ter družbenogospodarske in kulturne pravice na drugi. Med prve sodijo pravica do življenja, svobode, varnosti, enakosti, državljanstva, poroke, prostega gibanja itd. Med druge pa pravica do dela, zaščite pred brezposelnostjo, pravične plače, delovnega počitka, socialne gotovosti, izobraževanja, zdravstva itd. Razlika je predvsem v tem, da so prve splošne, univerzalne in neodvisne (državna oblast jih je dolžna le spoštovati, štiti in izpolnjevati), druge pa so neposredno odvisne od javnih oblasti in državnih institucij. Te pravice se da po potrebi manipulirati glede na interese vladajočih sil in prav to se sedaj dogaja spričo hude gospodarske krize, kar začenjajo na lastni koži občutiti delavci, upokojenci in predvsem mladi, ki so začasno zaposleni in brez velikih upanj za prihodnost. O tem nam marsikaj pove izsiljevalno zadržanje fiatovega menedžerja Marchionneja, ki skuša dokazovati, da so za težave trga in za upadanje investicij krivi izključno delavci oz. njihovi sindikati.

Kljub mnogim senčnim aspektom na področju človekovih pravic, se vendarle marsikaj premika v ugodno smer. Gospodarski ter posledično družbenopolitični in kulturni krizi v brk bi pravzaprav obdobje zadnjih dveh let lahko označili kot zgodovinsko prelomnico v tem pogledu. Do revolucionarnih sprememb je prišlo zlasti na področju informacije. Molk uradnih medijskih virov, ki so pod strogim nadzorom in na plačilni listi mogotcev, je prekinil glas, ki se pomika avtonomno v vse smeri po internetnem omrežju in informira (skoraj) vse o vsem, kar se dogaja v svetu. Uporaba nove elektronske tehnologije je jasno razkrila, da je »kralj nag«, da oblast ne more vselej početi, kar se ji zljubi in to je nedvomno prispevalo tudi k večjemu upoštevanju in spoštovanju človekovih pravic. Preko internetnega omrežja so se širile revolucionarne ideje "arabske pomladi", pozvale na ulice milijone ljudi ter opozorile represivne vladarje v Tuniziji, Egiptu, Libiji, Jemenu in Siriji, da so jim dnevi šteti. Pot do prave demokratizacije in spoštovanja človekovih pravic v teh deželah je sicer še dolga in naporna, toda osvobodilno gibanje je prižgalo upanje in željo po spremembah, ki ju ni več mogoče ugasniti.

Prav tako so se preko internetnega omrežja po sledovih arabske pomladi mobilizirale množice protestnikov v Španiji in drugod po Evropi ter v samih Združenih državah Amerike. Sprožilo se je globalno ogorčenje nad neustreznostjo vladajočega sistema, nad nadutostjo gospodarskih in političnih centrov oblasti, nad v nebo vpjiočimi socialnimi krivicami ter nad teptanjem človekovih pravic. Tudi to je pomemben prispevek v naporih za uveljavitev in zaščito pravic tlačenih vsega sveta.

Ljudi dobre volje čaka še veliko dela. Iz podatkov, ki jih je letos objavila organizacija Amnesty International, je razvidno, da se v 98 državah še poslužujejo mučenja, v 89 državah še vedno omejujejo svobodo izražanja, v 23 državah (vključno s civiliziranimi in superdemokracijskimi ZDA) izvajajo smrtno kazni. Tem grozodejstvom se pridružujejo še druga, kot so vojne, lakota, zapostavljanje in izkoriščanje žensk, visoka umrljivost pri porodih, ugrabitve in zasužnjevanje otrok, pedofilija, trgovina s človeškimi organi ipd. Povrh vsega smo priča postopnemu uničevanju planeta po zaslugi velikih finančnih interesov brezvestnih in lakomnih multinacionalk ob hlapčevskem privoljenju vladnih krogov. Z divjim izkoriščanjem naravnih resursov, uničevanjem zemlje in hudim onesnaževanjem okolja ogrožajo ves ekosistem ter prispevajo k uničevanju kultur, staroselskih narodov, živalskih in rastlinskih vrst. O tem teče trenutno razprava na mednarodni konferenci o podnebni spremembah v Durbanu, vendar bo, kot kaže, njen izid popoln polom, ker se velesile nočejo odreči svojim izkoriščevalnim skominah, na katerih je pravzaprav zgrajena njihova moč in oblast.

Spričo vsega povedanega človek niha med optimizmom in pesimizmom. Ameriški zgodovinar Paul Kennedy meni, da je svet na pomembnem razpotju in bo moral delati račune s štirimi problemi zgodovinskega dometa. To so propadanje dolarja, kriza evropskega združevanja, oboroževanje daljnega Vzhoda in ohromitev Organizacije Združenih narodov. Bomo znali na vse to (in še vrsto drugih vprašanj) primerno reagirati? Ko govorimo o človekovih pravicah, nas še posebno zaskrblja dejstvo, da nam ni uspelo utrditi in z močnimi izvršnimi pristojnostmi opremiti mednarodne organizacije, kakršna je OZN.

Po drugi strani pa moremo in moramo z določenim zaupanjem spremljati izbruhe nezadovoljstva, ogorčenja ter želje po pravičnejšem svetu, ki jih je zanetil tunizijski kramar Mohamed Bouazizi s samosežigom in ki so se razplamteli po vsem svetu, od Trga Tahrir, preko madridskih, london-skih in atenskih trgov do Wall Streeta. Morda bi ob tem kazalo prislutniti tudi besedi legendarnega Che Guevara, ki je v zadnjem pismu svojim otrokom zapisal: »Bodite vedno sposobni čutiti globoko v vaših srcih vsakršno krivico, ki se zgodi komurkoli v kakršnemkoli predelu sveta. To je najlepša lastnost slehernega revolucionarja.«

OŠ Albo

NABREŽINSKA ČUPA MARIA

V VLAKU

PANJSKE KONČNICE

ert Sirk

»Biti vinogradnik na Krasu ni le poklic, ni le vsakdanji kruh, je veliko več.« S temi besedami se je začel naš pogovor z uspešnim in priznanim kraškim vinogradnikom in vinarjem Benjaminom Zidarichem. Takoj za tem pa je dodal: »Srečen sem in se smatram za privilegiranega, da opravljam poklic, ki nudi velik užitek in zadoščenje ter je obenem način uresničevanja lastne osebnosti. Poleg tega odpira vrata v šir-

ličine s skopo roko, kakovost pa z radodarno, meni Benjamin.

Tega se kraški vinogradniki zavedajo v vedno večji meri, zato si prizadevajo, da bi njihov pridelovalni potencial prišel do čedalje večje uveljavitve tako doma kot v svetu. Vidnost in prepoznavnost kraških pridelkov je treba povečati in začeti razmišljati, tudi s povezovanjem in sodelovanjem z čezmejnimi pridelovalci, o osvajanju

Znajo pa primerno nagraditi kakovost, ki na najbolj prepričljiv način pritegne tako domačega kot tujega gosta.

»Ključne važnosti za prodornejši uspeh pa je nov pristop proizvajalca vina do svojega proizvoda. V svojem vinu ne sme videti le dobrine, ki mu zagotavlja vsakodnevni zaslužek. Kraško vino mora biti izraz ljubezni do zemlje, truda, trme in pokončnosti. Vse te značilnosti morajo biti zajete v kozarcu, ki ga ponudimo prijatelju ali gostu. Med kraškim človekom, naravo in vinom mora biti popolna usklajenost. Vse številnejši gostje, predvsem iz srednjeevropskih dežel, ki posredno ali neposredno poznajo naš Kras, njegove edinstvene lepote in bogato zgodovino, si želijo vina in drugih pridelkov in izdelkov, ki so nadgradnja in potrditev edinstvenosti kraškega prostora«.

S temi mislimi je zaključil vinogradnik Benjamin Zidarich svoje razmišljanje o Krasu in svojem poklicu. Iz njegovih besed in morda še opazneje iz njegovih oči je bilo možno razbrati predanost in navdušenje nad njegovim delom, ki mu ni, kot smo že napisali, le poklic, marveč poslanstvo.

Čeprav le za trenutek pa mu je na ustih zamrl nasmeh, ko je opozoril na težko premostljive birokratske težave, ki spremljajo uresničitev novega vinograda. Počasnost birokracije in prestroga deželena zakonodaja, ki jo vključitev kraških zemljišč v zavarovana območja dodatno poostčuje, so pregrada ob kateri se nemalokrat razblinijo želje, upi in pobude mlajših podjetnikov. Nujna je poenostavitev birokratskih obveznosti in zaprek, sicer bo zamorjen ustvarjalni polet kraškega človeka in s tem proizvodnja edinstvenih pridelkov.

Pravijo, da se večkrat ravnamo po zgledih. Morda bo tudi tokrat tako. Lepo bi bilo. Če bi po Benjaminovi poti, kot tisti vedno številnejših, prav tako navdušenih vinogradnikov, stopali mladi.

Mario Gregorič

POGOVOR Z BENJAMINOM ZIDARICHEM

Biti vinogradnik na Krasu ni le poklic

Vinogradnik Benjamin Zidarich in detajl iz njegove kleti v Praprotu

ši svet, kar omogoča širjenje obzorij in notranjo obogatitev. Obenem pa zahteva veliko požrtvovalnost in predanost. Kdor gleda nanj samo skozi zorni kot zaslužka, je na zgrešeni poti.«

Ko smo ga vprašali, čemu gre pripisati velik uspeh, ki spremlja njegovo dejavnost, tako kot tisto vse številnejših kraških vinogradnikov, je pripomnil, da so njegove zasluge skromne v primerjavi z velikimi dosežki. Za visokokakovostno rast kraškega vinogradništva so po Benjaminovi oceni zaslužni, vsakdo po svojih močeh in možnostih, vsi območni proizvajalci, ki so vzpostavili med seboj tudi izredno koristno in spodbudno sodelovanje, v prepričanju, da je dosežek posameznika uspeh celotne proizvodnje skupnosti.

Del zaslug gre tudi pripisati edinstvenim kraškim okoljsko naravnim danostim, ki odločilno pripomorejo k temu, da postane lahko ob umnem sodelovanju človeka vsak kraški pridelek ali izdelek pravi biser. Človek le izpopolnjuje ali dopolnjuje izredno harmonično delo narave, ki sicer daje ko-

širšega trga, po možnosti s poenotenjem ponudbe. Slednjo pa je treba oplemenititi z sodobnimi oblikami trženja. Potrošniki postajajo vsebolj zahtevni.

KMEČKA ZVEZA

Vabilo k sodelovanju na tržnici v Dolini

Kmečka zveza obvešča, da bo 14. decembra t.l. v priredvi LAS-a Kras na Dolgi Kroni v Dolini Božična kmetijska tržnica tradicionalnih tipičnih pridelkov in izdelkov. Člani, ki bi radi sodelovali s svojo proizvodnjo na tej prireditvi, so vabljeni, da se čim prej oglasijo v uradih Kmečke zveze.

Vsi organizatorji stroški so v breme organizatorja.

Predstavitev Krasa

Kmečka zveza obvešča, da bo v dneh 17. in 18. t.m. organizirana v nakupovalnem centru Supernova v Kopru promocija Krasa, na kateri bo predstavljen Kras iz obeh strani meje. Člani, ki bi to želeli, imajo možnost, da brezplačno predstavijo in prodajajo na prireditvi svoje izdelke. Za razstavljalce je zagotovljeno določeno število stojnic in razstavnih miz. Kdor želi sodelovati na navedenem dogodku, je zaprosen, da se čim prej javi v uradih zveze.

Prijave vina 2011

Kmečka zveza obvešča člane, da so njeni uradi začeli z izpolnjevanjem prijave letošnje proizvodnje vina. Termin za predstavitve prijave zapade v ponedeljek 16. januarja 2012. Proizvedeno vino morajo prijaviti vsi vinogradniki, ki obdelujejo več kot 1.000 kvadratnih metrov vinograda in - ali pridelajo več kot 10 hektolitrov vina, tudi če je proizvedeno vino namenjeno prodaji ali ne. Za prijavo je potrebna veljavna osebna izkaznica. Prosimo člane, da čim prej zadošijo tej obveznosti. Uradi zveze v Trstu (tel. 040/362941), Gorici (tel. 0481/82570) in Čedadu (tel. 0432/703119) so na razpolago za morebitna dodatna pojasnila.

Svetovalna služba KZ v sodelovanju z ZKB.

STROKOVNI NASVETI

Načini pridelave sadja

Sadje pridelujemo lahko na različne načine. Najbolj razširjen je še vedno tradicionalen način, z uporabo mineralnih gnojil in vseh dovoljenih sredstev za varstvo sadnih dreves. Čeprav si strokovnjaki prizadevajo, da bi se uporabljalo tudi pri tem načinu gojenja sadnih vrst, kot sicer ostalih kmetijskih kultur, čim manj fitofarmaceutskih sredstev, je tarča mnogih tritik, češ da so na tako gojenem sadju večkrat prisotni ostanki teh pripravkov, v katerih primerih pa celo presegajo prag škodljivosti za zdravje porabnikov. Številne analize nam sicer kažejo, da je teh primerov zelo malo. Kljub tem pa so rastoče zahteve po zdravstveno neoporečni hrani pripeljale pred par desetletji do uvedbe integriranega načina pridelave sadja. To pridelovanje so najprej uvedli v Švici pred štiridesetimi leti, nato v Nemčiji in Južni Tirolski, v 90 letih pa se je razširila na vse kmetijsko razvitejše države, med katerimi sta tudi Slovenija in Italija.

Ta način pridelave pomeni uravnoteženo uporabo organotehničnih ukrepov ob skladenem upoštevanju gospodarskih, okoljskih in toksikoloških dejavnikov. Ob tem imajo pri enakem gospodarskem učinku naravni ukrepi prednost pred fitofarmaceutskimi in biotehnološkimi. Integrirano varstvo rastlin je najbolj primerna kombinacija biotičnih, tehnoloških in kemijskih ukrepov pri pridelavi sadja, kot ostalih kmetijskih pridelkov.

Pri tem je zelo pomembno in cenjeno s

strani porabnikov, da je uporaba kmetijskih pripravkov za varstvo rastlin omejena na najnujnejšo količino. Ta uporaba, ob upoštevanju omejitve, je potrebna za zadrževanje škodljivih organizmov pod mejo, ki povzroča gospodarsko nesprejemljivo škodo ali izgubo. Prav tako so pomembni agronomski ukrepi ki je izbira sort, ki so manj občutljive na razširjeni bolezni in škodljivce, ali izbira pri njihovem zatiranju manj toksičnih fitofarmaceutskih sredstev.

Integriran način pridelave zahteva od sadjarja, kot seveda od gojitelja drugih kmetijskih kultur, več znanja in več tveganja, za kar je bil s strani Dežele nagrajen s posebnimi podporami. Žal so te podpore pred leti odpadle, kar je močno zmanjšalo zanimanje pridelovalcev za tovrstni način gojenja kultur. Svoje kmetije so preusmerili in preusmerjajo v ekološko pridelavo, ki je zahtevnejša kot prejšnja in je v Italiji znana kot biološka pridelava (produzione biologica). Širjenje tega načina pridelave gre pripisati predvsem dvema dejavnikoma: rastočemu povpraševanju ekoloških pridelkov ter deželni podpori, ki predvideva premije za ekološko gojene kulture. K temu gre dodati razliko v cenah med tradicionalno in ekološko pridelavo v korist slednje. Višje cene so popolnoma upravičene, saj je ekološko gojenje rastlin najtežje in zahteva visoko strokovnost. Gojitelj se mora odpovedati uporabi lahko topnih mi-

neralnih gnojil, umetnih sredstev za zatiranje bolezni in škodljivcev ter herbicidov.

Iz navedenega je razvidno, da je temelj ekološkega kmetijstva dolgoročno ohranjanje zdravja okolja s pridelavo zdravstveno neoporečnih pridelkov. Upoštevaajoč močno omejeno uporabo sredstev, mora pridelovalec čim bolj in čim točneje upoštevati različne preprečevalne ukrepe, kot so, če se omejimo na sadjarstvo, izbira primerne lege za nasad, izbira sorte (odporne in manj občutljive), pravilna obdelava tal, gnojenje (organsko) in rez. Poleg tega mora dobro poznati odnose med organizmi (škodljivimi in koristnimi) ter vpliv na okolje.

Zadnji statistični podatki nam potrjujejo stalno rast obsega ekološkega načina kmetovanja, kar je popolnoma skladno z rastočo občutljivostjo družbe za ohranjanje okolja in nujenja neoprečne hrane ter, nenazadnje, skupne kmetijske politike.

Obvestilo bralcem

Svetovalna služba Kmečke zveze se opravičuje za napako do katere je prišlo v članku o zimskem varstvu trte, kjer se svetuje uporabo fitofarmaceutskih sredstev na podlagi karbendazima za zatiranje kapi vinske trte in hiranja iste kulture. Na osnovi pravilnika, ki ureja uporabo omejenih sredstev, je bil karbendazin izključen iz seznama uporabljivih učinkovin, zato ga ne smemo več uporabljati.

Svetovalna služba Kmečke zveze.

STROKOVNI NASVETI

Kmetijska opravila v mesecu decembru

Pred nami je december, ko so najkrajši dnevi in letu in ko se ozračje vedno bolj ohlaja. Dela na prostem je vse manj, zato se lahko posvetimo opraviлом, za katere v toplejših mesecih ni časa: očistimo, popravimo in spravimo razno orodje, pregledamo gnojila, škropila in semena. Mineralna gnojila dobro zapremo v plastične vreče, da se zaradi zračne vlage zrnca ne lepijo. Semena, ki so nam ostala na zalogi, dobro zapremo v kovinsko škatlo, da ne dobijo vlage in jih spravimo v hladen prostor.

VINOGRAD – V vinogradu preverimo stanje kolov in žic, posebno pa njihovo trdnost, saj morajo kljubovati burji in biti kos teži proizvodnje v prihodnjem letu. Če je potrebno, kole zamenjamo. Istočasno preverimo tudi, koliko trt se je posušilo, bodisi zaradi kapi vinske trte, bodisi zaradi drugih dejavnikov. Sedaj jih izrujemo in izkoplremo nove sadilne jame, da jih bomo na začetku pomladi zamenjali.

Če ni prehladno, lahko obrezujemo trto, čeprav je bolje, da s tem opraviлом počakamo na konec zime. Obrezana trta je namreč bolj občutljiva na nizke temperature od neobrezane. Obrezujejo le večji vinogradniki, in to, da jih ne bi na spomlad preganjal čas.

V vinogradu, a tudi v sadovnjaku in oljčniku lahko sedaj gnojimo s fosforjem in kalijem. Po potrebi gnojimo tudi s hlevskim gnojem ali z drugimi organskimi gnojili. Pred gnojenjem je v primeru večjih površin koristna analiza tal. Slednja je na primer potrebna, če imamo probleme, ki se ponavljajo vsako leto, pa tudi v primeru, če tega nismo opravili že vrsto let ali pa če sploh nismo še nikoli analizirali strukture svojih tal. Analiza je priporočljiva tudi na zemljiščih, kjer nameravamo posaditi nove drevesne kulture.

OLJČNI NASAD – Oljke so v glavnem pobrane. Oljčno olje hranimo v posodah iz nerjavečega jekla ali drugega inertnega materiala, kot je lahko steklo. Posoda naj bo polna, saj se olje ob dotiku z zrakom kmalu oksidira, kar privede do žarkavosti. Če hranimo olje v steklenicah, naj bodo temne barve, saj je olje zelo občutljivo na svetlobo. Tudi prostor, kjer hranimo olje, naj bo temen. Temperatura prostora, kjer hranimo olje, naj bo čim bolj enakomerna in naj se vrti okrog 15 stopinj Celzija. Po približno enem mesecu od predelave olje pretočimo.

Če ni še prehladno, oljčna drevesa poškopimo z bakrovimi pripravki. To je učinkovito proti oljčni kozavosti, ki se posebno širi z vlažnim vremenom in z milimi temperaturami. Obenem bakrovi pripravki tik pred zimo pripomorejo k boljši olesenitvi oljčnih vej in torej večji odpornosti pred morebitnimi pozebami.

Koristno je tudi, da sedaj pred pozebami zaščitimo letos posajena ali še mlada drevesa. Tako jih lahko bodisi deblo, kot krošnjo zavijemo v pajčevinasto vlakno, na koreninski sistem pa potrosimo slamo, suho listje ali drugi organski material, da nekoliko zavaruje korenine.

Da zaščitimo mlade oljke pred srnami, pa jih lahko pokrijemo z mrežastimi vrečami, ki jih bomo spomladi odstranili. Nasad lahko tudi zagradiamo.

SADOVNJAK – Če še nismo škropili sadnega drevja, je sedaj skrajni čas za to opravilo. Če še ni prehladno, lahko še sadimo sadno drevje.

ZELENJADNI VRT – V tem času nam zelenjadni vrt nudi še nekaj svežih vrtnin, kot na primer ohrovt, cvetačo in motovilec. Ohrovt lahko pobereimo tudi po zmrzali. Ostale zelenjadicke, kot so radič, rdeči radič, endivija, zaščitimo s tunelom, pajčevinastim vlaknom, suhimi vejami ali slamo. Cvetačo čim prej pobereimo. Začasno jo lahko zaščitimo tako, da ji povežemo liste skupaj nad glavo.

Vse zelenjadicke, ki rastejo v tem času, bolje uspevajo v tleh, kjer voda ne zastaja in odteka. Če imamo kompostni kup, ga dobro prekrijemo, da se razkrajanje nemoteno nadaljuje in da bo na ta način pripravljen do pomladi, ko ga bomo uporabljali za gnojenje. Če tla niso prevlažna, jih obdelamo in vkoplremo gnoj. Prst lahko pustimo v velikih grudah, da jih zmrzal prerahlja.

V shrambi bodimo pozorni na pridelke, kot so krompir, čebula, buče, jabolka, ki-vi. Odstranjujemo gnile in poškodovane primerke. Shrambo občasno zračimo. Pazimo tudi, da zrak v prostoru ni presuh.

TRAJNA ZELIŠČA, ki gojimo v vazah, po navadi dobro vzdržijo zimo v zunanjih prostorih, posebno v bolj zavetnih krajih in v bregu. V primeru temperatur okrog ničle vaze prestavimo v notranje prostore. Postavimo jih na svetel in ne prehladen prostor. Pred tem jih lahko nekoliko obrežemo. Enkrat na teden tako spravljena zelišča zmerno zalijemo.

OKRASNI VRT – Občutljive okrasne rastline, ki prezimijo zunaj, primerno zavarujeimo. Pelargonije in ostale trajne lončnice postavimo v neogrevan prostor ali rastlinjak, ki naj bo primerno svetel in ne pretopen.

Odpadlo listje pograbimo in ga spravimo na kompostni kup ali pa ga uporabimo kot zastirko med grmovnicami in trajnicami. Če je listje zdravo, ga lahko tudi pustimo vse do pomladi, da se razkroji.

Magda Šturman

Italijansko ministrstvo za šolstvo je že izdelalo ogrodje magistrskega študija, ki bo zagotovilo učiteljem in profesorjem, ki poučujejo jezike priznanih manjšin na območjih, kjer so manjšine zaščitene na osnovi zakona 482, ustrezno kvalifikacijo in tudi priznanje, ki ga bodo lahko izkoristili pri morebitnem nadaljnjem študiju in morda tudi pri svoji poklicni karieri.

Takoj je treba povedati, da ta pobuda ne bo zadevala šol v bocenski in

Pri projektu sodelujejo ustanova ANSAS (nekdanji IRRSAE – IRRE) in nekatere univerze, ki se poglobljejo z manjšinskimi jeziki. Med temi je tudi videmska univerza, sicer pa je v projekt vključena beneška univerza Ca' Foscari in milanska univerza Bicocca.

Sestavljen je tudi didaktični okvir in predmetnik, ki je enak za vse, seveda s tem, da bodo jeziki različni. Predmetnik bo tako vseboval elemente jezikoslovja in sociolingvistike kot uvod

dardi razlikujejo drug od drugega. Namen tega osrednjega dela tečaja je krepitev znanja jezika pri šolnikih in tudi seznanjanje z morebitnimi jezikovnimi variantami, s posebnim poudarkom na rabo jezika v rednih medčloveških odnosih, v pisni in v ustni obliki ter seveda medsebojno komuniciranje. Krepi li bodo tudi sposobnost medsebojnega komuniciranja v jeziku manjšine, tudi med šolniki, ki govorijo različne jezikovne variante, kar bo seveda prispevalo tudi k lažjemu komuniciranju z

Poleg tega bo tečaj vseboval vrsto strokovnih predmetov, začenši z didaktiko jezika, ki vsebuje še zlasti poučevanje drugih predmetov, torej ne jezika, v jeziku manjšine, po metodi CLIL (Content and Language Integrated Learning – Integrirano vsebinsko in jezikovno poučevanje). Sicer pa so v predmetniku tudi nekateri pomožni predmeti: to velja za pravni okvir zaščite manjšin v Evropi, v Italiji in v posameznih deželah, pa tudi za medkulturno pedagogiko ter za zgodovino in kulturo manjšinskega jezika; ta predmet ne bo osredotočen samo na poučevanje zgodovine, ampak bo vseboval tudi povezave med zgodovinskimi, antropološkimi in kulturnimi značilnostmi manjšinskih jezikov. Končno pa bodo posebno pozornost namenili jezikovnemu načrtovanju, torej preverjanju specifičnih mehanizmov za ohranjanje jezikov in njihov medgeneracijski prenos, pri čemer bodo poleg vplivov šole ocenjevali tudi javno upravo in civilno družbo.

Vsi ti predmeti bodo delno potekali z neposrednimi lekcijami, delno pa po spletu. Predvideno je, da bo neposrednih lekcij za skupno 575 ur, po spletu pa naj bi opravili 450 ur. Preostalih 475 ur pa bo potekalo v razredu, kjer bo moral vsak šolnik v praksi uporabiti, kar bo pridobil na tečaju. Skupno torej 1.500 ur v dveh šolskih letih.

Namen tečaja je tudi priprava ustreznega gradiva, na primer učbenikov in drugih pripomočkov, predvsem v elektronski obliki, ki bodo nato na razpolago vsem šolnikom, tudi tistim, ki se ne bodo udeležili tečaja.

Pobuda, ki bo bistveno prispevala h kakovosti pouka manjšinskih jezikov, bo stekla predvidoma s prihodnjim šolskim letom in bo predstavljala prvi korak za uresničevanje zakona 482 na področju šolstva. Doselej je namreč ministrstvo za šolstvo financiralo samo projekte, ni pa se ukvarjalo z rednim jezikovnim poukom. Zakon 482 namreč ločuje obe vprašanji. Za projekte namenja milijon evrov na leto (s časom se je ta vsota celo znatno skrčila), medtem ko je za poučevanje jezi9kov zakon 482 predvidel izdajo ministrskih odlokov, ki pa jih nikoli ni bilo. Ta tečaj ministrstva za šolstvo končno zapolnjuje vrzel, pa čeprav samo delno.

V neki meri je to tudi odziv na dejstvo, da je število šol, ki prosijo za financiranje projektov na osnovi zakona 482, znatno upadlo. Tu ne mislimo, da gre za dejansko povezavo, vendar pa je organizacija tečaja nedvomno blažilno sredstvo zaradi malodušja, ki je zajelo manjšine, ki 12 let po odobritvi zakona ne vidijo nobenega napredka in nasprotno občutijo nazadovanje zaradi krčenja sredstev, pa tudi zaradi nerazumevanja v politiki in v medijih, celo levičarskih, ko je na primer tednik

L'Espresso, ki govori celo o »nekaških« manjšinskih jezikih.

Izraz tega malodušja je zagotovo tudi dejstvo, da je ministrstvo za šolstvo letos prejelo nekaj desetlin prošenj za financiranje projektov, medtem ko jih je bilo v prejšnjih letih med 100 in 200, včasih celo več kot dvesto. Res je, da se je sistem financiranja zaradi pomanjkanja sredstev spremenil in sedaj prošnje ne predstavljajo več posamezne šole, ampak se morajo med seboj povezati in pripraviti skupne projekte, prav tako pa je res, da je zaznavna nekakšna »utrujenost« pri manjšinah in tudi pri šolah.

Seveda pa samo tečaj za šolnike ne rešuje vprašanja; dejstvo pa je, da v sedanjem političnem stanju ni mogoče razmišljati o resnih in dolgoročnih poselih; z drugimi besedami, ni mogoče razmišljati o dodatnem zakonskem ukrepu v korist manjšinskih jezikov.

Razlogov za tako trditev je veliko. Predvsem sedanja gospodarska kriza ne pušča veliko manevrskega prostora za ukrepe, ki ne bi bili neposredno vezani na rešitev krize. Stanje je torej blokirano in vse, kar ni vezano na gospodarstvo in finance, bo moralo pač počakati.

Tudi sicer je kakršnokoli spremenjanje zakona 482 zelo vprašljivo. Obstajajo namreč številne zahteve po priznanju drugih jezikov, govoric in narečij, najmanj nekaj desetlin jih je. Država je gotovo sposobna zaščititi desetinno manjšinskih jezikov, in zakon 482 jih navaja 12, nikakor pa jih ni sposobna zaščititi sto ali še več. Povečanje števila jezikov bi torej dejansko izničilo vsebino in domet tega zakona.

Dodati je treba še, da danes vprašanje manjšin ni prioriteta. Obstaja problem priseljencev, ki je v zadnjih letih v velikem delu javnega mnenja nadkrilil vrednotenje kakršne koli raznolikosti, poleg tega pa se tako vrednotenje prepogosto pojmuje kot odvečni strošek, na kar kaže tudi že omenjeni članek v tedniku L'Espresso.

Skratka, odnos do manjšin je v Italiji v nazadovanju, to pa se ne dogaja zaradi odkritega nasprotovanja katere od političnih opcij, ampak zaradi zgoraj navedenih dejavnikov, ki se med seboj prepletajo in dopolnjujejo. To pa seveda otežuje reševanje težav in nikakor ne obeta njihove premostitve ne v kratkem in žal niti v srednjem roku. Razmišljanje, da ni tako, ampak je bolje, je zavajajoče in ne vodi v reševanje problemov ampak najprej v stagnacijo in nato morda celo v radikalizacijo. Žal pa v tem času ni v državnem merilu ne struktur in niti ljudi, ki bi se bili pripravili resno spoprijeti s tem vprašanjem in nakazati rešitve, ki bi vsaj srednjeročno dale novega zagona izvajanju 6. člena ustave italijanske republike.

Bojan Brezigar

MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO PRIPRAVLJA TEČAJ IZPOPOLNJEVANJA UČITELJEV MANJŠINSKIH JEZIKOV

Dobra in izvirna pobuda, vendar stopnja zaščite manjšin v Italiji postopno upada

Na slikah; pod naslovom ministrstvo za šolstvo v Rimu; spodaj dvojezične table na območjih, kjer živijo manjšine v Italiji.

tridentinski pokrajini, šolskega sistema v Dolini Aosta in šol s slovenskim učnim jezikom v Furlaniji Julijski krajini, ampak je namenjena vsem učiteljem in profesorjem, ki poučujejo jezike manjšin drugod v Italiji. Čeprav to ni bilo izrecno zapisano, bi se verjetno tečaja lahko udeležili tudi učitelji oziroma profesorji, ki poučujejo slovenščino na raznih šolah videmske pokrajine in tisti, ki poučujejo slovenščino na italijanskih šolah. Vendar so to že podrobnosti, ki bodo pojasnjene v okrožnicah in razpisih, ko bo do tega tečaja res prišlo.

Takih učiteljev oziroma profesorjev je v vsej Italiji približno 1.400 in na ministrstvu za šolstvo so ocenili, da bi jih bila približno polovica zainteresirana za tečaj. Gre namreč za zelo zahteven študij, skupaj 1.500 ur v dveh šolskih letih; namen tega študija pa je, da se poveča kakovost poučevanja manjšinskih jezikov, ki je sedaj v veliki meri prepuščeno dobri volji posameznih ravnateljev in šolnikov. Uspešno opravljen tečaj bo vsem tečajnikom zagotovil po 60 kreditnih točk, ki jih bodo lahko koristno uporabili pri morebitnem nadaljnjem študiju.

Tečaj je namenjen stalno zaposlenim šolnikom, ki so opravili univerzitetni študij. Za stalno zaposlene šolnike, ki nimajo univerzitetne izobrazbe, pa bodo pripravili primerljiv tečaj, ki jim bo prav tako zagotavljal kreditne točke za morebitni univerzitetni študij.

Tečaj bo brezplačen za 700 šolnikov; po oceni ministrstva bi se jih namreč približno toliko prijavilo na izpopolnjevanje; objavljen bo razpis namenjen vsem šolnikom, ki poučujejo jezike, ki so zaščiteni z zakonom 482. Potekal bo z neposrednimi predavanji, s spletnimi predavanji in s praktičnim delom v razredu.

v tečaj, nato pa bo velik del namenjen jeziku manjšine. Tu se bodo tečaji razlikovali glede na jezik, pa tudi glede na kraj, kjer bo tečaj potekal, saj se ponekod tudi pri istem jeziku jezikovni stan-

učenci. Poleg tega bodo skušali šolnike usposobiti, da znanje, ki ga bodo pridobili, prenesejo tudi na svoje kolege in širše na skupnosti, pri katerih je jezik manjšine pogovorni jezik.

OSVOBODILNA FRONTA NA TRŽAŠKEM

Brez Osvobodilne fronte ne bi dočakali osvoboditve

Ustanovitev OF

Ustanovni sestanek Protiimperialistične fronte slovenskega naroda, ki se je ob napadu nacistične Nemčije in njenih zaveznikov 22. junija 1941 na Sovjetsko zvezo preimenovala v Osvobodilno fronto slovenskega naroda, je bil 27. aprila 1941 v Vidmarjevi vili na Večni poti šte. 3 v Ljubljani. Sestanek je pomenil začetek vsenarodnega osvobodilnega boja proti okupatorjem. Skupine, ki so se udeležile tega sestanka imenujemo ustanovne skupine OF. Komunisti so predstavljali napredni del slovenskega delavskega razreda, hkrati s sindikalno krščansko socialno skupino pa enotnost delavskega razreda. Krščansko socialna skupina je s svojo usmerjenostjo povezovala katoliške množice in jih usmerjala v radikalnejše pozicije. Sokolska skupina je predstavljala demokratsko krilo liberalnega političnega tabora, skupina kulturnih delavcev pa bljani.

Začetki na Tržaškem

Narodnoosvobodilni boj se je na Primorskem začel sočasno kot v ostalih slovenskih pokrajinah. Temeljni cilji so bili isti kot za celotno slovensko narodno ozemlje. Prav začetki narodnoosvobodilnega gibanja na Primorskem v letu 1941 dokazujejo, da je bila potrebna povezava s KPS, ki je delovala na podlagi izjave treh komunističnih partij (Jugoslavije, Italije in Avstrije) iz aprila leta 1934. Prav tako bi morala vidno vlogo pri začetku narodnoosvobodilnega boja odigrati komunistična partija Italije, vendar so bile prav na začetku svetovne vojne njene vrste zdesetkane zaradi aretacij, zapornih kazni in emigracije. Obenem ne smemo pozabiti na dogovor iz leta 1935, ki sta ga podpisali KP Italije in Narodno revolucionarna organizacija TIGR o sodelovanju pri protifašističnem boju. Nadalje je treba dodati dejstvo, da na Primorskem ni bilo ustanovnih skupin, ki so 27. aprila 1941 ustanovile OF. Po drugi strani pa je na Primorskem bila močno prisotna narodna zavest Slovencev in splošno protifašistično razpoloženje ljudi. Tako so v prve odbore somišljenikov programa OF vstopali komunisti, tigrovci, narodnjaki, krščanski socialci, narodno zavedni antifašisti, ki so delovanje narodnoosvobodilnega boja pojmovali kot logično nadaljevanje medvojnega antifašističnega odpora. Tudi vsa omenjena pripravljenost in narodna zavest ne bi bila dovolj, če ne bi na Primorsko prišel vodilni kader iz osrednje Slovenije. Vodstvu OF in KPS sta na Primorsko pošiljali po možnosti aktiviste, ki so bili po rodu iz Primorske,

Konec junija je na ogled terena prišel na Primorsko Ervin Dolgan-Janez, član pokrajinskega komiteja SKOJ za Slovenijo. Po vrnitvi je Dolgan poročal svojim nadrejenim. V svojem poročilu je poudaril, da je prebivalstvo naklonjeno idejam Osvobodilne fronte, mladina je pripravljena aktivno sodelovati. Potrebno je poslati na teren več sposobnih aktivistov, da se vzpostavijo novi odbori OF. Poleg vsega tega bi bilo dobro poslati na Primorsko oboroženo partizansko skupino. Osrednje vodstvo narodnoosvobodilnega gibanja je upoštevalo Dolganovo priporočilo glede vodilnih aktivistov. Tako so na Primorsko poleti 1941 odšli Oskar Kovačič, Anton Velušček-Matevž, Saša Lemut, Rado Morel in drugi.

Vodstvo Osvobodilne fronte slovenskega naroda in Centralni komite KPS sta ocenila, da so na Tržaškem ugodne razmere za začetek aktivnega narodnoosvobodilnega boja. Tako je v Trst prispel vodilni aktivist Oskar Kovačič z nalogo, da začne organizirati narodnoosvobodilno gibanje in postavi na noge prve odbore somišljenikov OF. Ob tem pa imel tudi nalogo ustanoviti pokrajinski odbor KPS za Primorsko. To so bile zahtevne naloge.

Na svoji poti v Trst se je Oskar Kovačič, ki je potoval z ilegalnim imenom Anton Polak, 10. avgusta 1941 ustavil pri bratih Peric (Rudi in Alojz) v Trziču (Monfalcone). Po navodilih, ki jih je Kovačič prejel v Ljubljani, naj bi prav v Trziču nastala centralna baza OF. Trzič je bil tudi stična točka slovenskega in italijanskega delavstva. Prav

v Trziču pa je Oskar Kovačič spremenil mnenje ter predlagal, naj bo Trst osrednji sedež nastajajoče OF. Svoj predlog je tako utemeljil: 1. Trst ima kot veliko mesto boljše pogoje za ilegalno delo kot Trzič, ki nima velikih delavskih naselij, saj se večina slovenskih delavcev vozi na delo iz okolice; 2. Iz Trsta je lažje vzdrževati vezi z Ljubljano; 3. Iz Trsta je lažje vzdrževati vezi z ostalo Primorsko in Istro. Osrednje vodstvo OF in KPS je sprejelo nov Kovačičev načrt. Zadnje dni avgusta 1941 je bil Oskar Kovačič ponovno v Trziču, kjer se je sestal z bratom Rudijem in Alojzem Pericem. Na ilegalnem sestanku sta bila prisotna še druga dva brata Peric (Cvetko in Danilo). Vsi štirje Perici so tvorili prvo skupino OF v Trziču.

Prihod v Trst

Iz Trziča je Oskar K. odšel v Trst. Spremljal ga je prav Danilo Peric. Z njegovo pomočjo je Oskar Kovačič prišel v stik s skupino mladincev: Ernest Arbanas, Ljubomir Sušič, Aleksander Modic. Vsi omenjeni so bili skojevci, saj so postali organizirani mladi komunisti že pred vojno v Zagrebu, kjer so študirali. Tako je v Trstu nastala mladinska skupina OF. Danilo Peric je bil za Oskarja dober vezni člen, saj je lahko prav preko Perica prišel v stik s tovarišem Brunom Gullijem, ki je bil član Komunistične partije Italije. Prav stik s člani KPI je bila ena izmed nalog, ki jih je Kovačič prejel od CK KPS v Ljubljani. IN prav preko Gullija je Kovačič dobil stike še z nekaterimi drugimi člani KPI: Giordano Cermelli, Bruno Zanghirella, Michele Thoma.

Prav tako v Trstu je Oskar Kovačič želel priti v stik z mladimi, ki so pred vojno sodelovali s Pinkom Tomažičem, ki je bil kot vodilni komunist obsojen na Drugem tržaškem procesu in nato 15. decembra 1941 ustreljen na vojaškem strelišču na Opčinah pri Trstu. Najprej je dobil stik z Zoro Perello. Z njeno pomočjo je nato nastala mladinska skupina OF pri Sv. Jakobu v Trstu. Kovačič je nato navezal stik z mladinko Vojko Šmuc, ki je nato v operativno skupino OF povezala slovensko mladino v središču mesta. Sočasno je Kovačič dobil stike še z drugimi somišljeniki OF. Med temi sta bila Bernard (Nadi) Šemerl in Boris Kovačič. In prav pri Borisovem očetu, zobozdravniku Rudolfu Kovačiču, je bila v kratkem vzpostavljena javka za aktiviste OF, ki so prihajali iz Ljubljane v Trst. To je bila odlična javka, saj je bila ambulanta zobozdravnika Kovačiča na centralni tržaški Ulici Carducci šte. 10.

Glavna naloga aktivistov zaupnikov OF oziroma mladinskih skupin OF je bila propagandnega značaja. V vrste OF so skušali pritegniti prijatelje in znance iz nekdanjih mladinskih, prosvetnih, športnih in pevske skupin. Nastajale so tako 3 do 5 članske skupinice OF. Te skupine so se dokaj redno sestajale in širile program OF med ljudmi. V nastajajoče gibanje so vstopali tudi starejši aktivisti, ki so imeli veze med predvojnimi antifašisti. Kovačič je navezal stike z družinami, ki so bile znane še iz predvojnega časa. Pri tem navezovanju stikov pa je bil bolj previden. Ni bilo priporočljivo in pametno novo omrežje aktivistov, zaupnikov in somišljenikov OF graditi z osebami, ki so bile tako ali drugače pod policijskim nadzorom. Novo narod-

Na fotografijah: Oskar Kovačič, Zora Perello, letak OF, ki ga je pripravila ilegalna tehnika v Trstu in sedež ilegalne tehnike na Ulici Mauroner

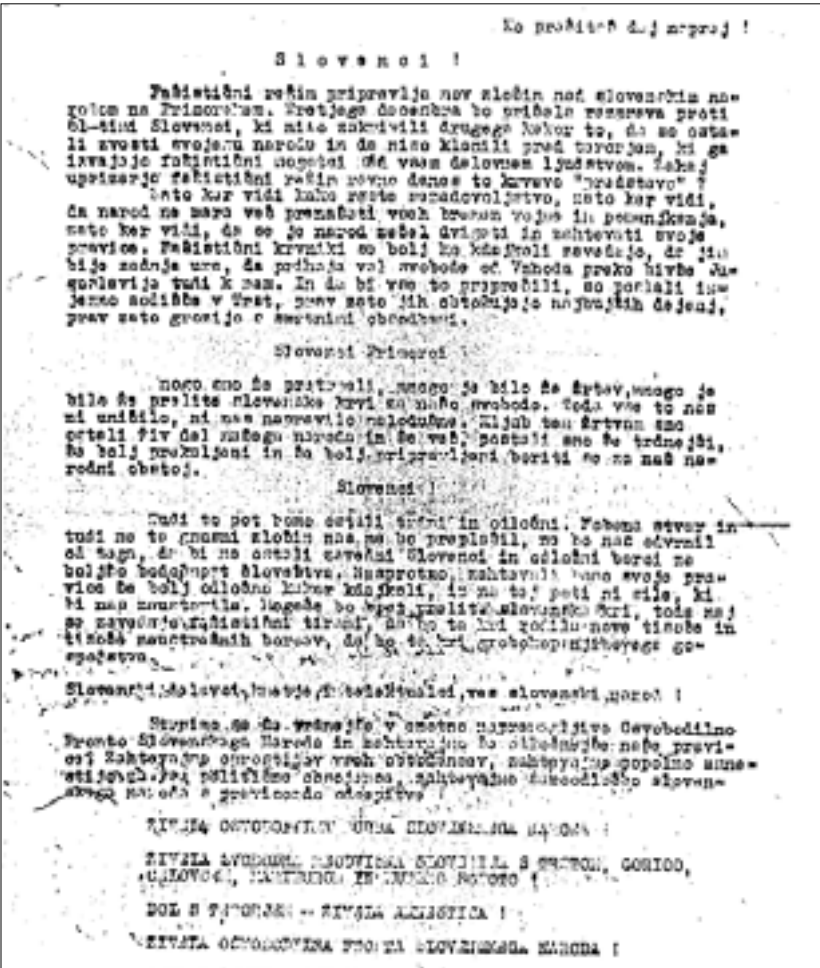
noosvobodilno gibanje se je širilo predvsem v mlajših plasteh. Ta taktika se je izkazala za pravilno in modro. Vseeno pa se je Oskar Kovačič s priporočilnimi pismi oglašal pri znanih slovenskih protifašističnih družinah, saj je želel širšemu slovenskemu krogu povedati, da se snuje novo gibanje z imenom OF, ki v bistvu nadaljuje in dopolnjuje medvojno protifašistično gibanje na Primorskem. Poleg pridobivanja novih somišljenikov OF je gibanje potrebovalo primerne prostore, zanesljiva skrišališča in prebivališča, tajne bunkerje in javke. Pri tem podtalenem nevidnem delu se je poznala roka zanesljivega in prekaljenega aktivista. Prvi dosežki so se kmalu pokazali.

V obdobju september-december 1941 je nastala prava mala mreža skupin OF na Tržaškem in v Istri. Tako so nastajale skupine OF pri Sv. Jakobu, v Šklednju, pri Sv. Ivanu, v Barkovljah, Rocolu, pri Sv. Ani, na Kolonkovcu in še drugod. Vezi so segale do Žavelj, Milj, Korošcev, Čampor, Plavij, Škofij in nato v globino slovenske Istre. Po drugi strani so bile iz Trsta povezane Dolina, Boljunec, Ricmanje, Boršt in še više Bazovica. Na drugo stran se je gibanje širilo do Križa, kjer je nastala močna skupina OF in Nabrežine.

Ilegalna tehnika

Vsaka narodna in politična akcija mora biti podprta z ustreznim propagandno literaturo. Oskar Kovačič se je tega še predobro zavedal. V prvih tednih dela si je pomagala tako, da je skupini aktivistov (predvsem Borisu Kovačiču, Ljubomiru Sušiču, Borisu Guini) poveril nalogo, da s pisalnim strojem prepisujejo narodnoosvobodilni tisk, s katerim so razpolagali. Večina propagandnega materiala OF je prihajala iz Ljubljane, gradiva iz Ljubljane v Trst. Posebni kurirji so se oglašali v javki pri zobozdravniku Kovačiču v Ulici Carducci in tam puščali tisk in ostalo gradivo.

Ob širjenju organizacije v Trstu je Oskar Kovačič začel misliti na samostojno ilegalno tehniko v samem Trstu. Rabil je pomoč zanesljive osebe. Tako je 26. oktobra

1941 prišel v Trst Lev Kovačič, Oskarjev brat. Končna beseda glede ilegalne tehnike v Trstu je padla v Ljubljani 31. oktobra 1941. Takrat je padel sklep o ustanovitvi ilegalne ciklostilne tehnike v Trstu. V prvih dneh novembra sta bila oba brata v Ljubljani. Po 6. novembra 1941 pa so stekle priprave za postavitev tehnike. Oskar Kovačič se je odločil, da ne postavi tehnike v slovenskem krogu, temveč se je odločil, da se nasloni na ilegalno italijanske komunistične aktiviste. Ilegalno ciklostilno tehniko so tako postavili na domu protifašista in komuniste Micheleja Thome v Ulici Mauroner šte. 15, v mestni četrti Sv. Alojzija (San Luigi). Poleg bratov Kovačič in hišnega gospodarja Thome so v tehniko hodili le Danilo Peric, Bruno Gulli in Josip Cerkvenič. Tehnika je začela z delom v novembru 1941, zaključila pa z aretacijo bratov Kovačič. Michele Thoma je v svojem pričevanju rekel, da je po aretaciji obeh Kovačičev zakopal ciklostil in ostali material na svojem domačem vrtu. Policija tehnike ni izsledila.

Pred začetkom Drugega tržaškega procesa je vodstvo narodnoosvobodilnega gibanja naročilo Oskarju Kovačiču, da je treba propagando izrabiti proces za razvoj narodnoosvobodilnega gibanja na Primorskem. Isto direktivo je prejel Lev Kovačič, ko je bil 27. novembra v Ljubljani, da je treba preiti na intenzivno propagando. Čez 3 dni, 30. novembra 1941, je ilegalna tehnika začela z delom.

Ko je tržaški list Il Piccolo 2. decembra 1941 objavil na prvi strani začetek procesa Pred posebnim (fašističnim) sodiščem za zaščito države, je bilo delo ilegalne ciklostilne tehnike v polnem teku. Tržaška organizacija OF je pripravila 2 letaka: enega v slovenskem in drugega v italijanskem jeziku. Vsebinska prvega letaka je bila posvečena procesu, obenem pa je bil natisnjen poziv, naj se vključijo v osvobodilno gibanje. Drugi letak je bil namenjen italijanskim protifašistom. Prvi je imel naslov: Slovinci!, drugi pa A tutta la leale comunità italiana. Na obeh letakih je bil podpis: Osvobodilna fronta slovenskega naroda – Pokrajinski odbor za Primorsko. V noči od 3. na 4. december

1941 je tehnika odposlala prve letake na teren. Oskar Kovačič je s sodelavci organiziral široko trostilno akcijo. 4. decembra so se prvi letaki pojavili na nekaterih tržaških ulicah in v okolici Milj. V naslednjih dneh jih je bilo vedno več, obenem pa se je trostilna akcija razširila do Postojne, Pivke, na Kras in v Istro. 5. decembra je policija poročala o približno 100 letakih, ki so jih zasegli pri Sv. Jakobu, v Šklednju, Barkovljah, pri sodišču v Ulici Coroneo. V slovenskem delu Istre je trostilno akcijo vodil Jože Miklavčič. Akcija je dosegla tudi Senožeče. 11. decembra 1941 je policija odkrila napise na sodni palači, kjer se je odvijal proces. Napisi so bili sledeči: Viva Tomažič, Abbasso il Tribunale, Abbasso la guerra, Živela Slovenija.

Zaključek

Drznemu koraku nastajajoče Osvobodilne fronte v Trstu in okolici so sledile posledice. Še preden se je zaključil Drugi tržaški proces je tajna policija izsledila Oskarja Kovačiča in ga 10. decembra 1941 aretirala. Sledile so še aretacije drugih aktivistov. Krog se je zaključil 12. januarja 1942 z aretacijo Leva Kovačiča. Policijske aretacije so prizadele organizacijo OF v Trstu in v Istri, niso pa se dotaknile skupin OF na Krasu, v Trziču in v Gorici.

Policija je aretirala 9 vodilnih aktivistov Osvobodilne fronte (Renata Jerach, Ljubomir Sušič, Zora Perello, Ernest Arbanas, Lev Kovačič, Jože Miklavčič, Boris Kovačič, Boris Guina). Vsem naštetim z Oskarjem Kovačičem na čelu so 17. septembra 1942 sodili pred Posebnim sodiščem v Rimu.

Z aretacijami vodilnih aktivistov se zaključila prvo obdobje Osvobodilne fronte slovenskega naroda in narodnoosvobodilnega boja v Trstu in okolici.

V 4 mesecih je nastala mreža osvobodilnega gibanja. Ni imela še prave velike širine, vendar je odprla novo pot že v letu 1941. Kasneje je bilo lažje. Brez političnega in narodnega dela v letu 1941 ne bi dočakali osvoboditve v maju 1945.

Milan Pahor

TIGR predstavlja v svoji raznoliki politični sestavi članstva, ki se je s sabotažami, širjenjem literature, zbiranjem obveščevalnih podatkov borilo proti fašizmu, zametek ljudske fronte. Za slovensko Primorje in torej tudi za Goriško, kjer je dolgo časa bil njen glavni sedež, predstavlja kontinuiteto odporniškega duha in teženj, ki so se rodile že ob Pomladi narodov v 19. stoletju, da bo namreč slovenski narod nekoč zedinjen in rešen tuje oblasti.

Ob nastopu usodnih trenutkov leta 1941 ne bi tudi na Goriškem in v sami Gorici Slovenci bili psihološko pripravljeni na odpor; če ne bi najbolj osveščeni, sicer z različnimi miselnimi izhodišči - narodnjaki, krščanski socialci, duhovniki in komunisti, že dve desetletji prej iskali najrazličnejše oblike povezovanja in dejavnosti. To je bil humus, na katerem je lahko nastal in se razvil oborožen upor, ki je pripeljal skozi izreden napor do zmage in svobode.

Struktura TIGR-a tega ni mogla izpeljati, kajti poleti in jeseni 1940 je organizacija utrpela zelo hude udarce in tudi njena izhodišča niso bila ozemeljsko vzeto vseslovenska. Italijanske in deloma jugoslovanske oblasti so precej natrgale njene mreže in ohromile dejavnost. V zapore je šlo na desetine njenih članov in zunanjih sodelavcev. Za organiziranje in vodenje širokega narodnoosvobodilnega boja je nastopilo novo in drugačno gibanje: Komunistična partija Slovenije.

Na zasedanju Protiimperialistične fronte 15. junija 1941 je bil v Ljubljani sprejet program, ki v drugi točki pravi: »Osvoboditev in združitev razkosanega slovenskega naroda vstevši koroške in primorske Slovence.« Že aprila 1941 pa bremo na letaku Centralnega komiteja KPS: »... v to skupno osvobodilno borbo poziva KPS tudi vse primorske in koroške Slovence, ki že dvajset let ječe pod jarmom tujih imperialistov.«

22. junija 1941 je bil ustanovljen glavni vojaški organ »Vrhovno poveljstvo slovenskih partizanskih čet«. Poveljstvo je štel osem članov: Leskošek, Kidrič, Bebler, Žagar, Kovačič, Zidanšek, Breclj in Podgornik. Od teh so trije dobili nalogo delovati na terenu in za Primorsko je bil določen Kovačič.

Ob napadu na Jugoslavijo je prišlo do nekaterih poskusov, kako bi tudi pri nas pomagali zasedeni Sloveniji. V Podgori se je na primer zbrala skupina fantov, ki jim je župnik organiziral nekakšne vojaške vaje, omejene na skupinsko premikanje po terenu. Poskus je kazal mnogo dobre volje in čustvenosti, a kot nekaj drugih ni mogel imeti kakšnega učinka na dogajanja. Po razsulu Jugoslavije so se fantje razšli. Na bližnjem Krasu so se mladi skrivoma zbirali v skupinah in si ogledovali orožje, ki so ga očetje shranili po umiku avstroogrske vojske. Po vrtačah in v grmovju je ostalo precej ročnih granat.

Samo visoka zavzetost je bila premalo za začetek oboroženega upora. Če je hotela osrednja KPS prenesti borbo tudi na slovensko ozemlje onstran Rapalske meje, je morala poslati v te kraje lastni kader. Kovačiču je na Goriškem pomagal pri organiziranju Osvobodilne fronte Anton Velušček - Matevž, doma iz Ločnika pri Gorici. Zagrizeno se je lotil dela tako, da se je neumorno premikal po ozemlju in širil zamisel o Osvobodilni fronti. Že julija leta 1941, manj kot tri mesece po ustanovitvi OF v Ljubljani, je bil na Kremencah, nedaleč od Gorice, širši sestanek aktivistov. Sledili so drugi na Krasu in v spodnjem delu Vipavske doline.

V Gorici se je avgusta 1941 zbrala skupina fantov na soškem bregu pri Pilonu. Sestanek je bil namenjen organiziranju pomoči jugoslovanskim vojaškim internirancem, ki jih je italijanska vojska zajela ob zasedbi Ljubljanske pokrajine. Srečanje je seveda potekalo v strogi tajnosti, saj so se udeleženci zbrali na soškem bregu, kot da so na poletnem kopanju. To je bil zametek kasnejšega odbora OF.

Septembra 1941 je prišlo do prvega stika goriških organiziranih mladincev z Antonom Veluščkom - Matevžem. Sestanek so sklicali na Sveti Gori - Skalnici, torej zunaj mesta, da ne bi večje število povabljenih aktivistov vzbujalo pozornosti. Neposredno po sestanku je Veluščka prišla obveščevalna postaja, ki pa ni vedela, koga ima v rokah. Čez nekaj dni je bil spet prost. Njegovo življenje se je v času nemške zasedbe tragično končalo v Rižarni.

Naloge, ki so jih udeleženci svetogorskega sestanka prevzeli, so se nanašale na zbiranje denarnih in drugih sredstev za potrebe ilegalnega dela ter na širjenje ustne in pisne propagande med Slovenci v mestu in neposrednem predmestju. Najpomembnejša pa je bila odločitev o usta-

ZAČETKI IN RAZMAH OSVOBODILNEGA GIBANJA V GORICI

Kvart, osnovna enota OF v Gorici

novitvi odborov Osvobodilne fronte v samem mestnem središču in v bližnjih krajih. Posledica sprejetih sklepov je bila, da so v decembru ustanovili v mestu petčlanski odbor OF, ki si je zadal nalogo za razne propagandne dejavnosti, zbiranje sredstev, povezovanje ljudi in širjenje mreže dejavnih somišljenikov.

Posebej je bilo treba zbirati po podstrešjih in kletih že pozabljeno orožje, zraven pa hrano, denar in tehnični material za propagandne potrebe - matrice, papir, črnilo. Politično delo je predvidevalo predvsem prepričevanje zaupnih oseb, zlasti mlajših, ki še niso bile vključene v OF, so pa lahko pomagale z informacijami in denarnimi prispevki. V ta krog se je vključil tudi marsikateri Italijan oziroma Furlan (podpisani sem samo v zadnjem letu prejel v proučevanje dva doslej nepoznana vojna dnevnika neke Italijanke in nekega Furlana, oba vključena v OF in nato v operativne enote).

Zbirališče opreme in hrane je bilo na Humu v Brdih, denarna sredstva so se stekala v Vrtojbo, informacije in drobna oprema pa v gostilno Pri Pavlinu na glavni cesti proti Soči in Pevmi. V samem mestu je podobna zbirna točka bila v Dornikovi mizarški delavnici in v hiši na Livadi, kjer je bil v kleti bunker. Na začetku ilegale je bunker služil kot skladišče, kasneje pa je zaradi primerne lokacije in dobre kamufla-

Na fotografijah od zgoraj navzdol: Gostilna Pri Pavlinu Na Vialu v Gorici, od vsega začetka zbirna točka pripadnikov OF; Zaledne enote OF so oskrbovale partizane s hrano in vodo; Skupina gabrske mladine, organizirane v SKOJ; Prisega partizanske brigade na zborovanju.

že spremenil prvotni namen in postal skričališče skupinic, ki so prihajale v mesto izvajati posebne naloge. Tam sta imela svoj »kabinet« Anton Velušček in Tomo Brejc, kasnejši bataljonski komandant na Primorskem. O tem piše v spominih tudi Dušan Pirjevec - Ahac, med vojno podpolkovnik in odredni politkomisar.

Leta 1942 je prišlo do pomembne prelomnice v mestni organizacijski strukturi osvobodilnega gibanja. Strukturo odborov in poverjenikov je bilo treba razširiti in razčleniti. Glavni odbor OF je ocenil, da je najbolje, če mesto razdeli na štiri enote - kvarte. Ti so zaobjemali homogene mestne predele in so se imensko ločili po straneh neba.

Severni kvart je obsegal severni del mesta od Gradu do Travnika, zadnji del Korza, Placuto in Livado do Soče in do Severne železniške postaje. Vzhodni kvart je vključeval Raštel, predel okrog Ulice Alviano, Podturn in Sv. Ano preko redko naseljenega območja do Mirna. V Južnem kvartu je bilo sedanje mestno središče s Korzom, mimo Južne železniške postaje do Rojca in čez do Štandreža. V Zahodnem

kvartu je bilo območje okrog Verdijevega korza, drevoreda do mostu čez Sočo in Stražce. Ta porazdelitev je prišla do polne veljave ob koncu leta 1943 po kapitulaciji Italije.

Kvart je postal člen strukture OF, ki je bila ozemeljsko razčlenjena na Pokrajinski, Okrožni in Okrajni odbor. Kvart je bil del Okrajnega odbora in je bil razdeljen na ulične odbore. Ti so obsegali eno

ulico, če je bila dolga, ali več skupaj, če so bile manjšega obsega. Aktivisti so se zaradi varnosti praviloma vedno zbirali v krajih, ki so imeli dva izhoda. Znane so zbirne točke v Križni ulici, v Ulici Alviano, v mlinu v Štmavru ...

Poleg skrivnega zbiranja raznega materiala so člani Osvobodilne fronte izvajali v mestu tudi redne akcije: trosili so letake, pisali gesla po zidovih, zlasti ob značilnejših obletnicah. Poleg več ali manj rutinskega dela so včasih opravili kakšno bolj tvegano dejanje: onesposobili so na primer električno centralo na Severni železniški postaji.

Vsekakor je Severni kvart bil najmočnejša mestna organizirana enota in je to ostal ves čas borbe. Vzrok za to smemo iskati v dejstvu, da je v tem predelu vedno živelo razmeroma največ Slovencev. Prav preko Severnega kvarta je potekala glavna žila povezovanja med Vipavsko dolino in notranjo Slovenijo na eni ter mestom in delom Furlanije na drugi strani. Iz Slovenije je prihajalo propagandno gradivo (časopisi, letaki), iz mesta pa je odhajalo tehnično gradivo in sanitetni material. Vse je potovalo v glavnem na kolesih razen večjih kosov tehnike, ki je potovala na vozovih ali celo na kamionih. Znano je, da je tudi tiskarski stroj za partizansko tiskarno na Ogalcah pri Vojskem nad dolino Kanomlje potoval iz Milana skozi Gorico na Trnovsko planoto. Najbolje so takšne naloge opravljali najmanj sumljivi ljudje, tisti, ki so jih policaji osebno poznali; še najbolje so se izkazala dekleta.

Kljub konspiraciji in dejstvu, da na Goriškem skorajda ni bilo izdajstva, se je od časa do časa dogodilo, da so policijske oblasti zajele manjše ali večje skupine aktivistov, simpatizerjev in tudi članov KPS. Pravzaprav na začetku konspiracija ni bila brezhibna zaradi neizkušenosti kadrov in tudi zato, ker se je med seboj poznalo mnogo mladincev, niso še uvedli sistema trojk in so se shajali v večjih skupinah. Ko je fašistični sosed ovadil Slovence, ko so kar z ulice odpeljali koga, ki je bil le sumljiv, čeprav ni bil član ožjih organizacijskih jeder, je pa poznal povezave, se je z mučenjem sprožila verižna reakcija.

Do večjega zajetja z aretacijami je prišlo jeseni leta 1942, ko je italijanska policija zaprla okrog 120 oseb. Septembra so zaprli tudi pisatelja Franca Bevka, zdravnika Lamberta Mermoljo, odvetnika Karla Podgornika, obrtnika Mirka in Jožka Pavlina ... Bevka in Mermoljo, kasnejša zelo vplivna voditelja OF, so izpustili, zadržali pa so veliko skupino mladincev, ki so ostali več mesecev v preiskovalnem zaporu. Februarja 1943 so jih premestili v Rim, kjer bi jim moralo soditi zloglasno Posebno sodišče za varnost države. Do sodne obravnave ni prišlo, ker so se zaradi birokratskih zapletov zadeve zavlekle do jeseni 1943. Avgusta 1943 so jih premestili v Trst, od koder so jih porazdelili v razne druge zapore: Arezzo, Trento, Perugia. Ob polomu Italije so se vrnili domov in velika večina se je vključila v narodnoosvobodilno vojno. Nekateri so odšli v borbene enote, dru-

gi/e so ostali/e v mestu in predmestju. Kadrovske so se izpopolnjevali na raznih tečajih in nato prevzemali vloge tajnikov in poverjenikov. Nekateri/e so odšli tudi v partijsko šolo v Cerkno, kjer so doživeli znani in tragični nemški vdor.

Kako je bilo v Gorici v času nemške zasedbe pa sodi v nadaljnjo zgodbo, ki ni bila še povsemenovito opisana.

Aldo Rupel

MANUEL FIGHELI - Po diplomi iz harmonike dopolnil še študij klavirja

Neutrudni poliinstrumentalist: dve diplomi v dveh letih

Minilo je samo eno leto, odkar je Manuel Figheli diplomiral iz harmonike v razredu prof. Aleksandra Ipavca; vsestransko angažiran glasbenik pa že praznuje novo diplomu, tokrat iz klavirja kot učenec razreda prof. Paole Chiabudini. Izpit je opravil na videmskem konservatoriju po letu intenzivnega študija:

Ko sem julija 2010 diplomiral iz harmonike, sem takoj pomislil, da bi lahko zapečatil še študij klavirja z vpisom na trienij konservatorija. Takrat je zgledalo namreč, da se bodo morali učenci privatnih glasbenih šol že od jesenskega izpitnega roka odpovedati možnosti diplomiranja kot zunanji kandidati. Februarja pa sem v tajništvu izvedel, da je bila sprememba na inštitucionalnem nivoju še zamrznjena. Takoj sem se odločil za intenzivno pripravo in leto dni po diplomi iz harmonike sem dosegel še diplomu osmega letnika iz klavirja. Manjkalo je še zadnji korak in časa ni bilo veliko glede na prehodno dobo, ki jo doživlja glasbeno šolstvo. Tako sem v par mesecih zelo intenzivnega dela pripravil še zaključni izpit in ga uspešno podal jeseni. To seveda pomeni, da sem se učil 12 ur na dan.

Klavir in harmonika: različni vtisi, zvočna svetova, repertoarji...

Pri klavirju imam vsaj tristo let izvirne literature na razpolago, harmonika pa je razmeroma zelo mlad instrument. Iz programskega vidika ni dvomov, da klavir nudi neprimerljivo obširnejšo izbiro. Ne morem pa odgovoriti na vprašanje, če

se počutim bolj harmonikar ali pianist; gre za različne občutke in potenciale. Všeč mi je katera koli glasbena zvrst in jo z veseljem igram z oboima inštrumentoma..

Dvojna diploma je bolj investicija v poklic ali osebno zadoščenje?

Gre pretežno za osebno zadoščenje, saj bi mi bilo žal, ko bi pustil delo nedokončano. Vpis v trienij bi zahteval ogromnega časa, kar bi se težko

usklajevalo z delom. Imeti dve diplomi pa mi daje večje gotovosti na delovnem mestu.

Že nekaj let poučuješ na Glasbeni matici. Seveda ne moremo zahtevati od tvojih učencev izjemnega, vsestranskega angažmaja, ki te zaznamuje. Kaj pa pogrešaš ali te navdušuje v njihovem pristopu k glasbenemu udejstvovanju?

Poučevati v Benečiji, Kanalski dolini in v Gorici je postalo v določenem trenutku nemogoče, zato sem moral opustiti razred v Špetru. Na Kanalsko dolino sem na poseben način navezan zaradi zelo konstruktivnega delovnega okolja, za katerega ima velike zasluge vodja šole Rudi Bartaloth, in aktivne prisotnosti staršev učencev, ki skrbno sledijo razvoju študija, kar mi daje možnost, da lažje uresničujem svoje načrte. Vsako leto gre kdo od učencev na tekmovanje, na revije, na srečanja s šolami.

Diplomiral si tudi iz muzikologije v Gorici in si sledil tečaju za glasbene producete v Milanu. Kako se obrestujeta ti dve dodatni specializaciji?

Obrestovalo se je na primer, ko sem izdal cd in knjigo „Tako so peli“ o tradicijah Kanalske doline. Svoje znanje uporabljam tudi pri realizaciji posebnih projektov, koncertov, ker imam večji zalog informacij.

Imaš v mislih še dodatne diplome?

Zdaj bi želel samo koncertirati in to na kateremkoli področju. V pripravi je snemanje cd-ja s skupino The original Klezmer Ensemble. Načrtov je kot vedno veliko.

Glasbena matica je postala članica Zveze slovenskih glasbenih šol

Zveza slovenskih glasbenih šol je sprejela Glasbeno matico med svoje člane. Organizacijo sestavlja šestinpetdeset slovenskih glasbenih šol javnega in privatnega značaja, ki izobražujejo učence in dijakke na osnovni in srednji stopnji. Zavzema se za izboljševanje učnih in delovnih pogojev glasbenih šol, za uveljavljanje glasbenega izobraževanja v državi in za medsebojno povezovanje šol, organizira vsakoletna regijska tekmovanja in sodeluje pri pripravi in izvedbi državnih tekmovanj mladih slovenskih glasbenikov in baletnih plesalcev. Ravnatelj Bogdan Kralj se je veliko potrudil za ta dosežek in je posebno zadovoljen, da se bodo za Glasbeno matico lahko odprle nove perspektive dela in razvoja:

Za našo šolo je bila vključitev zelo pomembna. Za včlanjene šole je sogovornik Ministrstvo za šolstvo, kar daje vsaki pobudi drugačno težo. Vložili smo prošnjo, ki je bila sprejeta soglasno. V zadnjih letih smo utrdili sodelovanje z različnimi glasbenimi šolami, kar je pripomoglo k temu, da so nas v Sloveniji spoznali in lažje sprejeli v Zvezo, z veliko podporo s strani predsednika ZSGŠ in ravnatelja glasbene šole Domžale Antona Savnika. Na plenarnem srečanju v Ormožu sem predstavil šolo in njeno delovanje, ki je ustrezalo potrebnim standardom; pri končni odločitvi pa je bilo bistvenega pomena, da smo letos zaradi sprememb šolske reforme uvedli slovenske učne in izpitne programe.

Katere bodo prve, vidne prednosti?

Zdaj, ko smo polnopravno vključeni v Zvezo, bomo na tekočem z vsemi izobraževalnimi pobudami, novostmi, dogodki in izpopolnjevalnimi tečaji. Prepričan sem, da bomo kot člani ZSGŠ imeli vsesplošno večjo podporo in da je članstvo prvi korak do zaželenega inštitucionalnega priznanja naše ustanove.

17. DECEMBRA V LUTERANSKI CERKVI V TRSTU

Parada zvezd slovenskega zborovstva ob 20-letnici MEPZ Jacobus Gallus

Mešani zbor Jacobus Gallus bo čez nekaj dni, slovesno praznoval svoj dvajseti rojstni dan, a si je že privoščil poseben dar in sicer zlato priznanje na 5. tekmovanju primorskih pevskih zborov in glasbenih skupin v Postojni. Žirijo tekmovanja, ki ga prirejajo Zveza pevskih zborov Primorske, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti in Občina Postojna, so sestavljali Andraž Hauptman, Andreja Martinjak in Matej Penko.

Tekmovanja so se udeležili VoS Elum - Postojna, MoPZ Pivka, MePZ Frančišek Borgija-Sedej - Števerjan, MePZ Jacobus Gallus - Trst, APZ Univerze na Primorskem, DePZ Krasje – Trebče, MePZ Postojna, Komorni zbor Ipavska - Vipava, MePZ Stanko Premrl – Podnanos in VoS Chorus '97 - Miren. Nagrade so podelili v soboto, 26. novembra v Kulturnem domu Postojna, kjer je največje število priznanj prejel Komorni zbor Ipavska. Za njim je v A kategoriji prejel srebrno plaketo APZ Univerze na Primorskem, bronasto (v sklopu zlatega priznanja) s 85,3 točkami pa mešani zbor Jacobus Gallus. Zborovodja Marko Sancin je prejel še priznanje za najboljši izbor programa, ki so ga sestavljale skladbe Schütz, Mendelssohn, Quaggiata in Lebiča.

Po izjemnem uspehu se pevci zbora Gallus, s še večjim elanom pripravljajo na praznovanje 20-letnice delovanja, ki bo na dan in v kraju prvega nastopa zbora: 17. decembra ob 20.30 v Luteranski cerkvi v Trstu. MePZ Jacobus Gallus je leta 1991 ustanovil Stojan Kuret, ki ga je vodil do leta 1993. Sestavljali so ga pevci, ki so sodelovali pri projektu Gallusovo zvočno bogastvo ob 400-letnici skladateljeve smrti. Od tedaj zbor predstavlja in vrednoti slovensko glasbeno kulturo na Tržaškem in v tej usmeritvi sledi zgledu istomienskega predhodnika, MePZ Jacobus Gallus, ki ga je do leta 1974 vodil priznani skladatelj in zborovodja Ubald Vrabec. Vodstvo zbora je po Stojanu Kuretu prevzel Janko Ban, od 2004 do 2008 ga je vodil Matjaž Šček, od septembra 2008 pa zbor vodi Marko Sancin.

Za praznovanje okrogle obletnice si je zbor zamislil poseben koncert, pri katerem bodo sodelovali vsi dosedanj, že omenjeni dirigenti: Stojan Kuret, Janko Ban, Matjaž Šček in Marko Sancin. Vsak bo zboru dirigiral pri izvedbi skladbe, ki je na poseben način zaznamovala repertoar v času delovanja vsakega od povabljenih zborovodij. Med koncertom bo potekala podelitev Gallusovih značk.

GLASBENA MATICA TRST
ŠOLA MARIJ KOGOJ
Ulica Montorsino 2
tel. 040-418605 fax 040-44182
www.glasbenamatica.com
e-mail: trst@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA GORICA
Korzo Verdi 51
tel. 0481-531508 fax:0481-548018
e-mail: gorica@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA ŠPETER
Ulica Alpe Adria 69
tel/fax. 0432 727332
e-mail: speter@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA KANALSKA DOLINA
ŠOLA TOMAŽ HOLMAR, UKVE
ul. Pontebbana 28
tel./fax +39 0428-60266
e-mail: info@planika.it

Povodni mož: vampir Edward 19. stoletja

V Gorici so se pričele vaje za izvirni muzikal Povodni mož, ki ga bodo učenci šole, premierno predstavili na koncu letošnjega šolskega leta. Avtorja novega goriškega projekta sta profesorja Ambra Cossutta in Franko Reja, ki bosta na osnovi Prešernove znamenite balade ustvarila predstavo z glasbo, petjem, plesom in recitacijo. Delo bo zaobjelo učence različnih starosti iz vseh oddelkov šole, saj partitura predvideva glaslovo, violino, violončelo, flauto, kitaro, harmoniko, električno kitaro, ksilofon, glockenspiel, bobne in klavir štiriročno. Cossuttova je našla v pesnitvi veliko spodbud za eklektično glasbeno ustvarjanje, ki sega od klasičnega navdih do moderne glasbe, hkrati pa je zasledila veliko skupnih točk s tem, kar fascinira tudi najstnike našega stoletja: »Povodni mož je kot nadnaravno bitje v sedanjem času lahko zelo aktualen predvsem za mladino – pomislimo na svetovno uspešnico Twilight, kjer prav tako nadnaravno bitje (vampir) osvoji preprosto dekle. Tudi v tem primeru gre za zelo napeto zgodbo.«

PREMIERA - KOT PO TRADICIJI 7. DECEMBRA, NA DAN SV. AMBROŽA

Mozartov Don Giovanni bleščeče odpira sezono milanske Scale

Orkester bo vodil dirigent Daniel Barenboim, v nosilnih vlogah Anna Netrebko in Peter Mattei

Skrivnostna, zapeljiva, metafizična fascinacija opere Don Giovanni bo 7. decembra, po tradiciji na dan svetega Ambroža, odprla operno sezono milanskega gledališča Alla Scala. Pričakovanja opernih navdušencev in reflektorji medijev iz vsega sveta se bodo v sredo prižgali nad najbolj bleščečo, mondeno premiero opernega sveta, zagotovo ob običajnih protestih in v vrtiljaku razkošnih večernih toalet.

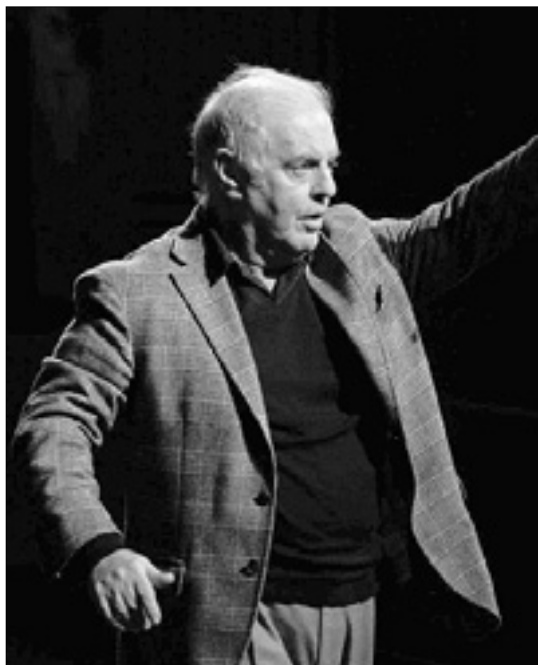
Otvoritev v znamenju Mozartove znamenite opere po genialnem Da Pontejevem libretu je vabljiva za širšo publiko, ob nedvomni prikupnosti poljudne izbire pa predstavlja izziv večplastnih vsebin, past mnogih primerjav, zahtevo po globoki, izvirni in aktualni režijski analizi. Pred pultom bo odgovornost glasbene izvedbe nosil pred kratkim imenovani glasbeni vodja gledališča Alla Scala, ugledni dirigent Daniel Barenboim.

Zvezdniški lesk bo odseval iz odrskih desk, kjer bo blestela verjetno največja operna diva današnjega časa, sopranistka Anna Netrebko, katere prisotnost v vlogi Donne Anne nekoliko zasenči v pozornosti medijev ostale člane prestižne zasedbe. Don Giovanni bo švedski baritonist Peter Mattei, s katerim se bo v drugi zasedbi alterniral uveljavljen interpret Mozartove glasbe Ildemaro Arias. On bo v nekaterih ponovitvah pel tudi v vlogi Leporella; v prvi zasedbi pa je ključni lik služabnika zanesljivo zaupan basbaritonistu Brynu Terfelu. Basovske vznemirljive tone Komturja, ki povleče nepopravljivega zapeljivca v pekel, bo odpel Južnokorejec Kwangchul Youn. Tenorist Giuseppe Filianoti pa bo v alternaciji delil vlogo skrbnega Anninega zaročenca Ottavia z Johnom Osbornom. Zaljubljena Elvira (edina ženska, s katero se Giovanni poroči in preživi tri dni, kar je za njegovo sentimentalno nestabilnost precej pomembno obdobje) bo Barbara Frittoli, ki je oktobra pela v isti vlogi v newyorškem opernem gledališču Metropolitan v produkciji, pri kateri je Mattei pel v naslovni vlogi. Novoporočenca, ki ju vihar zapeljivčevega večstranskega čara za las ne loči, bosta sopranistka Anna Prohaska in slovaški basist Štefan Kocán.

Novinarji in mladi si bodo ogledali novo uprizoritev že danes, po uveljavljeni in zelo posrečeni tradiciji odprte generalke. Posebna navada (vsaj v odnosu do tako pričakovanega dogodka) je nekoliko presenetljiva režiserja Roberta Carsena, ki je pohvalil zamisel v zvezi z vabilom gledalcem »under 30«, katerim je predstava namenjena, hkrati pa je prisiljen zaupati v diskretnost prisotnih novinarjev, saj se je v teh dneh zelo trudil, da bi njegovo delo ostalo presenečenje do slovesne premiere.

V sredo pa si bo premiero lahko ogledalo v živo število gledalcev, ki je veliko večje od zmogljivosti milanskega gledališča. Tudi letos bodo razne kinodvorane predvajale namreč odmevno predstavo; od 18. ure dalje se bodo avtoritetam in srečnim lastnikom dragocenih (in dragih) premierskih vstopnic, virtualno pridružili gledalci kinodvoran v Italiji, devetnajstih evropskih državah, Združenih državah Amerike in Mehiki. V naši deželi bo pri pobudi sodelovala samo kinodvorana Space Cinema v Pradamanu. Emocije prvega ogleda produkcije pa bodo dostopne tudi tistim, ki bodo ostali na udobnem domačem kavču, saj bodo premiero predvajali v živo na televizijski digitalni postaji RAI 5, po radiu pa s strokovnimi komentarji na RAI 3. Kdor pa ne bi nadomestil najbolj sugestivnega ogleda iz gledališke dvorane, se bo lahko udeležil ene od nadaljnjih ponovitev na odru milanske Scale, ki se bodo nadaljevale do 14. januarja.

Foto: Brescia/Amisano-Fotografski arhiv gledališča Alla Scala

Daniel Barenboim

Anna Netrebko

Peter Mattei

REŽISER OPERE JE PRODORNI KANADSKI UMETNIK ROBERT CARSEN

»Energija odnosov je usmerjena v protagonista
On je kot sonce: sproža gibanje vseh, ki ga obdajajo«

Režiser Robert Carsen bi se v pričakovanju najpomembnejšega stika s publiko najraje izognil soočanju s predstavniki medijev, da bi zaščitil svoje delo pred radovednostjo, ki bi z nezaželenimi vnaprejšnjimi informacijami razvrednotila napovedana »presenečenja«, kot tudi pred napačnimi interpretacijami koncepta, o katerem bi uprizoritev spregovorila bolje od besed. Predpremiersko srečanje z novinarji pa je bilo obvezna dolžnost in je kljub režiserjevemu otepanju ponudilo ključ branja nove produkcije, ki se bo osredotočila na osrednjo vlogo naslovnega lika in na le delno dojemljivo kompleksnost njegovih eksistencialnih vsebin.

Prodoren kanadski umetnik, ki spada danes v olimp najbolj uveljavljenih opernih režiserjev v svetovnem merilu, je bil do danes prisoten v repertoarjih milanske Scale s šestimi uprizoritvami, od katerih sta dve (vključno z letošnjo) izvirni produkciji. Režiser se načelno izogne ponovnemu obravnavanju iste opere in se je tudi v tem primeru, prvič v svoji karieri soočil z Mozartovim Don Giovannijem. Prvič je sodeloval tudi z dirigentom Barenboimom, ki ga je označil kot odprto osebo z velikim smislom za gledališče, ki »posluša z očmi in gleda z ušesi«. Odlično pevsko ekipo je pohvalil zaradi vokalnih in igralskih sposobnosti, ki jih je vsak od pevcev izrazil na zelo osebni način in z različnimi energijami, kar je tudi v skladu z željami Mozarta in Da Ponteja. Scene je podpisal Michael Levine, s katerim režiser nadaljuje že dvajsetletno sodelovanje, kostume pa Brigitte Reiffenstuel. Uprizoritveni koncept, ki ga je ustvarjalna delovna ekipa izoblikovala v prejšnjih mesecih, je v trenutku stika z odrom in izvajalci na vajah razkril še nove razsežnosti in dejansko »srečanje« z opero je še globlje privabilo režiserja v labirint te mojstrovine: »Zavest, da moramo obravnavati veličastno glasbo in verjetno najboljši libreto v zgodovini operne glasbe, nam kljub neštetim strokovnim sredstvom ne pomaga veliko pri razumevanju izjemno močne sporočilnosti in učinkovitosti njune združitve. Zato moramo počastiti to skrivnost in se vsaj delno odpovedati poskusu definitivne obrazložitve in razumevanja.«

Nekateri režiserji upoštevajo bolj stereotipne erotične namige,

drugi metafizični podtekst, pripovedujejo zgodbo te »igrive drame« ali jo postavijo v simbolično razsežnost; zadnji dan v življenju legendarnega literarnega zapeljivca pa zaradi neustavljivega, neustrašnega in hkrati iz moralnega vidika uporno ponosnega drsenja v smrt odene identiteto naslovnega lika v skrivnost: »On je drugačen, kot nam sam pojasnjuje v prvem dejanju, ko reče Donni Anni »Chi son io tu non saprai« in resnično ne bomo nikoli dognali njegove prave identitete. Don Giovanni je oseba, ki dopolnjuje druge osebe; njegova prisotnost jih označuje. O tem priča tudi sklepni concertato, ki ga mnogi dirigenti in režiserji zaradi navidezne neskladnosti igrivega finala z dramatično smrtjo protagonista črtajo; v naši uprizoritvi pa ga bomo ohranili, ker odraža odsotnost moralnega ocenjevanja in predstavlja Mozartov pogled s totalno osamljenostjo likov ob Giovannijevi odsotnosti: Donna Anna si vzame čas za razmišljanje, njen zaročenec Ottavio je itak odtrgan od čustvenega dogajanja, Elvira gre v samostan, Leporello pa bo moral poiskati novega gospodarja in vemo, da se bo po taki izkušnji, težko prilagodil kateremukoli drugemu, običajnemu gospodu.

Ostali Da Pontejevi libreti so

Režiser Rober Carsen

protagonista. On je kot sonce: sproža gibanje vseh, ki ga obdajajo. Tudi stilno je opera svojevrstna; v klasični zasnovi najdemo odseve prihajajoče romantike, sledi italijanske commedie dell'arte v moderni mešanici, ki jo avtor poudarja in s katero smo se skušali poigrati tudi v uprizoritvi.«

Skupinska fotografija nastopajočih

družbene komedije z jasno določenimi socialnimi konteksti in medsebojnimi odnosi med liki, v tem primeru pa tega ni, ker se med seboj nezdružljivi liki znajdejo v skupnih situacijah. Energija odnosov pa ostaja nespremenjena in je usmerjena v

obupani, nepopolni, predvsem ker ne znajo biti pošteni do samih sebe in priznati svoje nagone, občutke, neizrečene želje. Kdor stopi v stik z njim in njegovo miselno svobodo, želi obnovljati trenutek in občutke, kar pomeni, da smo vsi odgovorni za lastna hrepenenja in da bi se morali spoznati in sprejeti z večjo lucidnostjo in poštenostjo. Vsi pa se bojimo nečesa, predvsem smrti, s katero se ne utegnemo soočiti in raje gojimo iluzijo, da bi lahko živeli večno. Don Giovanni pa ne pozna strahu. Njegovo zgodbo uokvirjata umor Komturja in njegova lastna smrt, ki bi jo težko obravnavali kot kazen (izvirni naslov dela je »kaznovani razuzdanec«) zaradi odsotnosti sistema verskih vrednot, ki ga njegov lik odraža. Religiozni element je na svoj način prisoten; on verjame v neko božansko energijo, verjetno pa ne verjame v božji red. Kljub temu pa ni negativen lik, kar potrjuje tako glasba kot libreto, in je privlačen zaradi načina mišljenja in občutka svobode, ki je njegova najbolj atraktivna plat. V svojem neutešljivem hrepenenju ni niti muhast, ker ima vedno razlog za svoja dejanja. Razumel je, da je življenje igra, on pa nima pravil, samo zavest neizogibnega konca. On nima posebnih problemov, z razliko od vseh ostalih oseb, ki jih imajo zaradi njega, in je zaradi tega pomembno, da se ne poslužuje posebnih arij za izražanje svojih občutkov. Je center opere in je hkrati tisti, ki najmanj poje. Iz glasbenega vidika je Giovanni čista energija, siloviti vrtnec življenjske moči, ki ga ta opera poveličuje.«

Kako se bo režiserjevo razmišljanje prelilo v odsko govorico, bomo odkrili v sredo. Največja Carsenova želja pa je, da bi opera posredovala vsaj del svoje globoke sporočilnosti: »Ob jasnem pripovedovanju zgodbe sem želel ohraniti njeno metafizično naravo. Dejanje ne opredeljuje namreč razsežnosti konkretnega dogodka. Lahko ponudim svoje branje, nasprotna oznaka pa bo ravno tako sprejemljiva in to me fasciniira. Upam, da se bo publika spomnila te uprizoritve zaradi visokega nivoja obravnavanja kompleksnih vsebin; skušali smo se približati ambiciji po metafizični razsežnosti.

Rossana Paliaga

NOGOMET - V Milanu

Udinese zasluženo premagal tudi Inter

Inter - Udinese 1:0 (0:0)
Strelec: Isla v 73. min.
Inter (4-4-2): Julio Cesar 7, Zanetti 6, Ranocchia 5, Samuel 5, Chivu 5 (od 80. Stankovi ), Faraoni 6.5 (od 64. Zarate 5), Cambiasso 5.5, Thiago Motta 5.5, Alvarez 5 (od 46. Nagatomo 5), Milito 4.5, Pazzini 4.5.

Udinese (3-5-2): Handanovi  6, Benatia 6, Danilo 6.5, Ferronetti 6, Basta 6, Isla 7, Pinzi 5.5, Asamoah 5.5, Armero 6.5, Torje 6 (od 62. Floro Flores 6.5), Di Natale 6.5 (od 90. Ekstrand).

MILAN - Skoraj neustavljivi Udinese je s prestižno zmago v Milanu na vrhu lestvice dohitel Milan, oba sicer lahko danes prehiteli Juventus. Govoriti o podvigu je težko, kajti zdajšnji Inter je le bleda senca nekdanje ekipe. Udinese je bil Milan anom ves čas vsaj enakovreden, zagotovo je bil nevarnejši, saj je bil slovenski vratar videmskega moštva Samir Handanovi  sinoči praktično brez dela. Prvi polčas je minil v znamenju dolgočasne igre, tri pol priložnosti pa si je priigral Udinese, Inter pa v bistvu nobene.

V drugem polčasu je moštvo trenerja Ranierija skušala pritisniti, posledica tega pa je bila, da se je izpostavil vedno nevarnim protinapadom Udineseja. Gostje so nekaj takih protinapadov sicer najprej dokaj nerodno napravili, naposled pa je Isla le premagal Julia Cesarja. Nekaj minut zatem bi lahko Di Natale po enajstmetrovki (Zanetti je bil zaradi prekrška izključen) spravil zmago na varnem, a je njegov strel z bele točke v kot odbil Julio Cesar. Igralce Udineseja je tedaj zajela panika, Inter pa se je podal v napad. Pazzini je padel v kazenskem prostoru in sodnik je pokazal na belo točko,  prav je počasen posnetek razkril, da dodelitev najstrožje kazni ni bila upravičena, kar je tako razjezilo Ferronettija, da je prejel najprej rumen, nato pa  e rdeč karton. K sreči za goste pa je Pazziniju med strelom spodrsnilo in žoga je svojo pot končala daleč na vratnico. Inter ni obupal, zadnjo priložnost za izenačenje pa je zamudil Stankovi . Kakorkoli, Udinese je na San Siru zmagal povsem zasluženo - to je priznal tudi trener Interja Ranieri - in  e naprej lahko sanja o visoki končni uvrstitvi.

»Biti na vrhu je čudovito. Pridno nabiramo točke. Naše društvo, naša dežela, pa sta posebne vrste. Smo zadovoljni, ne pa evfori ni,« je dejal trener Udineseja Guidolin.

V drugi tekmi večera je Napoli nadigral pepelko Lecce, ki je zdr al vsega 25 minut.

Napoli - Lecce 4:2 (3:0)
Strelci: Lavezzi v 26., Cavani v 3., Dzemali v 41., Muriel (L) v 54., Cavani v 82. in Corvia (L) v 94. min.

SMUČANJE Presenetil je  vicar Viletta

BEAVER CREEK - Zmagovalec uvodnega superveleslaloma v Lake Louisu Norvežan Akel Lund Svin al je bil  e na robu druge letošnje superveleslalomске zmage in 16. v karieri, ko je kot strela z jasnega po elitni sedmerici z visoko startno številko 30 udaril 25-letni  vicar Sandro Viletta, ki je bil doslej v superveleslalomu najvi  e sedmi, v veleslalomu pa četrti. Svindal je vodstvo obdržal tudi po nastopu švicarskega veterana Didiera Cucheja, ki je lani mali kristalni globus osvojil v smuka kem in superveleslalomskem se tevkku, ter Feuzja, ki se je Svindalu približal na šest stotink sekunde. A napada Villete ni ubranil.  vicarski dan je dopolnil Beat Feuz (+0,26) s tretjim mestom. Slovenci v Beaver Creeku znova niso imeli svojega dne. Do cilja je prismo al le Andrej Križaj (+2,99) in bil šele 49. Andrej Jerman je zaradi poškodbe kolena na petkovem smuku  e predčasno odpotoval v domovino, kjer bo jutri opravil pregled z magnetno resonanco. Med prvih deset ni niti Italijanov.

ŽENSKI SMUK - 1. Lindsey Vonn (ZDA); 2. Marie Marchand Arvier (Fra) +1,68; 3. Elisabeth G rgl (Avt) +1,91; 7. Elena Fanchini (Ita) +2,10; 17. Maruša Ferer (Slo) +2,67, 21. Tina Maze (Slo) +3,07.

ROKOMET - Trst tesno premagal Teramo

Zmago ujeli po zelo napetem finiu

Pall. Trieste - Teramo 25:24 (11:11)
Pall. Trieste: Modru an (15 obramb), Zaro; Carpanese 1, Nadoh 9 (3), Visintin 3, Leone, Di Nardo, Siroti  4, Pernic, Anici, Radojković 5 (2), Oveglia 1, Čermelj 2, Dapiran. Trener: Bozzola.

Teramo: M. Di Marcello (10), Di Giandomenico; Vaccaro 7, Leodori, Raupenas 7, P. Di Marcello, A. Di Marcello, Arduini, Barbuti, Br i  2, Dordevi  8, Di Gianbattista. Trener: Fonti.

Tržačani so si po spodrsljaju v Pressanu takoj opomogli in proti Teramu po hudem boju prišli do novih treh točk. Pri domačih ni bilo veterana Marca Lo Duce, ki je pred nekaj dnevi prestal operacijo kolena, in tudi Anici je zaradi težav z gle njem igral le nekaj minut. Po izenačenih uvodnih minutah je pobudo prevzel Teramo, točneje dvojica Vaccaro-Raupenas, ki sta dosegla vseh prvih osem golov gostov. Verjetno je bil ključni trenutek tekme 17. minuta igre. Andrea Di Marcello je takrat dosegel deveti gol za goste, ki so s tem povečali prednost na štiri gole razlike (5:9), nekaj sekund potem pa so se domači znašli s kar dvema igralcema manj. Teramo bi lahko pobegnil, a razigral se je Modru an, ki je s serijo vrhunskih obramb reševal svoje. Ob tem je tujec Raupenas preveč "soliral" in streljal iz neizdelanih položajev. Tržačani so obratno začeli zadevati (odločilen je bil Siroti  s tremi za-

A-LIGA

IZIDI: Genoa - Milan 0:2 (igrana v petek), Inter - Udinese 0:1, Napoli - Lecce 4:2									
Milan	13	8	3	2	29:14	27			
Udinese	13	8	3	2	16:6	27			
Juventus	12	7	5	0	22:10	26			
Lazio	12	6	4	2	16:9	22			
Napoli	13	5	5	3	21:13	20			
Palermo	12	6	1	5	16:15	19			
Roma	12	5	2	5	15:14	17			
Catania	12	4	5	3	14:18	17			
Genoa	12	4	3	5	14:16	15			
Parma	12	5	0	7	15:20	15			
Chievo	12	4	3	5	10:16	15			
Inter	12	4	2	6	14:18	14			
Siena	12	3	5	4	14:11	14			
Atalanta	12	5	5	2	16:15	14			
Cagliari	12	3	5	4	11:13	14			
Fiorentina	12	3	4	5	19:11	13			
Bologna	12	3	2	7	10:18	11			
Novara	12	2	4	6	14:21	10			
Cesena	12	2	3	7	6:13	9			
Lecce	13	2	2	9	11:23	8			

DANES ob 12.30 Catania - Cagliari, ob 15. uri Bologna - Siena, Chievo - Atalanta, Fiorentina - Roma, Juventus - Cesena, ob 20.45 Parma - Palermo. **JUTRI** ob 20.45 Lazio - Novara.

Re ilna bilka so lahko Japonci

TOKIO - V predzadnjem krogu svetovnega pokala so italijanski odbojkarji s 3:0 (25:22, 26:24, 25:22) premagali Japonsko in se na tretjem mestu izenačili z Brazilijo, ki je s 3:2 premagala Poljsko. Italija se bo na OI v Londonu uvrstila le,  e v zadnjem krogu s 3:0 premaga Iran, hkrati pa mora Brazilija izgubiti najmanj set proti Japonski. Poljska in Rusija sta si nasstop na olimpijskih igrah  e zagotovili.

»Azzurre« je poraz Poljske  okiral, saj je proti Brazilcem  e izgubljala z 2:0, kljub temu so imeli nato dovolj moči, da so gladko odpravili Japonce. Točke za Italijo: Savani 7, Fei 11, Travica 4, Zaytsev 6, Mastrangelo 8, Lasko 13, Parodi 7.

Velik podvig Pittina

LILLEHAMMER - Mladi nordijski kombinatorec iz Karnije Alessandro Pittin je v tretji etapi svetovnega pokala v Lillehammerju dosegel drugo mesto, kar je njegov najbol i rezultat doslej. Po skokih je bil šele 28., na 10-kilometrski tekaški preizkušnji pa je Nemcu Tinu Edelmannu nadoknadil kar 1,18 minute zaostanka. Pittina je premagal le Norvežan Haavard Klemetsen, a le za dve desetiniski sekunde! Pittin je na OI v Vancouveru 2010 osvojil bronasto odličje.

Argentinci  e v igri

Sevilla - Argentinska teniška reprezentanca je dobila igro dvojic proti Španiji v finalu Davisovega pokala v Seville in izid v zmagah znižala na 1:2. Argentinska naveza David Nalbandian/Eduardo Schwank je premagala domačo kombinacijo Feliciano Lopez/Fernando Verdasco s 6:4, 6:2 in 6:3.

Damjan na 10. mestu

LILLEHAMMER - Avstrijec Andreas Kofler (279,3 točke; 105,0/98,0 m) je zmagovalec tekme svetovnega pokala smučarjev skakalcev v Lillehammerju. Drugi je bil Nemec Richard Freitag (273,3; 95,5/103,5), tretji pa Poljak Kamil Stoch (249,6; 90,0/96,0). Slovenec Jernej Damjan je bil deseti (233,7; 97,5/82,5).

Zmanjkala luč

PADOVA - Tekmo B-lige med Padovo in Torino niso odigrali do konca, ker je v 31. minuti drugega polčasa, ko je Padova vodila z 1:0, po štirih vmesnih prekinitvah dokončno odpovedala razsvetljavi! Ostali izidi: Albinoleffe - Nocerina 2:2, Crotone - Sassuolo 1:1, Empoli - Ascoli 3:2, Juve Stabia - Gubbio 1:0, Livorno - Verona 0:2, Modena - Vicenza 0:3, Pescara - Grosseto 1:2, Reggina - Sampdoria 0:0, Varese - Brescia 2:2.

NOGOMET - Triestina danes na Roccu proti Trapaniju

Do zmage brez ... obrambe

Trener Galderisi ima v zadnji vrsti štete igralce - Pozor na protinapad gostov

S  etimi igralci v obrambi a s prepričanjem, da lahko tretjič zapored zmagajo. Tako so se pri Triestini pripravljali na današnjo tekmo proti Trapaniju (na Roccu s pričetkom ob 14.30). Zmaga v Piacenzi je namreč pustila tudi negativne posledice. Po kovala sta se Thomassen in Rossetti, medtem ko je Gissi kaznovan. Tem igralcem treba dodati še tiste, ki  e nekaj časa manjkajo (npr. Tombesi) in rezultat je jasen: zlasti v obrambi trener Galderisi nima manevrskega prostora. Prav zaradi tega danes ne bo potrdil postavitve iz Piacenze s tremi srednjimi branilci. Brez Gissija in Thomassena namreč enostavno nima dovolj primernih igralcev. Limi bo stal ob strani le Izzo, medtem ko bosta D'Ambrosio in Pezzi krila pa-

sova. Nekaj sprememb bo tudi na ostalih predelih igrišča, a veliko manjših. Potrjena je dvojica Princivalli-Allegretti, medtem ko bo za edinim napadalcem Godeasom igrala trojica pol pic Curiale-Pinares-Galasso. Slednji bo nadomeščal poškodovanega Rossettija (zanj se je leto 2011 s športnega vidika  e zaključilo).

Trapani ima na lestvici štiri točke več od Tržačanov in varovanci trenerja Roberta Boscaglie imajo sila podobne rezultate tako pred domačim občinstvom kot v gosteh, kjer so v sedmih tekmah  e trikrat slavili in dosegli 11 golov. Naj dodamo, da si bosta danes stala nasproti prvi in tretji najbol i napad lige. Steber moštva je izkušeni Giacomo Tedesco (ne-

kdanji kapetan Reggine tudi v A-ligi), medtem ko ekipa v glavnem sestavljajo mlajši igralci. Pozor zlasti na hitre protinapade, ki so bili doslej, kot dobro vemo, težko prebavljivi za dokaj počasno obrambo Triestine. A ravno obramba, ki ni prejela golov v zadnjih dveh krogih, je naredila v teh tednih največji napredek. Bomo videli,  e se bodo Lima in soigralci znova izkazali. Gotovo bi bila zmaga na današnji tekmi bistvenega pomena, saj bi se nato Triestina bolj sproščeno podala na gostovanje v La Spezio proti ekipi, ki je bila pred prvenstvom glavni kandidat za napredovanje, a je doslej, nekako kot Triestina, razočarala. (I.F.)

BERETTI - Triestina - Montichiari 1:1.

JADRANJE - SP olimpijskih razredov v Avstraliji

Sivitz Košuta in Farneti od jutri v boj z visokimi cilji

Tehnični direktor zveze FIV ju je pohvalil - Tudi slovenski jadralci za vozovnice za London 2012

Med treningom razreda 470 na regatnem polju v Perthu

Od jutri gre zares! V kraju Fremantle pri Perthu v Avstraliji se bo za jadralca JK Čupa Simona Sivitzja Košuto in Jaša Farnetija pričelo člansko svetovno prvenstvo olimpijskih razredov, kjer bodo za moški razred 470 podelili 19 vozovnic za nastop na olimpijskih igrah v Londonu prihodnje leto. Čupina posadka je z italijansko olimpijsko ekipo, ki jo za razred 470 sestavljata olimpijska kandidata Zandonà-Zucchetti in olimpijski kandidatki Conti-Micol, na drugi konec sveta odpotovala že 21. novembra, da bi spoznala krajevne jadralne razmere. Opravili so sedem treningov z jadralci drugih držav, včeraj so jadrili zjutraj in popoldne. Angleži so namreč organizirali krajše regate, katerih se je udeležila večina posadk 470. Ob tem pa je italijanska ekipa vadila še na hitrosti. Danes si bodo privoščili počitek, saj so na programu meritve opreme za jutrišnje prve regate. Simon in Jaš bosta tekmovala do prihodnje nedelje, z dnevom odmora v četrtek.

Jadralne razmere so v preteklih dneh bile različne: od šibkega do močnega vetra, jadralci pa so spoznali tudi tipični avstralski veter, ki mu pravijo Doctor. To je močan termični veter (od 11 do 30 vozlov), dokaj konstanten, ki piha z jugozahoda in prinaša značilen kratek val. Zaradi visokih temperatur, ki dosežejo tudi 35 stopinj Celzija, napovedu-

jejo za prihodnji teden šibek veter, kar je za naša jadralca boljše, saj je njihova jadrnica bolj konkurenčna v lahkem vetru. Na svojo jadrnico, s katero nista jadrjala dva meseca, sta se spet privadila. Povedala pa sta, da ne bo lahko doseči zastavljeni cilj - uvrstitev v zlato skupino, skratka v svetovno elito. »Vsi so trenirani in zelo dobri. Midva se vsekakor čutiva pripravljena, saj sva letos veliko trenirala tudi z Zandonajem in Zucchettijem, ki si morata na tem prvenstvu izboriti normo za nastop na olimpijskih igrah. Mislim, da bo mesto, ki ga bova zasedla, realno, če seveda ne bo neprijetnih in nepredvidenih dogodkov vmes. Upava, da bova jadrjala čim boljše. Vsekakor sva motivirana,« je dejal flokist Jaš. Njun trener Matjaž Antonaz, ki fanta spremlja od doma, meni, da lahko presenetita, saj bosta neobremenjena. Čupino posadko, ki jo je italijanska jadralna zveza izbrala kot sparring partner za moško olimpijsko posadko 470 Zandonà-Zucchetti, je pohvalil tudi tehnični direktor zveze Paolo Ghione, ki je olimpijsko ekip spremljal na pripravah v Cagliariu in je z njo odletel v Perth. Za spletno televizijo Saily TV je povedal, da sta bila Simon in Jaš na pripravah zelo solidna in predstavljata up za jadralno bodočnost Italije.

Svetovno prvenstvo so slavnostno odprli v petek, ko so se udeleženci vkrcali na ladjo v Fremantlu, ki jih je po reki pe-

ljala do Perth. Povorka je nato peš krenila proti centru mesta, kjer so uradno odprli prvenstvo. Zastavonoša italijanske reprezentance je bila olimpijska podprvkinja v windsurfu Alessandra Sensini. Poleg treh posadk 470 bodo na prvenstvu zastopali italijanske barve še Linares, Fanciulli, Tartaglioni v razredu windsurf ženske, Esposito in Badiglione v razredu windsurf moški, Baldassari in Poggi v moškem razredu finn, Tita-Sibello v moškem razredu 49er, Negri-Voltolini v moškem razredu star ter Regolo, Marrai in Gallo v moškem razredu laser standard. Italijanska ekipa v Perthu se lahko po naša kar s štirimi Tržačani. Poleg zamejcev Simona in Jaša sta s Trsta doma tudi Francesca Clapcich, ki se bo borila za nastop na olimpijskih igrah v razredu laser radial ter Giovanna Micol, ki jadra v razredu 470 z Giulio Conti.

V Perthu bodo seveda plapolale tudi slovenske zastave. Enajst jadralcev se bo na sedmih jadrnicah borilo za vozovnico za London 2012. V razredu finn bosta tekmovala Žbogar in Vinčec, v razredu 470 moška posadka Mikulin-Prinčič in ženska posadka Mrak-Černe, v razredu laser standard pa Hmeljak in Domjan. Za žensko posadko razreda Elliott 6, ki jo sestavljajo Dekleva Paoli, Kerševan in Koter, pa se je prvenstvo že začelo včeraj z dvoboji.

Andreja Farneti

NOGOMET - 3. amaterska liga

Mladost se je morala zadovoljiti s točko

Mladost - Lucinico 1:1 (0:0)

Strelec: Mauro Peric v 91. minuti
Izključen: Martin Bagon.

Mladost: Feresin, Caramuta (Bensa), Zorzin (Kobal), M. Peric, D. Peric, A. Pauluzzi (Vitturelli), Ferletič, Bagon, Skarabot (M. Pauluzzi), Russo, Vizintin (D'Onorio de Meo). Trener: Valentinuzzi.

Mladost se je proti mlajšim nasprotnikom, ki zasedajo spodnji del lestvice, morala zadovoljiti samo s točko: »Želeli smo doseči kaj več, a kaj, ko smo tokrat igrali neprepričljivo,« je po tekmi povedal spremljevalec ekipe Ezio Bressan. Mladost si je točko priigrala šele v sodnikovem podaljšku, ko je vratarja Lucinica premagal Daniele Peric po podaji brata Maura.

Mladost je srečanje sicer začela

dobro, a je diktirala ritem samo v prvih dvajsetih minutah, ko je Vizintin tudi zadel prečko. V nadaljevanju pa so se doberdobski nogometaši prilagodili nasprotnikom, tako da je bilo stanje na igrišču izenačeno. Tako razmerje sil se je nadaljevalo tudi v drugem polčasu, dokler niso nasprotniki v 65. minuti zadeli – po prostem strelu je bil napadalec Ločnika uspešen z glavo. Pred koncem srečanja je Mladost le strnila vrste in v zadnjih minutah spet prevladala na igrišču in tudi dosegla edini včerajšnji gol. Od 60. minute je sicer igrala v desetih, saj je bil Bagon v eni minuti dvakrat kaznovan in je moral zato zapustiti zelenico.

V 14. krogu bo Mladost igrala na gostovanju pri CGS.

NOGOMET - Deželno prvenstvo mladincev

Padali dež in goli

Na repenskem igrišču sta ekipi kar desetkrat potegnili žogo z mreže, gladko pa je zmagala Vesna

Na mokrem igrišču deset zadetkov

KROMA

Kras - Vesna 3:7 (1:5)

Strelci: Improta, De Pasquale, Bubnich, Kerpan, Madotto, Caselli, Marianović 2.

Vesna: M. Vidoni, A. Vidoni, Brass (Marianović), Žerjal, Terzon. Viviani (Zudek), Kerpan, Madotto, Improta, De Pasquale (Hoffer), Bubnich (Stancich). Trener De Castro

Kras: Carli, Krizman, Bianco, Paolich (Bolognani), Cinque, Ridolfi, Caselli, Vesnaver, Furlan, Bovino (Nikolovski), Curelli. Trener Cinque

Z včerajšnjim derbijem sta se repenski Kras in kriška Vesna poslovila od prvega dela deželnega mladinskega prvenstva. Derbi se je zaključil s povsem zasluženim zmago Vesne, ki je že v prvem polčasu vodila s štirimi goli razlike. Krasu, ki pa je sicer začel dobro, ni šlo preveč od rok. V prvih minutah je kar dvakrat zgrešil stoo odstotno priložnost za gol. Toda gostje so takoj prevzeli pobudo in v svoje roke in se svojega prvega gola veselili že v šestnajsti minuti, ko je napadalec Improta, zunaj kazenskega prostora, natančno streljal v vrata. Vesna se je nato razigrala in dobesedno vsake štiri minute zatresla nasprotnikovo mrežo.

IZJAVE TRENERJEV

Trener Krasa Cinque: »Ekipo sestavljajo predvsem mlajši, neizkušeni igralci, ki se morajo še marsikaj naučiti. Prepričan sem, da bomo v drugem delu

Odbornik Edera na obisku pri KK Adria

Tržaški odbornik za šport Emiliano Edera je v petek obiskal športno-kulturni center v Lonjerju in se s tamkajšnjimi odborniki Zadruga Lonjer-Katinara in Kolesarskega kluba Adria seznanil s peštrnim športnim in kulturnim utripom v vasi. Ogledal si je telovadnico in druge prostore centra in poslušal razlage o dejavnostih, ki v njem potekajo na športnem in kulturnem področju. Samo v telovadnici vadi 22 različnih skupin. Edera je priznal, da ni vedel, da imajo v Lonjerju tako lep center in da v njem poteka tako razvejena dejavnost v korist vaške skupnosti, bližnjih šol in tudi drugih organizacij in društev s Tržaškega. Govor je bil tudi o mednarodni kolesarski dirki za Trofejo ZSSDI, ki jo KK Adria prireja vsako le-

to marca. Za razliko od drugih inštitucij je bil doslej odnos Občine do te pomembne tekme vedno dokaj macehovski, Edera pa je obljubil, da ji bodo odslej namenili primernejšo težo. Srečanja v Lonjerju se je udeležil tudi predsednik ZSSDI Jure Kufersin.

NABREŽINA

Šola-šport: Po vadbi tudi sklepna tekma

Ta teden se je na plastični stezi v Nabrežini s tekmo sklenil letošnji projekt Šola šport, ki ga že vrsto let prireja smučarska kluba Sci Club 70 in SK Devin ob finančni podpori Občine Devin Nabrežina, tržaške pokrajinske uprave, Zadrugne kraške banke, Občine Zgonik, dežele FJK preko nabrežinskega Didaktičnega ravnateljstva ter letos tudi društva Pineta del Carso Onlus. Projekt je namenjen učencem drugih in tretjih razredov italijanskih in slovenskih osnovnih šol, ki imajo v šolskem urniku namesto telovadbe dve uri tedenskih smučarskih tečajev in se ga je letos udeležilo več kot 180 otrok, med katerimi je 81 slovenskih učencev šol Josip Jučič iz Devina, Stanko Gruden iz Šempolaja, Virgil Šček iz Nabrežine ter Kokoravec-1.maj iz Zgonika.

V četrtek sta bili na vrsti jutranja in popoldanska tekma, v lepem vremenu in v jutranjih urah z obilno slano, ki je prekrila plastično progoto, da se je zdela zasnežena. Na progi, ki meri 109 m, je 50 m višinske razlike in 33 % naklona, je bilo postavljenih 7 veleslalomskih vrat in skoraj vsi učenci so pokazali viden napredek, predvsem začetniki, ki so 6. oktobra prvič spoznali smučarsko tehniko in celotno opremo. Tekmi je spremljala skupina staršev, ki so navijali za svoje otroke, po časomerilskih pregledih sta najboljša časa dosegla v jutranjih urah Marko Doljak (Kokoravec-1.maj) in Maja Grilanc (Jurčič), v popoldanskih urah pa Luka Vremec (S.Gruden) in Caterina Sinigoi (Šček).

Sklepno slovesno nagrajevanje bo v ponedeljek 12.decembra ob 14.30 v sklopu pobude »Božič z nami«, ki jo prireja Občina Devin Nabrežina.

DRŽAVNA MOŠKA B2-LIGA - Na težkem gostovanju tudi precej smole

Prata prehud zalogaj za igralce Sloge Tabor

Prata - Sloga Tabor **Televita: 3:0 (25:20, 25:19, 25:17)**

Sloga Tabor Televita: Cettolo 11, Jerončič 0, Kante 17, Ambroz Peterlin 3, Slavec 4, Veljak 4, Privileggi (libero), Cernuta, Nigido 2, Matevž Peterlin, Vatovac 1. Trener Lucio Battisti

Da bodo Slogaši pred zelo zahtevno nalogo, je bilo jasno že pred začetkom tekme, saj bi lahko upali na uspeh le v primeru, da bi zaigrali na višku. Prata je odlična ekipa, po lanskem izpadu so spet kupili B ligo, poleg tega pa še tri odlične igralce: korektorja Mora (pred leti je igral tudi v Trstu z Adriavolleyem) in napadalca Mattiuzza in Delčeva, ki je resnično poln igralec, saj odlično servira, sprejema, brani in napada, skratka os, okoli katere se vrtila vsa ekipa. S temi igralci je Prata je prav gotovo eden od kandidatov za napredovanje.

Sloga Tabor na tej tekmi res ni imela sreče: med ogrevanjem si je lažje poškodoval mišico libero Privileggi, trener pa zanj ni imel menjave, saj Matevž Peterlin še ne sme igrati zaradi težav s hrbtom. Za nameček je Gregor Jerončič ves zadnji set odsedel na klopi, ker je začutil bolečine v tetivi. Če k temu dodamo, da niti Vatovac še ni popolnoma nared, je jasno, zakaj se je tekma zaključila po samih treh setih in z visoko razliko v točkah.

Sloga Tabor Televita je stik z domačini obdržala le v prvem setu, v katerem so se naši igralci skoraj enakovredno kosali z domačini. Odličnim servisom in napadom so se upirali do druge polovice seta, izvedli so tudi nekaj dobrih kombinacij v napadu, Prata pa se nikoli ni pustila presenetiti in je set spravila pod streho. Od tedaj je domačinom šlo vse še lažje od rok: Slogi Tabor so začenjale pometati moči, niso bili več reaktivni, popustili so tudi v sprejemu sicer odličnih servisov domačinov in se niso mogli več »pobratiti«, tudi zato, ker je bil predvsem Delčev vedno na mestu in je večkrat kar sam reševal vsako težjo situacijo.

Če je že moralo priti do takega spleta okoliščin, je vsekakor bolje, da se je to zgodilo proti ekipi, ki je vsekakor boljša od naše. Zdaj imajo Slogaši teden časa, da si opomorejo, pozdravijo poškodbe in se tako pripravijo na nedeljsko tekmo, ko jim bo v goste prišel Paese: to bo tekma, na kateri mora naša ekipa seveda ciljati na osvojitve točk!

Ostali izidi: Padova - Trentino 3:0, Sisley - Loreggia 3:0, Sarmeola - Castelfranco 3:2, Argentario - Bibione 3:0. Danes: Mestre - Chioggia, Paese - Montebelluna.

Napad Davida Cettola (arhivski posnetek)

KROMA

MOŠKA C-LIGA - V Trstu je Olympia premagala tudi CUS

Najmlajša najboljša

Lep nastop Vogriča in Čavdka - Sloga in Val klonila pred močnejšima, čeprav nista igrala slabo

Skupina B
Cus - Olympia 1:3 (25:23, 17:25, 20:25, 18:25)Olympia: Hlede 9, Terčič 13, Komjanc 25, Vogrič 7, Pavlovič 12, M. Persoglia 6, Čavdek (L), Sanzin 0, S. Persoglia 1, Vizin 0, Polesel. Trener: Zoran Jerončič
Goriški Olympii se vse bolj nasmeha uvrstitev v skupino za napredovanje. Na gostovanju v Trstu pri do danes najbližjem zasledovalcu so namreč Hlede in soigralci zasluženoma osvojili tri točke in si tako priigrali pomembno prednost. Srečanje so sicer boljše začeli domačini, ki so po zaslugi dobrega sprejema in urejene igre v prvem setu stalno vodili, Olympia pa je igrala nekoliko negotovo in je nerodno zapravila tudi nekatere lažje žoge. Cus je že vodil tudi 20:14, vendar se naši odbojkarji niso predali in so počasi nižali svoj zaostanek, do preobrata pa vendarle ni prišlo. V drugem setu je Olympia s svojim servisom končno spravila v težave domače odbojkarje, ki so postali vse bolj živčni in so začeli tudi več grešiti, tako da so poraz v tem nizu delno omilili le proti koncu, saj je prednost Goričanov znašala že enajst

točk (22:11). Najbolj borbena in napeta sta bila zadnja dva niza, v katerih je bilo tudi več dolgih akcij, ki pa jih je na koncu vedno osvojila Olympia, ki je bila tudi s psihološkega vidika gotovo boljša od Cusa. Domačini so na začetku tretjega seta sicer povedli, saj so dobro servirali in uspešno napadali s centra, Olympia pa jim ni dovolila, da se oddalijo, in je prvič povedla pri rezultatu 11:10 z dvema zaporednima asoma kapetana Hledeja. V drugem delu niza so Goričani svojo prednost še povečali, v končnici dosegli tudi nekaj pomembnih blokov, set pa sklenili z asom. S točko na servisu je Olympia začela tudi zadnji set, v katerem je nato v prvem delu več grešila, a je bila Cusu vseeno tik za petami. Odločilno prednost pa si je priigrala po 10. točki, ko je zelo dobro igrala v obrambi, na mreži pa se je ob Komjancu razigral še mladi Peter Vogrič. Cus se ni hotel predati in se je naši ekipi približal na same tri točke zaostanka (20:17), Olympia pa je ohranila hladno kri in nato zadnje tri točke dosegla z uspešnimi servisi.

Po srečanju je bil trener goriške ekipe Zoran Jerončič zelo zadovoljen z nastopom svojih varovancev: »Razen v prvem setu smo igrali zelo dobro. Na splošno je bila tekma lepa, za uspeh pa moram pohvaliti celotno ekipo. Med posamezniki pa si posebno pohvalo tokrat zaslužita najmlajša člana, libero Štefan Čavdek, ki je bil v sprejemu zelo zanesljiv, v obrambi pa je polovil nekaj res težkih žog, v zadnjem nizu pa je na mreži odlično zaigral Peter Vogrič. Glede na njuno starost, bi rekel, da sta igrala res fenomenalno.« (T.G.)

Sloga – Ferro Alluminio 0:3 (21:25, 17:25, 22:25)

Sloga: Dussich 5, Fermo 1, Kante 7, Romano 9, Rožac 9, Žerjal 3, Fiorelli (libero), Antoni 2, Devetak 2. Trener Ivan Peterlin

Slogaši so v tekmi proti daleč najboljši ekipi v tej skupini po pričakovanjih izgubili, a smo kljub temu z nastopom naših odbojkarjev lahko zadovoljni. Poznalo se je, da so zaigrali bolj sproščeno kot

1. MOŠKA DIVIZIJA Naš prapor osvojil derbi proti Slogi

Naš prapor - Sloga 3:0 (25:10, 28:26, 25:19)

Naš Prapor: Bajt 4, Feri 7, Culot 5, Simeoni 7, Fajt 10, Juretić 3, Kos (L), Prinčič 0, Devetak 0, Braione 8, Valentinčič 1, Gabrielcig 1. Trener Leghissa.

Sloga: Antoni 7, Cettolo 3, Danjel Guštin 2, Marko Guštin 5, Milič 2, Sosič 6, Trento 5. Trener Ivan Peterlin

Mlada ekipa Sloge je igrala zelo nekonstantno. V prvem setu je imela težave v sprejemu servisa, kar je pogojevalo tudi njihov napad. Najbolj zanimiv je bil drugi set. Položaj na igrišču se je spremenil, saj so začeli grešiti tudi brici. Mladi slogasi so to izkoristili. Uredili so sprejem ter začeli igrati bolj borbeno. Dosegli so tudi prednost 20:13. V tej fazi je trener Bricev Leghissa zamenjal postavbo ter na igrišče poslal Braioneja, Devetaka ter Ferija. Menjava se je obrestovala, saj so nadoknadili zaostanek. V končnici seta se je vnel boj za vsako žogo, a na koncu so bili boljši gostitelji.

Zadnji niz je bil spet bolj trdnost v rokah igralcev Našega praporja. Podajac Bajt je bolj pazljivo vodil ekipo. Brici so takoj povedli za nekaj točk ter prednotz obdržali do konca. V tem setu je na igrišče stopil tudi Gabrielcig, ki je dobro opravil svojo vlogo na centru.

na zadnjih srečanjih, saj je bilo jasno, da je tekma »nemogoča« in da je nasprotnik pač boljši.

Ferro Alluminio, ki je sicer nastopil nekoliko okrnjen, je izrazilo napadalna ekipa, v kateri izstopa Nikola Ivanović, ki je bil tudi tokrat na mreži skorajda neustavljiv. Tržačani gradijo svojo igro tudi na zelo močnem začetnem udarcu, ki je velikokrat onemogočil našim fantom, da bi odigrali napadalne kombinacije na mreži. S tem so jih tudi prisilili v predvidljivo igro, ki proti tako kvalitetnemu nasprotniku seveda ni mogla biti dovolj.

Velja pa pripomniti, da se Slogaši po daljšem obdobju bolj slabe in »raztrgane« igre pobirajo, izboljšujejo svojo učinkovitost na bloku in so s prikazanim nastopom včeraj kar zadovoljni.

Ostali izidi: Volley Club - Basiliano 3:1-

Skupina A
VBU - Val Imsa 3:1 (24:26, 25:20, 25:22, 28:26)

Val: Ombrato 17, Šfiligoj, Lavrenčič 6, D. Nanut 2, Vidotto 19, Farfoglia 1, Plesničar (L), Masi 4, S. Faganel 6, Palmieri, Fedrigo n.v. Trener: Berzacola.

Val Imsa ostaja po prvem krogu povratnega dela še pri eni zmagi. Drugovršeni VBU je upravičeno favorit in pokazal boljšo uigranost. »Nisem zadovoljen,« je po vnovičnem porazu povedal Robert Makuc. »Še vedno ne uspeemo pokazati homogene igre, saj prevečkrat povsem popustimo in prvi napaki sledi še niz drugih. Sicer pa: če bi igrali tako proti drugim tekmece, bi lahko imeli zdaj več točk.«

Igra Vala je bila torej nekoliko boljša. Predvsem v prvem nizu sta si bili ekipi enakovredni, s tem da je Val povedel na začetku in rahlo prednost obdržal do konca. Obrestovala se je tudi zamenjava Šfiligoja, ki ga je nadomestil včeraj bolj razpoložen Stefano Faganel. V drugem in tretjem nizu pa je Val obakrat že vodil s 5 in tudi 6 točkami prednosti, a je vsakič povsem zastal, v hipu izgubil vodstvo in omogočil VBU-ju izenačenje in prevzem vodstva. V zadnjem setu je VBU že povedel s 4 točkami naskoka, pri 16. točki je Val izenačil. Do konca niza je bilo izenačeno, varovanci Berzacole so tudi imeli zaključno žogo, vendar je niso izkoristili. Kljub porazu je Makuc omenil dobro predstavbo Ombrata po seriji slabih nastopov, povsem neučinkovit pa je bil tokrat korektor Lavrenčič.

Ostala izida: San Vito - Fincantieri 2:3; Reana - Vivilvolley 1:3.

DEŽELNE ŽENSKÉ LIGE - Za združeni ekipi projekta Zalet

Ponesrečen krog

Royal Kennedy – Zalet C 3:1 (25:27, 25:17, 25:23, 25:8)

Zalet C: Balzano 7, Bukavec 17, Colarich 1, Crissani 2, Cvelbar 3, Štoka 5, Kapun (libero), Antognolli 0, Grgič 1, Pertot 0, Pestrin 3, Spangaro 6. Trener Martin Maver

Naša združena ekipa je včeraj doživela nekoliko nepričakovan spodrselj, saj je na gostovanju klonila proti domači ekipi, katero je v prvem delu prvenstva v Repnu premagala.

Tekma je bila dokaj atipična in polna preobratov: za naše barve se je slabo začelo, saj so domačinke takoj povedle s 6:0 in že z 20:13. Zaletovke so se v tem setu morale boriti ne samo proti svojim nasprotnicam, ampak tudi proti sodniku, ki jih je velikokrat res grobo oškodoval (v nadaljevanju je sicer njegovo sojenje postalo bolj »normalno«). Kljub vsemu niso obupale, z zelo zagrizeno igro jim je uspelo izenačiti pri izidu 24:24, nakar se je vnel ogorčen boj za vsako žogo, naše igralka pa so bile uspešnejše in so set povsem zasluženoma osvojile. Trener Maver je opravil celo vrsto menjav, tako da je bi ta delni uspeh res zasluga celotnega kolektiva.

Po tako dobri reakciji smo si seveda pričakovali, da bo pot naše ekipe lažja, a žal ni bilo tako.

V drugem setu je bila pobuda stalno v rokah domačink, katerim se je uspešno zoperstavljala pravzaprav le Sabrina Bukavec, ki je bila najuspešnejša napadalka Zaleta, medtem ko so ostale bile premalo prodorne, da bi lahko zmedle sicer odlično obrambo Kennedyja.

Tretji niz je bil do polovice povsem izenačen, nakar so se domačinke odlepile in visoko povedle. Zaletovke so skušale reagirati, vendar jim ni šlo preveč od rok, držala pa se jih je tudi smola, saj so se na primer vse dolge in borbene akcije zaključile v korist domačink. Ta neuspeh je naše igralka tako potrl, da niso v zadnjem nizu nudile več praktično nobenega odpora, kot jasno kaže tudi končni izid.

Ostali izidi: Vivilvolley - Sant'Andrea 3:2, Tarcento - S. Giovanni 3:0, Sacile - Talmassons 1:3.

ŽENSKA D-LIGA

Zalet D - Lignano 0:3 (19:25, 17:25, 19:25)

Zalet D: Spanio 8, Lisjak 0, Vodopivec 4, Versa 9, Starec 0, Zuzič 0, Spangaro (libero), Cassanelli, Micussi 4, Gantar 4, Cernich 0. Trener Berlot.

Igralke združene ekipe so doživele proti Lignano pekoč poraz, po katerem jih je direktni tek-

DRŽAVNA DIVIZIJA C - Na gostovanju v Cittadelli

Jadran Qubik od visokega vodstva do tesne zmage

Cittadella - Jadran Qubik Caffè 69:77 (16:23, 31:40, 42:63)

Jadran: Slavec 14 (1:4, 2:2, 3:6), Spigaglia 12 (4:4, 4:8, -), Ban 25 (13:15, 3:7, 2:4), D. Batich 8 (-, 4:5, 0:3), Franco 5 (0:2, 1:5, 1:3), Marusič 4 (-, 2:5, -), Malalan 9 (3:4, 3:5, -), M. Batich (-, 0:1, -), n.v. Floridan in Bernetič. Trener: Vatovec. SON: 22. Izgubljene žoge: 21, pridobljene žoge 18. Skoki v obrambi: 29, skoki v napadu: 5.

Cittadella: prosti meti 15:21, 2točki: 15:34, 3 točke: 8:32, izgubljene žoge: 17, pridobljene žoge 21. Skoki v obrambi: 24, skoki v napadu: 12.

»Tekma ni bila dopadljiva, važna pa je zmaga,« je po deveti zmagi Jadrana Qubik povedal pomožni trener Andrea Mura. Pot do zmage je bila tokrat za Jadran težja, ko bi lahko pričakovali: jadrancovi so namreč po tretji četrtini vodili že z 21 točkami naskoka, a so v zadnjih desetih minutah doživeli hladno prho. Cittadella je namreč v nekaj minutah izničila vso prednost in tudi izenačila (67:67). Na koncu so Ban in ostali le upravičili vlogo favoritov, obdržali mirno kri in si priigrali spet nekaj točk prednosti. »Pokazalo se je, da je treba proti

vsem ekipam vedno igrati do konca,« je še dodal Mura.

Jadran je vse do tretje četrtine z nizkim ritmom (ki je bolj prijal zadnjeuvrščeni Cittadelli kot pa združeni ekipi) upravljal prednost, ki pa ni presegla desetih točk. Nasprotniki so v tem delu obdržali stik izključno po zaslugi trojk. V prvem polčasu so jih dosegli kar 6 (od skupnih 8). Šele v tretji četrtini so jadrancovi z boljšo obrambo uspeli izvesti tudi vrsto protinapadov in si tako priigrati večjo prednost, ki je v 30. minuti predvsem po zaslugi Bana (na koncu 25 točk) in Slavca (14 točk) dosegla maksimalnih 21 točk. Ko pa je že kazalo, da bo Jadran brez težav vknjižil novo zmago, je Cittadella pokazala zobe. V samih treh minutah zadnje četrtine so gostitelji z delnim izidom 15:0 razpolovili vodstvo, s pressignom in agresivno igro so se približali na sami dve točki, tri minute pred koncem pa tudi izenačili (67:67). Takrat je celotno breme ekipe prevzel Spigaglia, ki je z 8 zaporednimi točkami vzpostavil vodstvo.

Ostali izidi: Codroipo - Latisana 57:33, Servolona - Cormons 82:57, Conegliano - Marghera 38:62, Limena - Oderzo 74:40.

V končnici je do nove zmage jadrancove vodil izkušeni Massimiliano Spigaglia

KROMA

DEŽELNA C-LIGA - Doma proti Tolmezzu

V zadnji sekundi prvi poraz Bora

*V pričakovanju Ardite je Breg nadigral San Vito - Trener Krašovec: »Na domačem igrišču se ne bojimo nobenega«***Bor Radenska – Tolmezzo 66:67 (16:18, 38:38, 50:50)**

Bor Radenska: Bole 7 (0:1, 2:4, 1:3), Madonia 8 (4:7, 2:10, 0:3), Crevatin 6 (1:2, 1:2, 1:1), Štokelj 2 (-, 1:1, 0:2), Burni 10 (-, 2:4, 2:7), Zanini 5 (3:6, 1:2, -), Sosič 12 (3:4, 3:8, 1:2), Fumarola 16 (1:3, 6:14, 1:3), Gallochio nv, Meden nv, Pertot nv, Devcich nv. Trener: Boban Popović. SON: 16; SKOKI: 41 (27 v obrambi, 14 v napadu).

Bor Radenska je v 11. krogu deželne C-lige doživel prvi prvenstveni poraz. Varovanci trenerja Popovića tokrat niso igrali kot običajno. Pogrešali smo zagrizeno igro v napadu in predvsem v obrambi, tako da je Tolmezzo ob zvoku sirene zaslužen slavil zmago. Res je tudi, da se je tokrat še kako poznala odsotnost poškodovanega Medna.

Že od vsega začetka je bilo jasno, da srečanje nikakor ne bo lahko. Plavi so s težavo prihajali do točk. Grešili so tudi iz izdelanih položajev, tako da so bili dejansko prisiljeni stalno zasledovati goste. V obrambi so občasno »zaspali« in to jih je drago stalo, saj je Tolmezzo prihajal do koša na zelo enostaven način. Poleg tega so bili tudi zelo nentanačni pri prostih metih (12:23 kar pomeni 52%), kar so na koncu drago plačali. Kot zgovorno kažejo že izidi posameznih četrtin, je bilo srečanje izenačeno in kljub napakam bi lahko Radenska v zadnji minuti srečanje tudi zmagala. Ob bučnem spodbujanju navijačev so gostitelji v zadnjih minutah izenačili, dvakrat bi lahko prednost utrdili, toda najprej Sosič, deset sekund pred koncem pa še Crevatin (pri izidu 66:65), sta zgrešila prosti met. V zadnjem napadu je organizator igre Francescatto celo zdrsnil, vsem je zastal dih, vendar mu je uspelo žogo podati pod koš, kjer je kapeitan Candotti ob zvoku sirene dosegel koš in Tolmezzu priigral zaslužen zmago.

Med posamezniki bi tokrat omenili Mirana Boleta, ki se je boril kot lev in dobro opravil svojo nalogo.

Breg - San Vito 88:45 (28:18, 47:30, 71:44)

Breg: Schillani 13 (-, 5:6, 1:3), Bozic 7 (4:6, 0:2, 1:2), Grimaldi 12 (1:4, 4:7, 1:4), Visciano 4 (-, 2:3, -), Ferfoggia K. 9 (1:1, 4:6, -), Giacomini 18 (2:2, 2:3, 4:4), Ferfoggia S. 9 (3:5, 3:5, -), Semec 5 (1:1, 2:5, -), Nadlišek 0 (0:2, -, -), Klarica 11 (-, 5:9, 1:2), Gregori n.v. Trener: Krašovec. SON: 23.

Kljub okrnjeni navijaški zasedbi (samo en boben, a odmeven), tudi tokrat Breg ni razočaral domačih gledalcev.

Že na začetku so varovanci trenerja

Elvis Klarica (Breg) je dosegel 11 točk in bil med boljšimi na igrišču

KROMA

UNDER 17 MOŠKI
Deželno prvenstvo
Bor Zadružna kraška banka – Don Bosco A 32:72 (13:12, 16:28, 23:40)

Bor: Pettenati 2, Mercovich, Mandić 4, Faïman 7, Buzzzi 1, Pernich, Sternad 13, Furlan, Bole 2, Skoko, Mattiassich 3, trenerja Dejan Faraglia in Fabio Sancin.

Proti močnejšemu in bolj izkušenemu tekmečku so borovci vzdržali le eno četrtino, nato pa jih je izdal jabolov napad. Po prvih desetih minutah so – napakam navkljub – gostitelji vodili za točko predvsem po zaslugi zelo čvrste obrambe. Pri pokrivanju nasprotnikov so se člani združene vrste Bora in Brega sicer v bistvu izkazali skozi vso tekmo, vendar v napadu so bili nerazpoloženi, zgrešili so ogromno tudi lahkih zaključkov. Na črn dan so naleteli zlasti glavni nosilci igre. Ob normalnem izkupičku doseženih točk bi namreč lahko varovanci trenerjev Faraglie in Sancina nudili gostom bistveno trši odpor.

D-LIGA

Po izenačeni igri poraz Kontovela

San Vito - Kontovel 69:61 (17:20,35:33, 51:49)

Kontovel: Škerl 10 (1:2, 3:3, 1:1), Paoletič 10 (4:6, 0:4, 2:4), Križamn (-, 0:3, 0:1), Gantar, Švab 4 (-, 2:5, 0:1), Lisjak 9 (1:3, 4:7, -), Šušteršič 14 (-, 7:16, 0:4), D. Zaccaria 12 (2:4, 5:12, -), Regent (-, 0:1, -), Hrovatin 2 (-, 1:2, 0:1), J. Zaccaria n.v. SON: 24, PON: Škerl v 33, Lisjak v 38. minuti. Trener: Brumen.

Po izenačeni tekmi je moral Kontovel priznati premoč drugouvrščenega San Vita. Predvsem številni neuspešni meti iz sicer izdelanih položajev so onemogočili, da bi kontovelci spremenili potek celotnega srečanja. Metali so 41 % (22:53), tako da je bil četrti zaporedni poraz neizbežen.

V začetku je San Vito s prevlado pod košem takoj povedel z 11:6 in tudi 15:8, v drugi polovici četrtine pa je Kontovel z delnim izidom 12:0 prevzel vodstvo 15:20. Prednost pa se je kaj kmalu razblinila, saj so domači igralci že v prvi minuti drugega dela izenačili (20:20). Kontovel je nato kar štirikrat zapored izgubil žogo v napadu; nezbranost je po treh minutah prekinil koš Švaba, s trojko Škerla pa so gostje še zadnjič povedli (22:26). San Vito je nato spet prevzel vodstvo, predvsem po zaslugi igre pod košem, nikakor pa si ni uspel prigrati višjega naskoka. V tretji četrtini so domači zadeli iz igre samo trikrat, Kontovel je bil le za vzorec boljši, tako da se razmerje sil ni spremenilo. Tržačani so dokončni naskok osmih točk povečali šele v zadnjih desetih minutah, saj je Kontovel povsem odpovedal v napadu (slab met, neprecizni so bili tudi pod košem; 7 točk iz igre), s consko obrambo pa ni uspel zaustaviti nasprotnikov: »Na koncu so bili nasprotniki prisrebnejši, tekma pa je bila vsekakor dopadljiva in izenačena,« je po tekmi povedal spremljevalec Jan Godnič.

Ostali izidi: Monfalcone - Goriziana 75:86, Mossa - Perteole 83:66, Basket 4 Trieste - Villesse 85:68.

Domači šport

DANES

Nedelja, 4. decembra 2011**KOŠARKA**

UNDER 17 DEŽELNI - 11.30 v Trstu, Istrska ulica: Don Bosco B - Dom

UNDER 15 DRŽAVNI - 11.30 v Pordenonu, Ul. Molinari: PN 2000 - Breg

UNDER 15 DEŽELNI - 11.00 v Nabrežini: Jadran A - Azzurra B; 11.00 v Gorici, na Rojcah: Goriziana - Jadran B

UNDER 13 - 10.00 v Trstu, Istrska ulica: Salesiani A - Sokol

ODBOJKA

MOŠKA D-LIGA - 11.00 v Gorici, Špacapan: Olympia under 17 - Volley club

UNDER 18 ŽENSKE - 11.00 na Proseku: Zalet - Breg

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Sovodnjah: Soča - Millenium

UNDER 14 ŽENSKE - 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: OMA - Kontovel B

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Manzanu: Manzanese - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Križu: Vesna - Tricesimo; 14.30 v Štandrežu: Juventina - Flaibano

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Krminu: Cormonese - Sovodnje; 14.30 v Trebčah: Primorec - Pro Gorizia

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Bazovici: Zarja - Fogliano Turriaco; 14.30 pri Briščikih, Ervatti: Primorje - Breg

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Dolini: Kras - Staranzano

NAJMLAJŠI - 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - San Vito al Torre; 10.30 v Podgori: Pro Gorizia - Juventina; 12.00 pri Domju: Fani Olimpia - Kras

HOKEJ NA ROLERJIH

DRŽAVNI POKAL - 18.00 na Opčinah: Polet Kwins - Buja

JUTRI

Ponedeljek, 5. decembra 2011**KOŠARKA**

PROMOCIJSKA LIGA - 20.30 v Gorici, Kulturni dom: Doma - TNTNBasketGo

UNDER 19ELITNI - 21.00 v Trstu, Ul. Forlanini: Servolona - Jadran ZKB

ODBOJKA

UNDER 18 MOŠKI - 19.30 v Pradamanu: Il Pozzo - Olympia Terpin

ŠPORTEL ŠK Kras o delovanju in odpovedi A1-lige

Zakaj nekatera društva kljub finančni krizi uspešno nastopajo v visokih ligah, pri drugih pa se tem morajo odpovedati? Voditelj Športela Malalan se bo o tem pogovarjal s predstavniki športnega krožka Kras, ki so se morali letos spet odpovedati najvišji A1-ligi. O tem in o delovanju zgornjega kluba bodo spregovorili predsednik Igor Milič, načelnica namiznoteniške sekcije Katja Milič in odgovorni za rekreacijo Eligio Kante.

Pred pogovorom bodo na vrsti še prispevki sodelavcev o minibasketu pri športni šoli Polet - Kontovel, odbojkarski tekmi med CUS-om in Olympio, o košarkarjih Brega in o nogometnem derbiju med Primorjem in Bregom. Oddaja je na sporedu ob 22.30 na TV Koper.

prej do novice

www.primorski.eu

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za zimovanje med božičnimi počitnicami od 26. do 29. decembra, v Forni di Sopra. Informacije: tel: 345- 40937332 (Rado Šuber).

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentaborska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljskih od 20.00 do 21.00 ure. Tel. Valentina 3405814566, www.skbrdina.org www.skbrdina.org.

SK DEVIN prireja poldnevne in celodnevne tečaje smučanja in deskanja za otroke in odrasle v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 14.januarja dalje. Predviden je avtobusni prevoz z odhodom iz Nabrežine. Informacije in vpisovanja na: info@skdevin.it ali pa na 335 8180449 (Erika)

SLOVENSKI PROGRAM
Na kanalu 103

20.25 Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda«
- Prijateljci s Havajev

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Film: Kratki stiki - režija Janez Lapajne, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.00 Aktualno: Quello che **6.30** Aktualno: UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.30** Dnevnik L.I.S. **9.35** Šport: Easy Driver **10.00** Aktualno: Linea verde Orizzonti **10.30** Aktualno: A Sua immagine, Prenos svete maše in Angelusa **12.20** Aktualno: Linea verde **13.30** Dnevnik, vremenska napoved in Focus **14.00** Variete: Domenica in - L'Arena **16.30** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Variete: Domenica in - Così' è la vita **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Kviz: Soliti ignoti (F. Frizzi) **21.30** Nan.: Tutti pazzi per amore 3 **23.35** Dnevnik - kratke vesti **23.40** Aktualno: Speciale Tg1 **0.45** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.10** Aktualno: Applausi

6.00 Nad.: Cuori rubati **6.30** Aktualno: A ruota libera **7.00** Risanke **10.15** Variete: Ragazzi c'è Voyager! **10.35** Variete: A come avventura **11.00** Šport: Numero Uno GP **11.30** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik, Tg2 Motori in vremenska napoved **13.45** Talk show: Quelli che il calcio (v. V. Cabello) **17.05** Dnevnik L.I.S. **17.10** Šport: Stadio Sprint **18.00** Šport: 90° Minuto **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 Sezione 2 **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **21.45** Nan.: Hawaii Five-0 **22.35** Šport: La Domenica Sportiva **0.30** Nočni dnevnik **1.20** Aktualno: Sorgente di vita

7.45 Nan.: La grande vallata **8.30** Film: La nave più scassata dell'esercito (kom., ZDA, '60, r. M. Mattoli, i. A. Fabrizi, A. Magnani) **10.05** Nan.: Doc Martin **10.55** Aktualno: TGR EstOvest **11.15** Aktualno: TGR Mediterraneo **11.40** Aktualno: TGR RegionEuropa **12.00** Dnevnik, deželni dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, rubrike **12.25** Aktualno: TeleCamere Salute **12.55** Prima della Prima **13.25** Rubrika: Passepartout **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Aktualno: In 1/2 h (v. L. Annunziata) **15.00** Dnevnik L.I.S. **15.05** Dok.: Alle falde del Klimangiaro **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob

20.10 Talk show: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Aktualno: Report **23.25** Dnevnik in deželni dnevnik **23.40** Variete: Lilit - In un mondo migliore **0.40** Nočni dnevnik **0.50** Aktualno: TeleCamere Salute **1.45** Aktualno: Fuori orario - Cose (mai) viste

7.05 Dnevnik **8.00** Dok.: Parco Nazionale del Gran Paradiso **8.25** Dok.: Wild China **9.30** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Melaverde **14.00** Aktualno: Life **14.55** Prometne informacije **15.30** Film: Il giorno più lungo (vojna, ZDA, '62, r. K. An-

nakin, i. A. Marton) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nan.: Tempesta d'amore

21.30 Film: Qualcosa di cui parlare (kom., ZDA, '95, r. L. Hallstrom, i. Julia Roberts) **23.45** Film: Oltre Rangoon (dram., V.B., '95, r. J. Boorman, i. P. Arquette) **1.35** Nočni dnevnik **2.00** Glasb.: Vintage Parade

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito **9.40** Dnevnik - kratke vesti **10.05** Nan.: Finalmente soli **10.30** Film: Una vita quasi perfetta (rom., ZDA, '02, r. S. Herek) **12.45** 13.40 Resnič. show: Grande Fratello 12 **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **14.00** Aktualno: Domenica cinque (v. F. Paniciucci, C. Brachino) **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 1.10 Show: Paperissima Sprint **21.30** Nan.: Distretto di polizia 11 **22.35** Nan.: Squadra antimafia Palermo oggi **23.45** Aktualno: Terra! **0.40** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.35** Film: Un eroe borghese (dram, It., '95, r.-i. M. Placido, i. F. Bentivoglio)

7.00 Aktualno: Superpartes **7.40** 10.55, 17.55 Risanke **10.25** Nan.: Power Rangers Samurai **11.50** Šport: Grand Prix **12.25** Dnevnik in vremenska napoved **13.00** Šport: Guida al campionato **14.00** Film: Merlino e l'apprendista stregone (fant., ZDA, '06, r. D. Wu) **17.35** Nan.: No Ordinary Family **18.30** Dnevnik in vremenska napoved

19.00 Film: Il giro del mondo in 80, giorni (kom., ZDA, '04, r. F. Coraci, i. J. Chan) **21.30** Nan.: A&F - Ale & Franz Show **22.30** Variete: Zelig Off **23.25** Nan.: Così fan tutte **0.20** Šport: Controcampo - Linea notte **1.45** Film: Roberto Succo (dram., Fr., '01, r. C. Kahn, i. S. Cassetti)

7.10 Variete: Musa Tv **7.30** Variete: L'età non conta (pon.) **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Variete: Mukko Pallino **9.30** Nad.: Maria Maria **11.00** Variete: Body show **11.30** Šport: Super Sea **11.55** 20.40 Rotocalco ADNKronos **12.15** Dok.: Borghi nel FVG **12.35** Dok.: Borgo Italia **13.05** Dok.: Agrisapori **13.35** Variete: Camper Magazine **14.00** Dok.: Piccola grande Italia **14.40** Glasb.: ...E oggi, tutti all'opera **14.45** Opera: Norma **17.15** Variete: Videomotori **17.30** Risanke **19.30** Variete: 80 nostalgia **20.00** Pagine e fotogrammi **20.20** Aktualno: Dai nostri archivi **21.00** Dnevnik **21.30** Film: And she was **23.00** Nedeljski dnevnik **23.30** Film: Giu-

be rosse (ZDA, '40, r. C. De Mille, i. G. Cooper)

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: m.o.d.a. **10.40** La7 Doc **11.15** Nan.: Diane, uno sbirro in famiglia **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: Ma anche no

17.10 Film: I due volti della vendetta (western, ZDA, '61, r.-i. Marlon Brando) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Nan.: L'ispettore Barnaby **23.30** Dnevnik **23.40** Film: Mona Lisa (dram., V.B., '86, r. N. Jordan, i. B. Hoskins)

6.40 Ozemlje na prepihu (pon.) **7.00** 9.10, 9.45, 18.40 Risanke **8.45** Ris. nan.: Palček David **9.25** Ris. nan.: Smrkci **10.15** Šport špas **10.50** Izvir(n)i **11.15** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja - odd. Tv Maribor **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Na zdravje! **15.10** Prvi in drugi **15.30** 1.10 Alpe-Donava-Jadran **16.00** Dok. serija: Onkraj obzorja **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Ugani, kdo pride na večerjo? **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **19.45** Volitive 2011 **22.00** Intervju: Sandi Čolnik **22.35** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **23.25** Ars 360 **23.40** Nan.: Maria Wern **1.15** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti (pon.) **2.05** Dnevnik Slovencev v Italiji **2.35** Infokanal

8.50 Skozi čas **9.00** Globus (pon.) **9.45** 12. državno tekmovanje citrarjev v komornih skupinah: Koncert nagrajencev, 1. del **10.20** Film: Kino Kekex **11.35** Izob.-svet. odd.: Turbulenca (pon.) **12.05** Univerza (pon.) **12.55** Nordijsko smučanje, SP: ekipni sprint (M in Ž) **13.45** Nordijsko smučanje: SP, skoki **15.40** Nogomet, Prva liga: CM Celje - Luka Koper **17.40** Alpsko smučanje, SP: veleslalom (M), 1. vožnja **18.50** Alpsko smučanje: SP, superveleslalom (Ž) **20.10** Žrebanje lota **20.25** Alpsko smučanje, SP: veleslalom (M), 2. vožnja **21.30** Nad.: Mali širni svet **22.45** Dok. feljton: Silence, glasbenika s konca sveta **22.55** Dok. odd.: Aghet

6.00 Sporočamo **7.30** Tedenski pregled **8.40** Kronika **10.40** Firma.tv (pon.) **13.30** Poročila Tvs1 **15.50** Svet v sliki in besedi **16.40** Na tretjem... **17.30** Poročila Tvs1 **19.00** TV Dnevnik Tvs1 **20.00** Slovenija in Evropa **21.30** Žarišče

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.10** Vsedanes - Svet **14.30** Tednik **15.00** »Q«
- trendovska oddaja **15.45** Sredozemlje **17.00** City Folk **17.30** Potopisi **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Pressek **19.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod - Zahod **19.45** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Parlamentarne volitve v Sloveniji in na Hrvaškem **23.00** Nedeljski športni dnevnik **23.15** Alpe Jadran **23.45** Koncert: resna glasba **0.20** Čezmejna Tv - TDD

6.30 Tv prodaja **6.30** Risane serije **10.50** Mlad serija: Živalski fenomeni **11.10** Ra-

dovedni George (ris. serija) **11.30** Beverly Hills 90210 (nan.) **12.05** Resničn. serija: Design neskončnih možnosti Blank Canvas **14.10** Resnič. serija: Zmenki milijonarjev **15.10** Film: Gospod varuška Mr. Nanny **17.10** Resn. serija: Dvoboj kuharskih mojstrov **18.00** Ljubezen skozi želodec (hrana in pijača) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Kmetija išče lastnika **21.15** 24 UR volitve **23.00** Film: Brez straha (ZDA)

8.00 TV prodaja **8.00** 14.00 Nan.: Merlinove pustolovščine **8.50** 12.20 Nan.: Zoey 101 **9.20** Ris. film: Scooby-Doo (ZDA) **11.00** 19.05 ŠKL, mladinska oddaja **11.55** Hum. nan.: Družina za umret **12.25** Film: Beethoven 5 (ZDA) **14.50** Film: Ulični tango (ZDA) **17.00** Top Gear **18.00** Norci na delu **18.30** Magazin Lige prvakov **20.00** Film: Vulkan (ZDA) **22.00** Film: Kače na letalu (ZDA) **0.05** Nan.: Terminator **0.55** Dok. serija: Šola seksa **1.50** Love Tv

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček: ANA-TOMI-JA, piše Majka Gal Stromarj; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 Primorski obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Za smeh in dobro voljo; 14.30 Nedeljskih sedem not; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Z naših prireditvev; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
7.15 Dobro jutro; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Noč in dan; 8.10 Kronika; 8.30 Jutrnjak; 9.00 Pregled prireditvev; 9.15 Glasbeni trenutki; 9.30 Torklja; 10.00 Nedelja z mladimi; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00-14.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vremenske in cestne razmere; 19.00 Dnevnik; 19.45 Kronika; 19.30 Volitive 2011; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Napovednik, sledi Easy come, easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 7.15, 8.28, 10.30, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.45 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 8.05, 14.45 Pesem tedna; 18.15, 12.00 Kratke vesti; 9.00 Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Il giardino di Euterpe; 10.45 Sigla single; 11.00 Osservatorio; 11.35, 14.30, 17.33 Playlist; 12.05, 20.00 Fegiz files (od novembra dalje); 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 La rosa dei venti; 14.00 Classici Italiani; 15.00-17.30 Ferry Sport; 17.45 Sigla single; 18.00 Album Charts; 19.00, 21.30 Scaletta musicale; 20.00-21.55 E...state freschi; 22.00 Extra Extra Extra; 22.30 Pic nic electronique; 0.00 Prenos RSI.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.10 Rekreacija; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutrnanja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Siempre primeros; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar prireditvev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitvev oddaje s pregledom novic; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov dneva;

19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Drugi val.

SLOVENIJA 3
6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro, 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos sv. maše; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska tega tedna; 14.35 Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Popoldanski spored; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in topotisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Prenos vokalnega abonmaja; 21.00 Obiski kraljice; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

OVEN 21.3.-20.4.: Pred vami se odpirajo nova obzorja. Zasukali se boste za 180 stopinj in ugotovili, da je možno na isto stvar pogledati drugače, kot ste vajeni. Ključ do spremembe je v vaših rokah.

BIK 21.4.-20.5.: S partnerjem se bosta veliko pogovarjala. Na vrsto bodo prišle tako teme iz preteklosti kakor tudi pogovori o trenutnem stanju. Težko boste sprejeli partnerjev pogled.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Sreča vas bo spremljala predvsem na ljubezenskem področju. Vezani bodo v partnerskem odnosu našli veliko zadovoljstva in varnosti. Prepri iz preteklosti bodo pozabljeni.

RAK 22.6.-22.7.: Na delovnem mestu boste začeli uvažati spremembe. S pozitivnim pristopom in nasmehom na obrazu boste delali čudeže. Ljubezen: ne iščite težav tam, kjer jih ni.

LEV 23.7.-23.8.: Zadnje čase ste večkrat negotovi. Začenja se obdobje, ko si boste morali odgovoriti na vprašanja in stopiti korak naprej. Pred dokončno odločitvijo boste imeli še nekaj časa.

DEVICA 24.8.-22.9.: V krogu družine se boste umirili in pozabili na hitri ritem sveta okoli sebe. Uživali boste v drobnih stvareh. Ker vam bo doma tako prijetno, se boste toliko težje odpravljali v službo.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Obetajo se vam finančni prilivi, morda se boste odločili tudi za kakšen nakup, ki vam bo kasneje prinesel dobiček. Izrabite priložnosti, ki se vam ponujajo, saj jih kaj kmalu ne bo več!

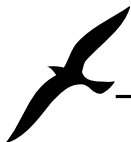
ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Pred vami je sproščen teden. Dobre volje boste tudi zaradi izboljšanega denarnega položaja. V družbi boste zelo zgovorni, kar za vas ni najbolj značilno. Zdravje: dobro.

STRELEC 23.11.-21.12.: Pred vami je prijeten teden. Na življenje boste gledali skozi rožnata očala. Pozitivno razmišljanje boste prenašali tudi na druge ljudi, zato bodo z veseljem prisluhnili vašim nasvetom.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Nikakor se ne boste mogli sprijazniti, da niste nezmotljivi. Svojih napak ne boste želeli priznati. Ne vztrajajte za vsako ceno pri svojem. Naučite se nasmehniti samemu sebi.

VODNAR 21.1.-19.2.: Začutili boste, da pritiski na delovnem mestu popuščajo. Spet se boste počutili svobodno kot ptiček na veji. Imeli boste čas za svoje hobije, pa tudi za obisk prijateljev.

RIBI 20.2.-20.3.: Čeprav vam ozračje na delovnem mestu ne ustreza, boste v delo vložili veliko pozitivne energije. Ne boste se ozirali na polena sodelavcev, sledili boste sistemu, v kar verjamete.

 Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM**
Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Tv Kocka: 38. Senjam beneške pesmi: Spomin od daleča - poje Simone Clinaz
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

 Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Aktualno: Unomattina Caffè **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina **11.00** Dnevnik **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik - Parlament **17.00** Dnevnik in vremenska napoved **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** 1.55 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.10** Variete: Il più grande spettacolo dopo il weekend (v. Fiorello) **23.45** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa) **1.20** Nočni dnevnik, vremenska napoved in Focus **2.00** Aktualno: Sottovoce

 Rai Due

6.00 Nad.: Cuori rubati **6.30** 8.10 Risanke: Cartoon flakes **7.15** Film: Winx Club: Battaglia per Magix (anim.) **9.30** Aktualno: Protestantesimo **10.00** Aktualno: Tg2punto.it **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** 1.55 Aktualno: L'Italia sul Due **16.10** Nan.: Ghost Whisperer **16.50** Nan.: Hawaii Five-O **17.45** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **18.45** Nan.: Numb3rs **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Senza traccia **23.25** Dnevnik **23.40** Aktualno: La Storia siamo noi **0.55** Nan.: Piloti **1.15** Dnevnik - Parlament

 Rai Tre

6.00 Dnevnik **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **9.50** Variete: Dieci minuti di... programmi dell'accesso **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Variete: Apprescindere **11.10** Dnevnik - kratke vesti **12.00** Dnevnik in športne vesti **12.25** Aktualno: Tgr Fuori Tg **12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik **14.20** Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo **15.00** Dnevnik L.I.S. **15.05** Nan.: Lassie **15.50** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik **19.30** Deželni dnevnik **20.00** Aktualno: La crisi in 1/2 ora (v. L. Annunziata) **20.20** Variete: Blob **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: Hurricane, il grido dell'innocenza (dram., ZDA, '99, r. N. Jewison, i. Denzel Washington) **23.40** Dok.: Correvà l'anno **0.00** Nočni in deželni dnevnik ter vremenska napoved

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (3. decembra 2011)**

Vodoravno: apostolat, raskavost, ile, teta, seljan, S.R., T.R., kredit, Cuomo, Ilona, staromodnost, Onič, parabola, Luisa, omaka, droga, Otto, rele, Peru, S.N., Ora, N.R., tnalce, stearin, oljarna, golost, ot, SAE, anybody, Carlo, TNT, va, anam, olein; **na sliki:** Coldplay. **Mala križanka, vodoravno:** 1. Kabul, 6. enota, 7. Pariz, 8. Alicia, 9. osar, 10. Egk, 11. anoda, 14. Obir, 15. osama, 16. atlas.

 Rete 4

6.55 Nan.: Zorro **7.25** Nan.: Starsky e Hutch **8.20** Nan.: Hunter **9.40** Nan.: RIS 5 - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.15** Nad.: Sentieri **16.50** Film: Il commissario Cordier - Legami di famiglia (krim., Fr., '07, r. O. Langlois) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Tews Ranger **21.10** Film: Ticker (akc., ZDA, '01, r. A. Pyun, i. S. Seagal)

23.15 Film: Full Metal Jacket (vojna, ZDA, '87, r. S. Kubrick, i. M. Modine) **1.25** Nočni dnevnik

 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **9.55** Resnič. show: Grande Fratello 12 **10.00** Dnevnik **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Resnič. show: Uomini e donne **16.15** Talent show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.00** Dnevnik - kratke vesti **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 1.30 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio, E. Iacchetti) **21.10** Resnič.: Grande Fratello 12 (v. A. MarcuZZi) **0.15** Variete: Mai dire Grande Fratello **1.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved

 Italia 1

6.50 Risanke **8.40** Nan.: Una mamma per amica **10.35** Aktualno: Grey's Anatomy **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Big Bang Theory **15.35** Nan.: No Ordinary Family **16.25** Nan.: La vita secondo Jim **16.50** Nan.: Giovani campionesse **17.45** Risanke: Dragon Ball **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: Dr. House Medical Division **20.20** Nan.: CSI - Scena del crimine **21.10** Nan.: CSI - New York **23.00** Nan.: Undercovers **0.50** Variete: Modamania **1.30** Aktualno: Modamania

 Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.30** Aktualno: Domani si vedrà **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Šport: Super Sea **9.30** Nan.: Maria Maria **10.30** Nan.: The F.B.I. **12.00** Variete: Camper magazine **12.50** Videomotori **13.05** Aktualno: Dai nostri archivi **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: ...E se domani **14.35** Aktualno: Mukko Pallino **15.30** Dok.: Piccola grande Italia **16.10** Dok.: Italia da scoprire **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.10** Dok.: Energia e ambiente **19.30** Dnevnik in športne vesti **20.05** Variete: L'ora corta **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Šport: Sportiva...mente **22.00** Košarka: Pallacanestro Trieste - Pallacanestro Lago Maggiore **23.30** Nočni dnevnik

 La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.40** Aktualno: Coffe Break **10.35** Aktualno: L'aria che tira **11.25** Resničnostni show: SOS Tatta **12.25** Rubrika: I menù di Benedetta

13.30 Dnevnik **14.05** Film: Tototruffa (kom., It., '61, r. C. Mastrocine, i. Totò) **16.15** Dok.: Atlantide **17.30** Nan.: The District **19.20** 2.00 Variete: G'Day **20.00** Dnevnik **20.30** 2.35 Aktualno: Otto e mezzo

21.10 Aktualno: L'infedele (v. G. Lerner) **0.00** Aktualno: InnovatiON **0.35** Dnevnik **0.45** Aktualno: (ah)iPiroso **1.40** Aktualno: Prossima fermata

 Slovenija 1

6.15 Ars 360 (pon.) **6.25** Utrip (pon.) **6.40** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** Ris. nan.: Žametek **10.30** 18.25 Risanke **10.35** TV kotichek - pravljica za otroke: Mucki je dolgčas **10.50** Poučna nan.: Iz popotne torbe (pon.) **11.10** Šport špas (pon.) **11.35** Poučna odd.: Sprehodi v naravo (pon.) **12.00** Poročila **12.05** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.30** Slovenski magazin (pon.) **13.55** Na lepše (pon.) **14.15** Obzorja duha (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **15.40** Prvi in drugi (pon.) **15.55** Dok. portret: Vodnar (pon.) **17.00** Novice, šport in vremenska napoved **17.25** 0.25 Duhovni utrip **17.40** Pogled na... **17.55** Nad.: Razjarnikovi v prometu **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Volitve 2011: Kako smo volili **21.00** Tednik **22.00** Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved **23.05** Umetni raj **23.35** APZ T. Tomšič Univerze v Ljubljani in slovenski skladateljii **0.25** Simfoniki RTV Slovenija **1.10** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti (pon.) **2.00** Dnevnik Slovencev v Italiji

 Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 1.15 Zabavni infokanal **11.15** Dobro jutro (pon.) **14.00** Videozid (pon.) **15.05** Dokumentarna oddaja **16.00** Sobotno popoldne (pon.) **17.10** Hum. nad.: Pri Pearsonovih **17.35** Ars 360 (pon.) **17.50** Dober dan Koroška (pon.) **18.20** Firma.tv **19.00** Aritmika **19.50** Žrebanje 3x3 plus 6 **20.00** Film: Dediščina Evrope **21.30** Dok. odd.: Pro musica viva **22.25** Glasb.: J.S. Bach: Toccata in fuga v d-molu **22.35** Film: Grozljivo srečen

 Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.05** Svet v sliki in besedi **8.00** Poročila Tvs1 **11.10** 16.10 Slovenija in Evropa **11.30** Zrcalo tedna **12.15** Tedenski pregled **13.30** Prvi dnevnik Tvs1 **15.30** Poročila Tvs1 **17.30** Poročila Tvs1 **17.50** Kronika **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **20.00** Aktualno **21.30** Žarišče

 Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - TDD **14.20** Euronews **14.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **15.00** Zoom **15.30** Koncert - resna glasba **16.00** Vesolje je **16.30** Tednik **17.00** Avtomobilizem **17.15** Istra in... **18.00** 23.25 Športna mreža **18.20** Spomini šport **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00, 0.05 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **20.00** Vas tedna **20.30** Avtomobilizem **20.45** Nautilus **21.00** Meridiani - aktualna tema **21.15** »Q« - trendovska oddaja **22.15** Košarka: Evropski pokal **22.30** Športel **23.15** Presek **23.35** Biker explorer **0.20** Čezmejna Tv - TDD

 Pop Pop TV

6.35 8.55, 10.05, 11.30 Tv prodaja **7.05** 16.40, 17.10 Nad.: Ko se zaljubim **8.00** Nan.:

Beverly Hills 90210 **9.10** Resnič. serija: Zmenki milijonarjev **10.35** Resnič. serija: Dvoboj kuharskih mojstrov **12.00** 17.50 Nad.: Larina izbira **13.00** 24UR ob njih **14.00** Dok. serija: Vzgoja po pasje **14.30** Ljubezni skozi želodec **14.35** Nad.: Moji dve ljubezni **15.35** Nad.: Eva Luna **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Hum. serija: Trdoglavci **21.00** Nan.: Razočarane gospodinje **22.00** 24UR zvečer **22.30** Film: Sužnja ljubezni (ZDA) **0.25** Nan.: Beg iz zapora **1.30** Nan.: Šest modelov

 Kanal A

7.10 Nan.: Obalna straža **8.00** Svet: Povečava (pon.) **8.30** Magazin Lige prvakov (pon.) **9.00** Ris. serija: Tom in Jerry **9.20** Ris. serija: Požeruh **9.45** Super heroji (ris. serija) **10.15** Iz Jimmyjeve glave (ris. serija) **10.40** Nan.: Vsi županovi možje **11.10** 17.05 Na kraju zločina: CSI NY (krim. serija) **12.05** 16.10 Faktor strahu VB (resnič. serija) **13.00** TV prodaja, Reklame **13.30** Film: Amriška preteklost (ZDA) **15.40** Nove pustolovščine stare Christine (hum. nan.) **18.00** Svet **18.55** Nan.: Čistilec **19.45** Svet **20.00** Film: Usodni val (ZDA) **21.55** Film: Neusmiljena morilca (ZDA) **23.45** Nan.: Will in Grace **0.15** Film: Duhovi Mississippija (ZDA) **2.25** Love TV

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro: pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan (Marko Sancin in Alenka Florenin); 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan: Glasbene muze; 11.00 Studio D: 11.15 Posameznik in družba (dr. Martina Flego); 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Primorski obzorik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odperta knjiga: Boris Vian - Pena dni, 3. nad.; 18.00 Hevrek - iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 8.15 Klepet ob kavi; 9.00 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dresom; 12.00 Osebnost Primorske; 12.30 Opol-dnevnik; 13.30 Z vročega asfalta; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 19.00 Dnevnik; 20.00 Sotočja; 21.00 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Radio Kažin.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viag-giando (vsako uro do 19.58); 7.00 Jutranji dnevnik, vremenska napoved, prometne informacije in športne vesti; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Appuntamenti; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 15.05 Pesem tedna; 9.00 La traversa; 9.35, 22.30 Storie di bipedi umani e non; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program; 10.35-12.28 Glocal; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.00 Ballando con Casadei; 13.40 Anteprima classifica; 14.00 Baluardi di cultura e tradizioni; 14.35 Reggae in pillole; 16.00-18.00 Popoldan ob štirih; 18.00 In orbita show; 20.00 Proza; 20.30-22.30 Glocal; 23.00 Osservatorio; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 6.50 Črna kronika; 7.00 Kronika; 8.00, Ime tedna - kandidati; 8.45

Koledar prireditev; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.10 Popevki tedna; 10.10 Teren; 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30 Novice; 11.00-12.00 Ime tedna; 11.35, 14.20 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturnice; 14.45 Exspress; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.15 Spored; 16.30 Twit na i; 17.10 Povzetek imena tedna; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 19.45 Lomdomat; 20.00 Cederama; 21.00 Razmerja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.33 Na štirih strunah; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Radijska igra; 23.00 Jazz avenija; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

SLOVENSKI KLUB - V Gregorčičevi dvorani večer ob 70-letnici Franka Vecchiet

Vecchiet: »Mislil sem, da bom umrl kot lesorezec«

Tržaški slikar je z Ivanom Žerjalom spregovoril o svojem pojmovanju umetnosti

Umetnik Franko Vecchiet je bil v petek gost večera, ki so ga ob njegovi sedemdesetletnici priredili Društvo za umetnost Kons, Slovenski klub in SKGZ. Prireditelji so si dogodek zamislili kot praznik, s katerim bi počastili dolgoletno ustvarjanje tržaškega slikarja. Pred neformalnim druženjem ob zelo prijetni glasbeni kulisi dvojice Andrejka Možina-Marko Čepak, je številno občinstvo prisluhnilo Vecchietu in spoznalo njegov pogled na ustvarjalnost.

Na steni Gregorčičeve dvorane so v petek kraljevala tri dela velikega formata, tisti trije kolaži, ki so več mesecev viseli na Razpršenem bienalu v skladišču 26. Ravno kolaži v renesančnih barvah so zaznamovali zadnje obdobje Vecchietovega ustvarjanja in bili v središču pogovora, ki ga je z umetnikom imel Ivan Žerjal, goriški ustvarjalec mlajše generacije in predsednik društva Kons, ki združuje številne slovenske ustvarjalce z Goriškega in s Tržaškega; njegov prvi predsednik je bil ravno Franko Vecchiet.

»Petnajst ali dvajset let sem se izražal skoraj izključno z lesorezom. Mislil sem, da bom umrl kot lesorezec, a so se stvari v svetu spremenile ...in če je umetnost obraz sveta, sem se moral tudi sam spremeniti,« je dejal Vecchiet. V preteklosti je bilo v družbi in umetnosti jasno, kje je središče oblasti, katera naj bo perspektiva. Z rušenjem nekaterih sistemov in tehnološkim razvojem se je svet zelo spremenil in postal bolj kompliciran. Spacalov stil ali avtomobili znamke Fiat so bili nekoč zelo razpoznavni, danes tako umetniki kot industrialci delajo marsikaj; njihova tehnika je manj razpoznavna. Področje umetnosti je skoraj brezmejno, ustvarjanje se širi na področja, ki so bila umetnosti nedostopna.

»Nekateri še vedno mislijo, da je svet celovit, a danes ni nič več enovito: obdajajo nas fragmenti, naše življenje sestavlja kompozicija fragmentov ...« Od tu tudi

Slikar
Franko Vecchiet
(v sredi), ob njem
Ivan Žerjal,
v ozadju
Andrejka Možina
in Marko Čepak

KROMA

potreba po taki ustvarjalni govoric, ki nima pravega centra in je torej brezkončna, od tu kolaži vseh velikosti in oblik, v katerih je tudi veliko tradicionalnih elementov. Vecchiet umetnosti ne deli na eksperimentalno in ne eksperimentalno, saj pravi, da tudi bolj tradicionalne oblike zahtevajo »vedno nove slovnice in nove sintakse«.

Govor je bil še o velikem vplivu, ki ga je na njegovo vizijo sveta imel Avgust Černigoj, ki je bil

»kot pedagog svetovna špica«. A tudi o Vecchietovem mozaiku, ki krasi trg na nekdanji meji med obema Goricama. Vsak obmejni kamen ima posebno številko, tržaški slikar je tisto na trgu dveh Goric raztreščil in delci eksplozije števil so postali sestavni del njegovega antiretorečnega spomenika padcu meje, kot ga je definirjal Ivan Žerjal. Spet fragmenti torej. (pd)

TRŽAŠKI PEN Cirilu Zlobcu nagrada za življenjsko delo

Danes bodo v Trstu podelili 13. mednarodne nagrade *Trieste Scrittura di Frontiera 2011*, ki jih bodo letos prejeli slovenski pesnik in prevajalec Ciril Zlobec, literarni kritik Elvio Guagnini, gledališki režiser Francesco Macedonio, nemško-tržaški pisatelj Veit Heinichen, alžirsko-tržaški sociolog Khaled Fouad Allam in pesnik Alberto Princis. Ciril Zlobecbo prejel nagrado za življenjsko delo Claudio H. Martelli, ki jo podeljuje tržaški PEN klub.

Zlobec je že od 50. let minulega stoletja eden od najpomembnejših slovenskih pesnikov, piše v utemeljitvi. Je avtor bogatega pesniškega opusa, ki je bil preveden v številne jezike. Prav tako je eden od ključnih akterjev v slovenski kulturni sferi, saj je zaslužen za vzpostavljanje številnih stikov v evropskem merilu, še posebej pa za ohranjanje povezav med Italijo in Slovenijo. Zato je bil Zlobec že nagrajen z veliko zvezdo solidarnosti, ki mu jo je podelila italijanska vlada. Zlobec je v slovensščino prevedel dela velikih italijanskih pisateljev, kot so Dante, Leopardi in Ungaretti, med drugim piše v utemeljitvi nagrade.

Nagrado tržaškega PEN kluba v sklopu *Trieste Scrittura di Frontiera* (Zapisi ob meji) podeljujejo od leta 2006. Doslej so jo prejeli Claudio Magris, Boris Pahor, Renzo Rosso in skupaj Hugo Beccacece in Tonko Maroevic.

**DECEMBER
V SSG**

v ponedeljek, 5. decembra ob 19.00
v torek, 6. decembra ob 14.30
v sredo, 7. decembra ob 14.30
v petek, 9. decembra ob 17.00
IV@N CANKAR-POLN PROFIL
Priredba, montaža in režija: Miha Golob
zaključena za šole-aborama Barakuda

v sredo, 7. decembra ob 10.00
Prešernovo gledališče Kranj
Anton Tomaž Linhart
ŽUPANOVA MICKA
režija: Vito Taufer
zaključena za šole-aborama Morski pes

v nedeljo, 11. decembra ob 21.00
EMERGENCY
koncert skupine **EM-FABER**
za izven

v ponedeljek, 12. decembra ob 20.30
v nedeljo, 18. decembra ob 20.30
ACTIS
DANCE PROJECT FESTIVAL
za izven

v torek, 13. decembra ob 21.00
v sodelovanju z a.ArtistiAssociati-
Circuito Danza Friuli Venezia Giulia
Ballet Nueva Cuba
HAVANA SONG AND DANCE
Super sodobni in Mega abonma

v petek, 16. decembra ob 20.30
MESTNO GLEDALIŠČE PTUJ
Gregor Strniša
ŽABE
režija: Jernej Lorenci
Super sodobni in Mega abonma

v torek, 20. decembra ob 20.30
Nikolaj Vasiljevič Gogolj
REVIZOR
režija: Mateja Koležnik
(predstava nadomešča gostujočo
produkcijo JAKOB RUDA)
Super klasični in Mega abonma

BOŽIČNI KONCERT
italijanskega
mladinskega orkestra
vodi: Massimiliano Donninelli
v petek, 23. decembra ob 20.30

**SILVESTRSKI VEČER
V SSG**
T.I.P. TEATER
Radoslav Zlatan Dorić
**Sezona naročenih
umorov (komedija)**
režija: Gojmir Lešnjak-Gojc
sledi ples s triom
BODEČA ROŽA
v soboto, 31. decembra
od 21. ure dalje
vstopnica:
35 evrov!

Blagajna gledališča je odprta
vsak delavnik od 10. do 15. ure
in eno uro in pol pred
začetkom predstav
(tel. +39 040 362542 /
brezplačna številka 800214302).

Spletna predprodaja za
HAVANA SONG AND DANCE
in za Silvestrsko predstavo na
www.vivaticket.it

NOVE FINANČNE SPODBUDE ZA FOTOVOLTAIČNE NAPRAVE!

Zanesljivost proizvajalca in ugodnosti državnih prispevkov

NUDI:

- rešitve "na ključ" za vsako aplikacijo: od manjše hiše, do kmetijskega podjetja, od nadstreška do proizvodnih hal
- 30 let garancije na proizvodnji
- nemško tehnologijo z izključno pozitivnimi odstopenji
- namensko izdelane pretvornike najboljših znamk
- odlaganje in sanacijo eternita, vključena v ceno
- fotovoltaične module lastne proizvodnje sestavljene iz nemških celic Q-CELLS
- rešitve CIGS za težavne orientacije, senčne lege in ravne strehe

Z nizom linij fotovoltaičnih panojev, ki segajo od linije TOP Quality (v partnerstvu z družbo MAGE SOLAR) do linije Extra, s katero smo uresničili nemogoče z uporabo panojev CIGS (orientacija proti severu, senčne lege, ravne strehe in osojna območja), preko panojev Made in Italy naše proizvodnje iz linije EG SUN in linije LOW COST, ki nudi zelo ugodno razmerje med ceno in kakovostjo, izdelano z azijskimi panoji SUN GEN. Vsemu temu gre še dodati široko paleto pretvornikov ("osrčje" fotovoltaičnega sistema) in pritrditev z elementi iz anodiziranega ultralahkega aluminija (3,25 kg / m²) Vse to nudimo zasebnikom (Home Division) kot tudi kmetijskim podjetjem in industrijskim obratom (Business Division): Prilagojeni pano za vsako stranko!... In še poskrbimo lahko tudi za popravilo strešnih kritin, industrijskih hal, skladišč, hlevov ipd.

Zaprosite nas za brezplačni pogovor. Pošljite SMS ali pokličite na telefonsko številko +39 393 9171280

Energy Group Italia - Ulica G.Galilei, 3/2 - Mogliano Veneto (TV)
Tel. +39 041 5412349 - Fax +39 041 5905430
www.energygroupitalia.it - info@energygroupitalia.it

Numero Verde
800 139 429

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko Stalno Gledališče

Jutri, 5. decembra ob 19.00 / Ivan Cankar: »Poln profil« / Ponovitve: v torek, 6., v sredo, 7., ob 14.30 in v četrtek, 8. decembra, ob 17.00.

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Generali

Danes, 4. novembra, ob 16.00 / William Shakespeare: »Misura per misura«. / Prevod: Alessandro Serpieri / Režija: Marco Sciaccaluga.

V sredo, 7. decembra, ob 21.00 / Marco Travaglio: »Anestesia Totale - il primo spettacolo (poco spettacolare) del dopo B.«.

Dvorana Bartoli

Danes, 4. novembra, ob 17.00 / Corrado Augias in Vladimiro Polchi: »L'ultima notte. Anatomia di un suicidio« / režija: Andrea Liberovici / nastopa: Luciano Roman.

V torek, 13. decembra, ob 21.00 / Preveto od knjige Williama Shakesperja "Sogno di una notte di mezza estate": »Nel bosco delle fate: un sogno«. / Režija: Luciano Pasini. / Ponoivtve: od srede, 14. do sobot, 17. ob 21, v nedeljo, 18. ob 17.00 ter v torek, 20. in v sredo, 21. ob 21.00.

Gledališče Orazio Bobbio

- La Contrada

Danes, 4. decembra, ob 11.00 / Predstava za otroke: »Il principe felice«.

Danes, 4. decembra, ob 16.30 / Manlio Santanelli: »L'aberrazione delle stelle fisse«. Režija: Maurizio Zaccigna / Nastopajo: Adriano Giralardi, Maria Grazia Plos, Maurizio Zaccigna, Roberta Colacino.

V torek, 6. decembra, ob 20.30 / Carlo Goldoni: »I Rusteghi«. / Nastopa: Gianfranco Salletta. / Ponovitev: v sredo, 7. decembra, ob 20.30.

V petek, 9. novembra, ob 20.30 / Neil Simon: »Stanno suonando la nostra canzone«.

V nedeljo, 11. decembra, ob 11.00 / Predstava za otroke / »Ti racconto una fiaba: Il gatto con gli stivali«. / ob 16.30 / »Fiabe al cioccolato: Piano piano, arriva natale«.

Gledališče "dei Fabbri"

Danes, 4. decembra, ob 16.300 / Predstavi za otroke: »La fiaba della neve« in »Oceania«.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

V četrtek, 8. decembra, ob 20.00 / Branislav Đ. Nušić: »Žalujoči ostali«.

V soboto, 10. decembra, ob 10.30 / Po pravljicah Oscarja Wilda: »Na vrtu sebičnega velikana«.

V četrtek, 14. decembra, ob 17.30 / Franjo Frančič: »Imej se rad!«.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Veliki oder

V ponedeljek, 5. decembra, ob 11.00 / Ivan Cankar: »Hlapci«.

V sredo, 7. decembra, ob 18.00 / Neda R. Bric: »Kdor sam do večera potuje skoz svet«.

V petek, 9. decembra ob 20.00 / Iztok Mlakar: »Sljehrnik«.

V soboto, 10. decembra, ob 16.00 / Oscar Wilde: »Na vrtu sebičnega velikana«. Gostovanje Mini teatra Ljubljana.

V soboto, 10. decembra, ob 20.00 / Iztok Mlakar: »Duohtar pod mus!«.

V torek, 13. decembra, ob 10.00 / Griгор Vitez: »Anton«.

Mala dvorana

V torek, 6. decembra, ob 18.00 / Griгор Vitez: »Antonton«.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Jutri, 5. decembra, ob 12.00 / Otfried Preußler, Andrej Rozman Roza: »Mala čarovnica«. / Ponovitve: v torek, 6.

ob 11.00, v petek, 7. ob 17.00, v soboto, 10. decembra, ob 11.00

V sredo, 7. decembra, ob 19.30 / Vladimir Stojšavljevič: »Ljubezen in država«. / Ponovitve: v četrtek, 8. decembra, ob 19.30.

V soboto, 10. decembra, ob 19.30 in ob 21.30 / Maksim Gorki: »Malomeščani«.

Mala dvorana

Jutri, 5. decembra, ob 17.00 in ob 20.00 / Oscar Wilde: »Slika Doriana Graya«. / Ponovitev: v torek, 6. ob 11.00 in ob 17.00.

V sredo, 7. decembra, ob 20.00 / György Spiró: »Prah«. / Ponovitev: v četrtek, 8. decembra, ob 20.00.

V petek, 9. decembra, ob 20.00 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«. / Ponovitve: v ponedeljek, 12. ob 20.00, v sredo, 14. ob 19.30, v četrtek, 15. decembra, ob 19.30.

V soboto, 10. decembra, ob 20.00 / Vinko Möderndorfer: »Nežka se moži«. / Ponovitve: v ponedeljek, 12. ob 20.00, v sredo, 14. ob 14.30, v četrtek, 15. decembra, ob 11.00, 14.30 in ob 19.30, v petek, 16. ob 11.00 in ob 20.00 ter v soboto, 17. decembra, ob 20.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Generali

V torek, 6. decembra, ob 21.00 / Koncert / »Cuore Vivo«. / Nastopa skupina Nomadi.

V četrtek, 8. decembra, ob 20.30 / Muzikal v angleškem jeziku / Murray Horwitz in Richard Maltby, Jr.: »Ain't misbehavin' - the fats waller musical show«. Režija: Richard Maltby, Jr. / Ponovitve: v petek, 9 in v soboto, 10. decembra, ob 20.30 ter v nedeljo, 11. decembra, ob 16.00.

Gledališče Verdi

V petek, 9. decembra, ob 10.30 / Sergej Prokofiev: »Pierino e il lupo« in »La storia dell'elefantino Babar«, od Francis Poulenca. / Dirigent: Christopher Franklin / Orkester gledališča Verdi.

OPČINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 11. decembra, ob 18.00 / Nastopa mešani pevski zbor Jacobus Gallus. Zborovodja: Marko Sancin.

VIDEM

Novo gledališče Giovanni da Udine

V sredo, 7. decembra, ob 20.45 / »Ensemble, Orchestral de Paris« / Dirigent: Laurence Foster / Solist: Jean-Yves Thibaudet - klavir.

SLOVENIJA

KOPER

Dvorana Bonifika

V nedeljo, 11. decembra, ob 18.00 / Manca Izmajlova - Grand gala koncert s simfoničnim orkestrom. Posebni gost italijanska megazvezda: Francesco Renga.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

Danes, 4. decembra, ob 19.30 / »Večer muzikalov s Ppo Vevče ter muzikalkama Mašo In Tanjo«.

Jutri, 5. decembra, ob 19.30 / Muzikal / Henry Purcell: »The Fairy queen«. / Dirigent: Philip Pickett / Režija: Mauricio Garcia Lozano.

V torek, 6. decembra, ob 20.00 / Koncert / »Tri Drive«.

V četrtek, 8. decembra, ob 19.30 / Koncert / Simfonični orkester RTV Slovenija / Dirigent: Cristian Mandel / Solisti: Lana Kos, Irena Petkova, Renzo Zulian, Valentin Pivovarov. / Sodeluje orkester in zbor Opere SNG Maribor.

V nedeljo, 11. decembra, ob 20.00 / Koncert / Francoski nacionalni orkester / Dirigent: Daniele Gatti.

Linhartova dvorana

Danes, 4. decembra, ob 19.00 / »Kot v nebesih - Glasba Tišine« Prireditve drugega organizatorja

ZGONIK - Srečanje z narodnozabavno glasbo

Denis Novato & friends

Z domačim harmonikarjem nastopajo Fantje s Praprotna, Sašo Avsenik in Navihanke

Prireditvi koncert, ki nosi v naslovu definicijo »& Friends« je že dokaz, da je glavni protagonist tega dogodka dosegel širšo priznanost in si zato lahko privoščiti tovrstno, nosilno vlogo. Harmonikar Denis Novato je prav gotovo eden od tistih glasbenikov, saj se je na svojem specifičnem področju, kmalu uveljavil v mednarodnem merilu, najprej s tekmovalnimi dosežki, nato z vedno pogostejšimi turnejami in visokimi priznanji. Njegova sijajna kariera, ki se je pričela pred skoraj petindvajsetimi leti, je zadosten razlog, da se v njegovem imenu in z njegovo aktivno prisotnostjo, že nekaj let odvija bogat glasbeni večer z naslovom »Denis Novato in muzikantje Evropek«.

Dogodek bo danes, 4. decembra, ob 18.00 v športno kulturnem centru v Zgoniku v organizaciji društva DrugaMuzika in s pokroviteljstvom občine Zgonik in Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Spored z mnogimi gosti bo povezovala televizijska voditeljica Katja Tratnik iz oddaje Dobro jutro, vezna točka izvedb pa bo seveda Denis Novato, ki nam je med planiranjem bližnjih koncertnih obveznosti v okviru smučarskega prvenstva in

veseljem ponovnega snidenja z domačim občinstvom, na kratko predstavil letošnje goste:

»Naša prireditve je verjetno največji narodnozabavni dogodek v zamejstvu in odziv publike je za nas veliko priznanje, ki potrjuje priljubljenost te glasbene zvrsti v naših krajih. Čeprav smo komaj pri tretji izvedbi, je že postala prijetna tradicija, ki poteka v znamenju izmenjave, saj vabim skupine in posamezne glasbenike, s katerimi sem se delovno in umetniško povezal med letom. Poleg samostojnih točk me na poseben način veseli igrati z njimi.

Osrednji gostje letošnje prireditve bodo Fantje s Praprotna, pevci pred kratkim preminulega Lojzeta Slaka. Njihov nastop je bil že v načrtu pred dvema letoma, a se takrat ni uresničil; zdaj pa bo zvenel slovenskemu mojemu v poklon. Z nami bo tudi Sašo Avsenik, s katerim se pogosto srečujeva tudi na avstrijskih in nemških odrih. Naša publika ga dobro pozna, saj je večkrat nastopil v naših krajih kot naslednik in nadaljevalec znamenite Avsenikove tradicije.

Tudi z Navihankami smo se srečali na raznih slovenskih odrih,

narodne razstave, ki nosi naslov Poklon ob 30-letnici Kulturnega doma (1981 - 2011). Za to priložnost je svoja dela poklonilo 42 likovnih in fotografskih umetnikov iz celotnega goriškega prostora pa tudi iz Trsta, Vidma, Benečije, Slovenije, Italije, BiH in Hrvaške.

SLOVENIJA

KOZINA

Knjižnica: do konca decembra je na ogled Božično-novoletnega bazarčka, ter razstava Podobe knjig Jerneje Rodica (knjižna oprema) in Tinke Volarič (ilustracije).

SEČOVLEJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradžnine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

STANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

skupaj smo nastopili na prvem programu hrvaške televizije, zato se je čisto spontano porodila zamisel, da bi s svojim živahnim nastopom popestrile dogajanje tudi na naši vsakoletni prireditvi. Dogovarjamo se tudi za ameriško turnejo. Kraški muzikanti in Zauberschwung Quintet sta lokalna ansambla, ki ju z veseljem gostimo in promoviramo v tem kontekstu.«

Z nekaterimi se boste ponovno srečali ob praznovanju petindvajsetletnice igranja.

»25-letnica bo na vrsti prihodnje leto in praznovanja se bodo pričela jeseni, ob točni obletnici začetka moje glasbene dejavnosti. Ob tej priložnosti bom končno izdal dvd, ki je sad večletnega dela in katerega izdajo je zakasnil zaplet z založniško hišo. V načrtu je televizijski večer z gosti, za razlikost prenovljenega programa pa navezujem stike z glasbeniki drugih zvrsti, po vzoru projekta dvajsetletnice, ker se mi zdi soočanje zanimivo in je dodatna priložnost umetniške rasti. Izdal bom tudi jubilejno cd ploščo in seveda priredil veliko koncertov in dogodkov pod tem okriljem.

ROP

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makuza z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnjega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminka muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

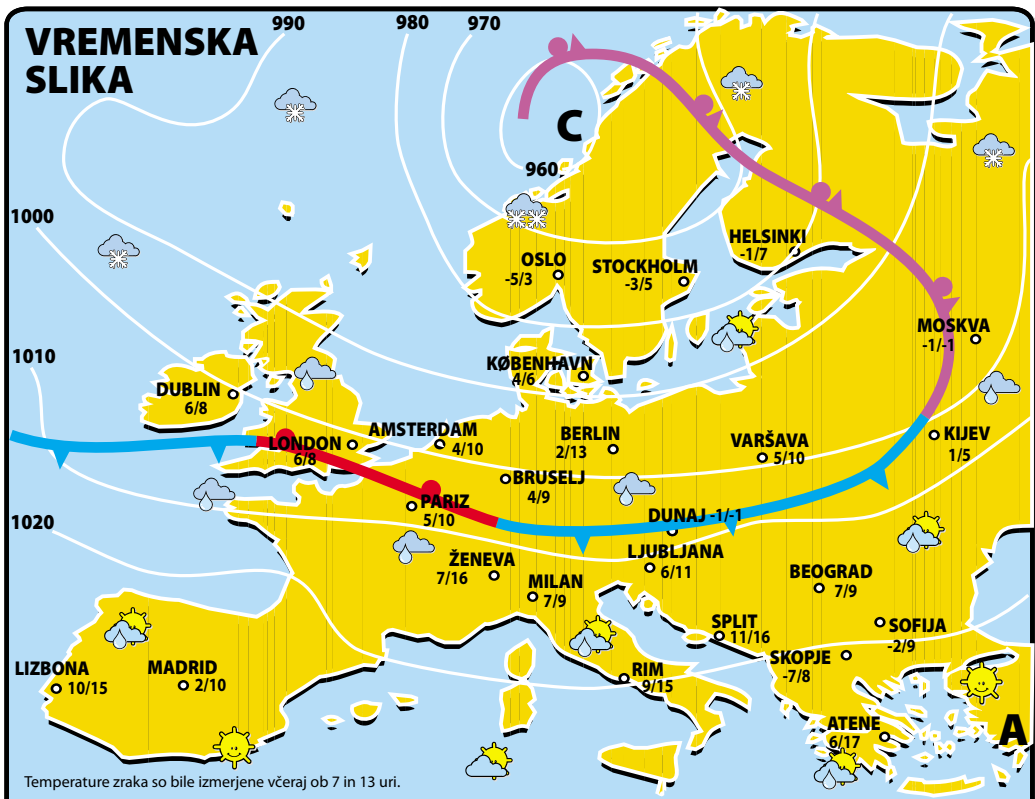
LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprto od 10.00 do 18.00.

*priredive
kje in kdaj
na*

www.primorski.eu

Hitre atlantske fronte se zadržujejo nad srednjo Evropo in le delno nad našo deželo, kjer prevladujejo vlažni jugozahodni tokovi v srednje-nizkih plasteh. V torek nas bo zajel hladnejši in bolj suh zrak iz severne Evrope.

Nad severno polovico Evrope je obsežno območje nizkega zračnega tlaka z izrazito vremensko fronto. Pred njo bo z okrepljenim jugozahodnikom k nam pritekal tople in vlažne zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.28 in zahaja ob 16.22
Dolžina dneva 8.54

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 12.57 in zahaja ob 1.22

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.36 najvišje 43 cm, ob 13.36 najnižje -42 cm, ob 19.40 najnižje 14 cm, ob 19.12 najvišje 17 cm.
Jutri: ob 0.40 najnižje -16 cm, ob 7.03 najvišje 45 cm, ob 14.03 najnižje -50 cm, ob 20.14 najvišje 19 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo obremenjen, veliko ljudi bo imelo z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Moteno bo spanje v noči. Priporočamo večjo previdnost.

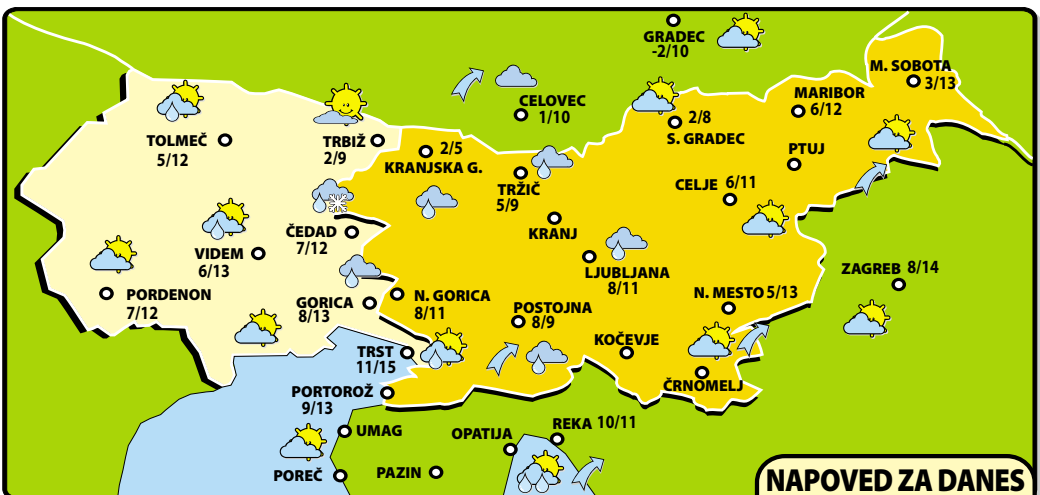
MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 14,5 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 9	2000 m	 1
1000 m	 7	2500 m	 -2
1500 m	 4	2864 m	 -4

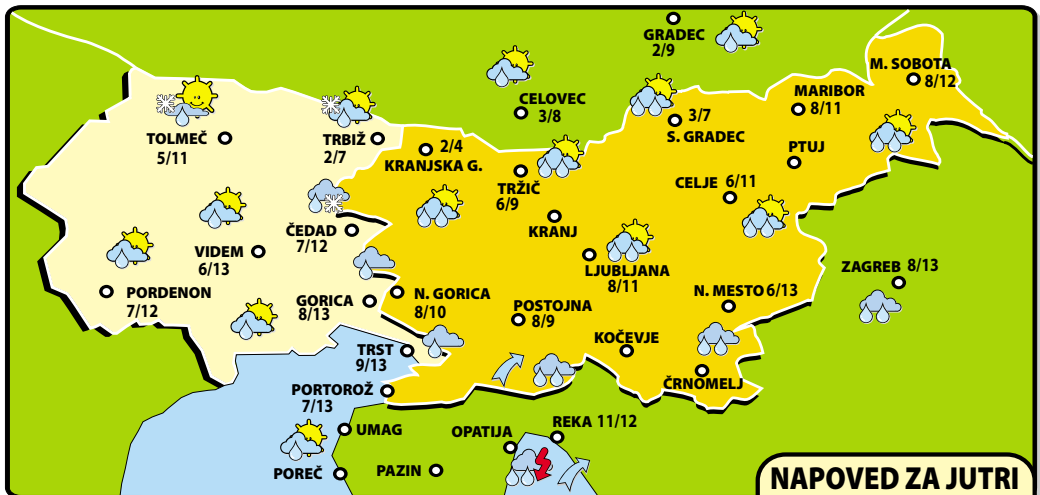
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 2,5 in v gorah 3.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

V gorah in na vzhodnih območjih bo nebo pretežno oblačno do oblačno z možnostjo rahlih padavin; na Trbiškem bo vreme lepše, spremenljivo bo. Po nižinah in ob obali bo večinoma pretežno oblačno, čez dan bodo možne posamezne razjasnitve; zjutraj oz. proti večeru bodo tudi možne posamezne rahle krajevne plove; ponoči bo megleno.

Danes bo v vzhodni in deloma osrednji Sloveniji večinoma sončno, drugod pa pretežno oblačno. Na Primorskem in Notranjskem bo občasno rosilo ali rahlo deževalo. Jugoza-hodnik se bo nekoliko okreplil. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 8, ob morju okoli 10, najvišje dnevne od 8 do 15 stopinj C.

Zjutraj bo oblačno z večinoma zmernimi padavinami, nad pribl. 1500 m bo snežilo; ob obali bo pihal zmerni jugozahodnik. Popoldne se bo vreme izboljšalo najprej v Karniji; zvečer bo po nižinah in ob obali zapihala zmerna burja.

Jutri bo pretežno oblačno, občasno bo deževalo. Še bo pihal okrepljen jugozahodni veter. Zvečer in v noči na torek se bo hladilo, snežna meja se bo ob koncu padavin spustila do okoli 700 m nadmorske višine. Na Primorskem bo prehodno zapihala zmerna burja.

ali ste prejeli novo deželno kartico storitev?

V tem obdobju pošljamo po pošti novo deželno kartico storitev z integrirano zdravstveno izkaznico. Pet let po prvi distribuciji kartic občanom jih je mnogo tik pred zapadlostjo in jih je treba nadomestiti.

kaj je en sam pripomoček s številnimi funkcijami

zakaj naj bi jo aktivirali za dostop do mnogih spletnih storitev, ki vam bodo vselej na razpolago

kako naj jo uporabite zaprosite za PIN in jo priključite na svoj računalnik

takoj jo uporabite kot zdravstveno izkaznico evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja kartico z davčno številko ... če pa jo aktivirate, vam lahko nudi veliko več

priključili jo boste lahko na svoj računalnik in imeli vpogled v podatke o svojem zdravstvenem in socialno-skrbstvenem stanju upravljali rezervacije zdravstvenih storitev zamenjali svojega splošnega zdravnika plačali različne storitve prek spleta, n.p.r. zdravstveni ticket, šolske menze in občinski davek na nepremičnine (Ici) imeli vpogled v dokumente in certifikate pregledali svoj anagrafsko-poklicni obrazec imeli vpogled v podatke kartic za nakup goriva po znižani ceni uporabili telematske storitve Agencije za prihodek ... in še veliko več

za aktivacijo lahko zaprosite za kode za dostop prek spletnega portala Dežele FJK pri okencih Podjetij za zdravstvene storitve pri Uradih za odnose z javnostmi dežele FJK pri okencih Občin, ki so pristopile k pobudi

deželna kartica storitev ena sama kartica, veliko storitev

www.cartaservizi.regione.fvg.it